

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มิถุนายน 2560

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่

ปริญญาานิพนธ์
ของ
สุพัตรา ลักษณะจันทร์

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มิถุนายน 2560

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒ

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ

มิถุนายน 2560

สุพัตรา ลักษณะจันทร์.(2560). ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัด
กระบี่. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์
วัฒนานนท์สกุล.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของ
นักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 จำนวน 400 คน รวบรวม
ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน
(Pearson's Product moment correlation coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณเทคนิค
Enter (Multiple Regression Analysis Enter-method) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ผลการวิเคราะห์
สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจาก
เพื่อน มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและช่วงวัยรุ่น
ตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .001 2) ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ พบว่า
เพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและช่วงวัยรุ่นตอนกลาง อย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยช่วงวัยรุ่นตอนต้นมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .263
และช่วงวัยรุ่นตอนกลางมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .247 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู
พบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูที่มีอิทธิพลและสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงทั้งในช่วงวัยรุ่น
ตอนต้นและช่วงวัยรุ่นตอนกลางอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 คือ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู
แบบควบคุม โดยช่วงวัยรุ่นตอนต้นมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .163 และช่วงวัยรุ่น
ตอนกลางมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ .200 การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน พบว่า
สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้ทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและช่วงวัยรุ่นตอนกลางอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยช่วงวัยรุ่นตอนต้น มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -.360
และช่วงวัยรุ่นตอนกลางมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ -.372

FACTORS RELATED TO RISK TAKING AMONG ADOLESCENT
IN KRABI PROVINCE

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of the Education Degree in Developmental Psychology
at Srinakharinwirot University

June 2017

Supattra Laksanajan. (2017). *Factors Related to Risk Taking Among Adolescents in Krabi Province*. Master Thesis, M.Ed. (Developmental Psychology). Bangkok: Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor: Asst. Prof. Sittipong Wattananonsakul, Ph.D.

The present study aimed to predict the factors related to risk-taking behaviors among adolescent students. The participants included four hundred Grade Eight and Grade Eleven students from schools in the Krabi Province. The data were collected using questionnaires and the data analysis employed by the Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Multiple Regression Analysis with the Enter-method were conducted in order to analyze the data and to investigate the research hypothesis. The results were as follows: 1.) The Pearson correlation coefficient analysis revealed that gender, perceived parenting styles and perceived peers norm were correlated with risk-taking in both during early and middle adolescence, which were statistically significant at levels of .05 and .001, respectively. 2.) The multiple regression analysis revealed the following: In both early and middle adolescence it was found that males engaged in more risk-taking behaviors than females at a statistically significant level of .001. The early adolescent participants had a standard regression coefficient of .263, middle adolescence had a standard regression coefficient of .247. Perceived parenting styles in both early and middle adolescence found that perceived authoritarian parenting styles predicted a relation to risk-taking, which were statistically significant at a level of .001, while with the early adolescent group it was found that the standardized regression coefficient was .163., and in middle adolescence it was found that the standardized regression coefficient was .200. Perceived peers norms to predict risk-taking were statistically significant at a level of .001 in both early and middle adolescence. During early adolescence it was found that the standardized regression coefficient was -.360, while the middle adolescent group found that the standardized regression coefficient was -.372.

ปริญญาบัตร

เรื่อง

ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่

ของ

สุพัตรา ลักษณะจันทร์

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิตสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิต

วิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นายแพทย์จัตราชัย เอกปัญญาสกุล)

วันที่ เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2560

อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาบัตร

คณะกรรมการสอบปากเปล่า

.....ที่ปรึกษา

.....ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุสา สุทธิสาคร)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร.ชญญา ลีศัตร์พ่าย)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาและการสนับสนุนจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล อาจารย์ที่ปรึกษาปริญญาานิพนธ์ ที่ได้ให้ความรู้ คำปรึกษาและแนะนำแนวทางในการทำวิจัยตลอดจนแนวทางแก้ไขและปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่ในการทำปริญญาานิพนธ์นี้ตลอดมา ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.อุสา สุทธิสาคร ที่ได้กรุณาเป็นประธานสอบปริญญาานิพนธ์และอาจารย์ ดร. ชัญญา ลีศรีทรัพย์ ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบปริญญาานิพนธ์ และยังให้คำแนะนำทำให้ปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้ มีความสมบูรณ์และถูกต้องและผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ในสาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการทุกท่านที่ได้ให้วิชาความรู้ที่เป็นประโยชน์ต่อการทำปริญญาานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ปริญญาพันธ์ เพี้ยซ้าย อาจารย์ สุพัทธ์ แสนแจ่มใสและอาจารย์ ดร. พนิดาพร จงราเชนทร์ ที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือวิจัยตลอดจนให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงและพัฒนาเครื่องมือให้มีคุณภาพในการวัดที่เหมาะสมกับงานวิจัย

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการและคณะครูอาจารย์ทุกท่านของโรงเรียนที่ได้กรุณาให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลและขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี ทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณรักเกียรติ ดีดีพิน ผู้ที่มีส่วนทำให้การทำปริญญาานิพนธ์สำเร็จลุล่วงด้วยดี คอยให้การช่วยเหลือสนับสนุนทุกอย่างและเป็นกำลังใจให้แก่ข้าพเจ้าด้วยดีตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนๆ ชมรมโดมทักษิณที่คอยสอบถามความก้าวหน้าในการทำวิจัยและให้กำลังใจในการทำวิจัยเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนๆที่เรียนสาขาจิตวิทยาพัฒนาการรุ่นเดียวกับข้าพเจ้าทุกคน โดยเฉพาะรัตตัญญู อภิชนพงศกรที่คอยให้ความช่วยเหลือแก่กันและให้กำลังใจกันด้วยดีตลอดมาและขอขอบคุณคุณคณินธร ล้อคำและคุณพิมพ์นภัสสรา หงษ์จ้อย ในการช่วยเหลือในการทำวิจัยกับพี่ด้วยดีเสมอมา ขอขอบคุณเพื่อนๆที่ทำงานที่ให้กำลังใจและเวลาในการทำวิจัยแก่ข้าพเจ้า

สุดท้ายผู้ที่ให้การสนับสนุนทุกอย่างแก่ผู้วิจัย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและและขอขอบคุณน้องชายทั้งสองคนของผู้วิจัยที่คอยให้กำลังใจและอยู่เบื้องหลังคอยสนับสนุนช่วยเหลือด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัยเสมอมา

สุพัตรา ลักษณะจันทร์

สารบัญ

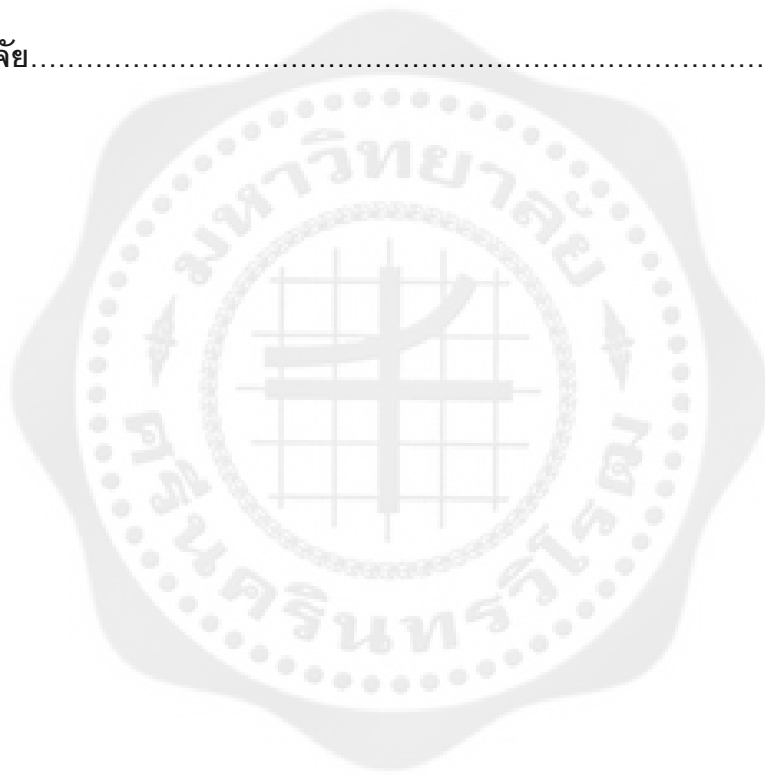
บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	5
ความสำคัญของการวิจัย.....	5
ขอบเขตของการวิจัย.....	6
ประชากร.....	6
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	6
ตัวแปรที่ศึกษา.....	6
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
นิยามปฏิบัติการ.....	7
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	12
ความหมายของการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	12
องค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	13
ความชอบเสี่ยงของวัยรุ่น.....	14
การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง.....	15
พฤติกรรมเสี่ยง.....	16
แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	22
การวัดการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	24
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการวัยรุ่น.....	26
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	33
ความหมายของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู.....	34
การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู.....	40
งานวิจัยที่ศึกษาการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	41

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารเกี่ยวกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	42
ความหมายของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน.....	42
ความสำคัญของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน.....	43
การวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน.....	47
งานวิจัยเกี่ยวกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง.....	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	50
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับช่วงวัยกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น.....	51
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	52
สมมติฐานการวิจัย.....	53
3 วิธีดำเนินงานวิจัย.....	54
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	57
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	70
วิธีวิเคราะห์ข้อมูล.....	70
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
5 สรุปผลอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	86
สรุปผลการวิจัย.....	87
การอภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะ.....	95
บรรณานุกรม.....	97

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ภาคผนวก.....	106
ภาคผนวก ก.....	107
ภาคผนวก ข.....	109
ภาคผนวก ค.....	115
ภาคผนวก ง.....	117
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	125

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียน.....	56
2 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด ของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู.....	60
3 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด ของแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน.....	62
4 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด ของแบบวัดความชอบเลี้ยง.....	64
5 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด ของแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง.....	66
6 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด ของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน.....	68
7 จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและช่วงวัย.....	73
8 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของตัวแปร จำแนกตามช่วงวัย.....	76
9 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนของวัยรุ่นตอนต้น.....	78
10 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น.....	79
11 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนของวัยรุ่นตอนกลาง.....	82
12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายการรับเอาความเสี่ยงกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง.....	83
13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยด้วยการทดสอบค่า z-test ระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง.....	85

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ	หน้า
1 Bronfenbrenner: ecological theory of child development.....	23
2 โมเดลทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action: TRA).....	47
3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	53
4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง.....	56
5 ตัวแปรที่ทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น.....	80
6 ตัวแปรที่ทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง.....	84

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีคุณค่าและมีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวัยที่จะเจริญเติบโตเป็นกำลังแรงงานและสมองของชาติในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้านให้มีความเจริญรุดหน้า เป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ส่งผลให้วัยรุ่นมีการแสดงออกหรือมีพฤติกรรมด้านความรู้สึกนึกคิดเป็นของตนเอง มีความสนใจสิ่งแปลกใหม่ มีความอยากรู้อยากเห็น ชอบความท้าทาย ต้องการความเป็นอิสระจากพ่อแม่ ให้ความสำคัญกับเพื่อน และต้องการการยอมรับจากเพื่อนและสังคม (ยุพา พูนขำ และคณะ, 2553) ประกอบกับวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการแสดงออกทางอารมณ์ที่รุนแรง มีอารมณ์หวั่นไหวง่าย แปรปรวน มีความวู่วาม และขาดการยั้งคิด ล้วนเป็นผลจากการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการด้านอารมณ์ ซึ่งส่งผลต่อการคิด การตัดสินใจและกระทำพฤติกรรมของวัยรุ่น (สัจจา ทาโต, 2550) และเนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องปรับเปลี่ยนบทบาทหน้าที่จากเด็กไปเป็นผู้ใหญ่ที่ต้องมีความรับผิดชอบตามบทบาทในสังคมที่เพิ่มมากขึ้น จึงอาจเป็นผลให้วัยรุ่นมีการรับเอาความเสี่ยงในด้านต่างๆ ได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ ซึ่งพฤติกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดในช่วงของวัยรุ่นนั้น มักเป็น “พฤติกรรมที่เป็นปัญหา” ในสังคม เช่น พฤติกรรมละเมิดกฎเกณฑ์หรือสิทธิของผู้อื่น พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การสูบบุหรี่และใช้สารเสพติด เป็นต้น (พัชรินทร์ นินทจันทร์ และคณะ, 2011)

สำหรับประเทศไทยในปัจจุบันนั้น พบปัญหาจากพฤติกรรมของวัยรุ่นมีสถิติที่เพิ่มสูงขึ้น จากจำนวนของปัญหาพฤติกรรมที่เพิ่มมากขึ้นและจากอายุเฉลี่ยในการเริ่มมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น พบว่า อายุเฉลี่ยในการเริ่มมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้นลดลงเป็นลำดับ จนน่ากังวลซึ่งเป็นปัญหาของประเทศที่ต้องรีบดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วน ได้แก่ ปัญหาการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย ปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัยซึ่งส่งผลให้เกิดปัญหาแม่วัยรุ่นตามมา ปัญหาการใช้ความรุนแรงในนักเรียนวัยรุ่น เป็นต้น โดยจากการสำรวจพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร ในช่วง พ.ศ. 2544-2557 พบว่า วัยรุ่นไทยมีการรับเอาความเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่วนในด้านการสูบบุหรี่นั้น พบว่ามีเยาวชนอายุ 15-24 ปี สูบบุหรี่ถึงร้อยละ 14.7 และอายุเฉลี่ยที่เริ่มสูบบุหรี่ครั้งแรกลดลงจากปีพ.ศ. 2550 ที่อายุ 16.8 ปี ลดลงเหลือเพียง 15.6 ปี ในปี พ.ศ. 2557 และด้านการดื่มแอลกอฮอล์นั้น กลับพบมีเยาวชนอายุ 15-24 ปี ดื่มเพิ่มสูงขึ้นจากร้อยละ 21.6 ในปี พ.ศ. 2544 เป็นร้อยละ 25.2 ในปี พ.ศ. 2557 และอายุเฉลี่ยที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรก ลดลงจากอายุ 17.2 ปี ในปี พ.ศ. 2550 เป็นอายุ 16.7 ปี ในปี พ.ศ. 2557 พบมีความสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ชีฆัมพร หอสิริ, ชุติกร สิทธิสันต์, และ

กนกวรรณ ลิ้มศรีเจริญ (2556) ที่ศึกษาความชุกของพฤติกรรมการดื่มสุราในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ผลการวิจัยพบว่า อายุเฉลี่ยในการดื่มสุราครั้งแรกลดลงที่อายุ 14.5 ปีและอายุต่ำสุดที่เริ่มดื่ม คือ 9 ปี อีกทั้งการศึกษาของ ชฎิล สมรภูมิ (2554) ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่า อายุต่ำสุดที่ เริ่มดื่มแอลกอฮอล์นั้นมีอายุเพียงแค่ 6 ปีเท่านั้น

นอกจากนี้พบปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน โดยการ สํารวจสถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชน ในปี พ.ศ. 2555 ของ สํานักงานระบาด วิทยา กรมควบคุมโรค พบ อัตราการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น จากข้อมูลสถิติในช่วง ระยะเวลา 5 ปี ระหว่างปี พ.ศ. 2551-2555 พบร้อยละของนักเรียนชายและหญิงในระดับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 2 มีเพศสัมพันธ์ในปี พ.ศ. 2551 จาก 3.7 และที่ 2.3 ตามลำดับ และเพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 5.3 และ 5.1 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2557 ในขณะที่นักเรียนชายและหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบ ร้อยละของการมีเพศสัมพันธ์ในปี พ.ศ. 2551 จาก 24.1 และ 14.7 ตามลำดับ เพิ่มสูงขึ้นเป็นร้อยละ 24.8 และ 20.2 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2557 (สํานักอนามัยการเจริญพันธุ์, 2555) นอกจากนี้ การศึกษาของ ยูพา เสงจํารัส และคณะ (2556) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนใน สถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร ผลการศึกษา พบว่า อายุที่เริ่มมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกของเพศชายนั้นมี อายุต่ำสุดเพียง 7 ปี ส่วนเพศหญิงมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกมีอายุต่ำสุดเพียง 9 ปี และค่าเฉลี่ยของอายุที่ มีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกที่อายุ 14 ปี

ปัญหาพฤติกรรมด้านการใช้ความรุนแรงของวัยรุ่นไทยนั้น จากสถิติที่เกิดขึ้นและเป็นที่มาของ ปัญหา “อาชญากรเด็ก” พบเป็นปัญหาที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นกว่ายุคก่อน ซึ่งจากการสำรวจจำนวน คดีของเด็กและเยาวชนตั้งแต่ปี พ.ศ. 2544-2548 โดยกรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน พบ การ กระทำผิดที่มีเด็กเป็นผู้ลงมือมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ โดยในกลุ่มผู้กระทำผิด ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา พบ กลุ่มนักเรียนก่อเหตุมากที่สุด จำนวน 10,322 คนและเพิ่มขึ้นเป็น 12,331 คนในปี พ.ศ. 2548 (สํานักพัฒนาระบบงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน กรมพินิจและคุ้มครองเด็กและเยาวชน, 2555) และจากการศึกษาของ เพ็ญจันทร์ เซอร์เรอร์ และคณะ (2551) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงใน เด็กและเยาวชนและปัจจัยทางสังคมวัฒนธรรมที่กำหนดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในเด็กและ เยาวชน ผลการศึกษา พบว่า เด็กและเยาวชนร้อยละ 30.4 ยอมรับว่าเคยตี ตีต่อยคนอื่น ร้อยละ 22.4 ยอมรับว่าได้เข้าร่วมในการทะเลาะวิวาทเป็นกลุ่ม ร้อยละ 21.4 เคยขว้างขวอดหรือสิ่งของไปยังคน อื่น ร้อยละ 18 เคยข่มขู่เพื่อนด้วยวาจาหรืออาวุธ และร้อยละ 15 ทำให้คนอื่นได้รับบาดเจ็บจากการ ต่อสู้ ในระยะ 3 เดือนที่ผ่านมา

จากข้อมูลข้างต้นแสดงให้เห็นถึงวัยรุ่นไทยมีแนวโน้มเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งควรให้ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเหล่านี้ จากจำนวนปัญหาพฤติกรรมที่เพิ่มสูงขึ้นและอายุเฉลี่ยในการเริ่มมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหาที่อายุน้อยลงเรื่อยๆ ได้บ่งบอกและแสดงให้เห็นว่าช่วงวัยที่มักเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหานั้น ได้แก่ ช่วงวัยรุ่นที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 10 -19 ปี ซึ่งหากพิจารณาจากการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น พบว่า อยู่ในช่วงวัยของวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง และเป็นวัยที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษา ดังนั้น การศึกษาเพื่อหาแนวทางในการแก้ปัญหานี้จึงควรให้ความสำคัญกับวัยรุ่นในช่วงวัยดังกล่าว ในการศึกษาปัญหาพฤติกรรมได้มีการศึกษาในภูมิภาคต่างๆทั่วประเทศโดยเมื่อพิจารณาจังหวัดสำคัญในภาคใต้ ในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่นั้นพบข้อมูลที่สำคัญและน่ากังวลเป็นอย่างยิ่งของวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่ กล่าวคือ ปี พ.ศ. 2557 พบว่าจังหวัดกระบี่มีอัตราการคลอดบุตรของแม่วัยรุ่น อายุ 15 - 19 ปี ต่อหญิงกลุ่มอายุเดียวกัน 1000 คน สูงถึงร้อยละ 58.1 (ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2558) อีกทั้ง การศึกษาด้านการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่ยังพบได้ไม่มากนัก เมื่อพิจารณาข้อมูลทีกล่าวมาข้างต้นทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่เป็นวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลางในเขตพื้นที่จังหวัดกระบี่ โดยมีขอบเขตประชากรเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายของโรงเรียนมัธยมศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 13 จังหวัดกระบี่ เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการป้องกันปัญหาพฤติกรรมในวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่ต่อไป

การรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น Arnett (1992) ได้ให้นิยามของ การรับเอาความเสี่ยง (Risk-taking) ในวัยรุ่น ว่า การรับเอาความเสี่ยงนั้นส่งผลได้ทั้งทางบวกและทางลบกับวัยรุ่น อาจกล่าวได้ว่าวัยรุ่นสามารถเรียนรู้และเติบโตได้จากการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งบางครั้งการรับเอาความเสี่ยงอาจไม่ได้ส่งผลกระทบเชิงลบเท่านั้น แต่การรับเอาความเสี่ยงสามารถมองได้ว่าเป็น "การสำรวจ" (exploration) ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพัฒนาการการเจริญเติบโตของวัยรุ่น ในประเทศไทยนั้นพบมีผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่น จำนวนหลายท่าน อาทิ ชูลิพร ศรศรี (2541) นวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) ยุพา พูนขำ และคณะ (2553) รวมถึง จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์ (2554) ซึ่งได้ศึกษาถึงการรับเอาความเสี่ยงซึ่งเป็นพฤติกรรมของวัยรุ่นที่เป็นปัญหาและส่งผลในเชิงลบที่เป็นภัยทั้งต่อตนเองและผู้อื่น จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่นไทย พบมีการศึกษาการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่นไทยหลายด้าน ได้แก่ ด้านเพศสัมพันธ์ ด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม ด้านสุขอนามัย ด้านความก้าวร้าวและการใช้ความรุนแรง ด้านการใช้เสพติด (การสูบบุหรี่ และการ

ดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์) ด้านพฤติกรรมต่อต้านสังคม ด้านพฤติกรรมก้าวร้าว ด้านอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะ เป็นต้น ซึ่งในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาการรับเอาความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ 2) ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ 3) ด้านการใช้ความรุนแรง เนื่องจากพบมีสถิติที่เพิ่มสูงขึ้นจนน่ากังวลและกำลังเป็นปัญหาของสังคมที่รุนแรงขึ้นในปัจจุบัน ดังที่กล่าวมาข้างต้นของวัยรุ่น

การเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการจากวัยเด็กไปสู่วัยรุ่นผู้ใหญ่ นั้น ซึ่งตามทฤษฎีพัฒนาการทางจิตสังคมของ อิริคสัน (Erikson) ที่กล่าวว่า ในช่วงวัยรุ่นนั้น วัยรุ่นต้องการที่จะค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง (identity) และในบางครั้งการที่วัยรุ่นกำลังค้นหาเอกลักษณ์ของตนเองนั้น อาจส่งผลให้วัยรุ่นมีความสับสนในการค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง (identity diffusion) และอาจเป็นที่มาของพฤติกรรมเสี่ยงอันตรายต่างๆได้ (Erikson, 1963 อ้างอิงใน พัชรินทร์ นินทจันทร์ และคณะ, 2011) และในช่วงวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางสังคม ตามทฤษฎีนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ของ บรอนเฟนเนออร์ และ มอริส (Bronfenbrenner & Morris, 1998 อ้างอิงใน สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ที่กล่าวว่า พฤติกรรมของบุคคลนั้นเป็นผลมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อม โดยพบว่า สิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญและมีผลต่อการกระทำและพฤติกรรมของวัยรุ่นมากที่สุดนั้น ได้แก่ ครอบครัวและเพื่อน โดยครอบครัวมีหน้าที่ในการอบรมเลี้ยงดูวัยรุ่น และในช่วงวัยรุ่นเพื่อนเริ่มมีบทบาทสำคัญ เนื่องจากวัยรุ่นเริ่มออกห่างจากพ่อแม่เริ่มมีการคบหาสมาคมกับเพื่อนมากขึ้นทั้งเพื่อนเพศเดียวกันและเพื่อนต่างเพศ ต้องการความสนใจและการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนในด้านต่างๆ จะเห็นได้ว่าทั้งผลจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่มีต่อบุตรวัยรุ่นนั้นและอิทธิพลจากเพื่อน อาจส่งผลต่อพฤติกรรมและการกระทำของวัยรุ่นและอาจเป็นผลทำให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่อันตรายได้

โดยงานวิจัยก่อนหน้านี้พบว่า มีการศึกษาถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ได้แก่ การศึกษาของ สุพัตรา พรหมเรนทร์ (2550) ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น พบว่า นักเรียนที่มีเพศต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนการศึกษาของ เม่าพงศ์ สุนทร (2556) ที่ศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาในอำเภอสี จังหวัดลำพูน พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ดื่มสุราเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง อีกทั้งยังพบการศึกษาของ ชฎิล สมรภูมิ (2554) ที่ได้ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวมีอิทธิพลทางตรงต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และในการศึกษาของ วรวรรณ์ ทิพย์วาริรมย์ (2556) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย ในจังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยทำนายที่สำคัญที่สุดที่ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย คือ เพื่อนชกชวน และนอกจากนี้ยังมี

การศึกษาของ ชูลีพร สดศรี (2541) ที่ได้ทำการศึกษาถึงเรื่องการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษาในกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นตอนกลางมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นตอนต้น ผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ นวลฉวี สุขประเสริฐ (2551) ที่พบว่านักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการศึกษาของ สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล (2552) ที่ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในวัยรุ่นและการศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างอายุ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในสัดส่วนที่สูงกว่านักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากข้อมูลของสถานการณ์พฤติกรรมที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นไทย รวมทั้งจากแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาอิทธิพลของตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่มีอิทธิพลทำนายนการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น ทำให้เข้าใจถึงสาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีพฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น อีกทั้งยังสามารถนำผลวิจัยที่ได้จากการศึกษาไปใช้ในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นและเป็นข้อมูลให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่นเพื่อใช้เป็นแนวทางในการดูแลวัยรุ่น โดยการนำผลวิจัยที่ได้มาใช้ในการป้องกันหรือส่งเสริมให้วัยรุ่นมีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัย พร้อมทั้งจะเป็นกำลังแรงงานและสมองของชาติที่มีคุณภาพในการพัฒนาประเทศไทยให้เจริญก้าวหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอาความเสี่ยง เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง
2. เพื่อศึกษานำหนักความสำคัญของปัจจัยตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง

ความสำคัญของการวิจัย

ทำให้ทราบถึงปัจจัยและความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งผลการวิจัยสามารถนำมาใช้เป็นข้อมูลให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู โรงเรียนและหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับวัยรุ่นใช้ในการวางแผนดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงหรือลดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในด้านต่าง ๆ ให้มีพัฒนาการที่เหมาะสมตามวัยต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ เขต 13 จำนวนทั้งหมด 16 โรงเรียน โดยมีจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งหมด 17,495 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา, 2558)

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ เขต 13 โดยกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยมีจำนวน 400 คน ได้จากการสุ่มแบบสองขั้นตอน (two-stage random sampling)

ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรอิสระ จำแนกตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาได้ 3 ตัวแปร ได้แก่
 - 1.1 เพศ
 - 1) เพศชาย
 - 2) เพศหญิง
 - 1.2 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู จำแนกออกเป็น 4 รูปแบบ ได้แก่
 - 1) แบบรักสนับสนุน
 - 2) แบบใช้เหตุผล
 - 3) แบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย
 - 4) แบบควบคุม
 - 1.3 การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น มี 3 ด้าน
 - 2.1 ด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์
 - 2.2 ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ
 - 2.3 ด้านการใช้ความรุนแรง
3. ตัวแปรกำกับ
 - 3.1 ช่วงวัย
 - 1) วัยรุ่นตอนต้น (นักเรียนมัธยมศึกษา ม. 2)

2) วิทยุ่ตอนกลาง (นักเรียนมัธยมศึกษา ม. 5)

นิยามศัพท์เฉพาะ

วิทยุ่ตอนต้น หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่

วิทยุ่ตอนปลาย หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่

นิยามปฏิบัติการ

1. **การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู** หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนวิทยุ่ถึงลักษณะของการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ที่ได้แสดงออกถึงการอบรมเลี้ยงดูที่มีต่อนักเรียนโดยแบ่งการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 4 รูปแบบ ซึ่งประกอบด้วย

1.1 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออกถึง ความรักใคร่ การเอาใจใส่ การแสดงออกถึงความห่วงใย การเอาใจใส่บุตรอย่างใกล้ชิด รวมถึงการดูแลให้ความสนใจกับความรู้สึกของบุตรและคอยสนับสนุนส่งเสริมกิจกรรมต่างๆที่บุตรสนใจตลอดจนการคอยช่วยเหลือบุตรเมื่อมีปัญหา

1.2 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออกในลักษณะของการให้คำอธิบายถึงเหตุผลแก่บุตรเพื่อที่จะส่งเสริมการกระทำของบุตรหรือชัดเจนว่าการกระทำของบุตร เช่น มีการให้รางวัล กล่าวชื่นชม การพูดชมเชยเมื่อบุตรมีพฤติกรรมที่ดีหรือใช้การลงโทษที่เหมาะสมกับบุตรมากกว่าการแสดงออกโดยการลงโทษบุตรตามอำเภอใจ ตามอารมณ์ของพ่อแม่เมื่อบุตรมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม

1.3 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออก ได้แก่ การใช้วาจาว่ากล่าวตักเตือนด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ถ้อยคำที่ทำร้ายจิตใจหรือความรู้สึกของบุตร การเมินเฉย/เพิกเฉยไม่สนใจบุตร เมื่อบุตรกระทำ ความผิด หรือการลงโทษบุตรโดยการใช้กำลังทำให้บุตรเจ็บตัว เช่น การ ทุบตี ตบ หรือเตะ เป็นต้น

1.4 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออกต่อนักเรียน ได้แก่ การออกคำสั่งให้บุตรปฏิบัติตามคำสั่งของพ่อแม่อย่างเคร่งครัด การห้ามปฏิบัติ ซึ่งหากไม่ทำตามจะถูกลงโทษ หรือการควบคุมน้อย ได้แก่ การปล่อยให้คิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำสิ่งใด โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุตรมากนัก

สามารถวัดได้จากแบบสอบถามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม และ งามตา วรินทร์านนท์ (2528) เป็นหลักใน

การนำข้อคำถามมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ข้อวัดตรงกับความรู้สึกมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตรงกับตนเอง

การแปลผลคะแนนของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู นักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยสูงแสดงว่า นักเรียนมีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูในแต่ละด้านนั้นมาก ส่วนนักเรียนที่ได้คะแนนเฉลี่ยน้อยกว่าแสดงว่านักเรียนรับรู้การอบรมเลี้ยงดูในแต่ละด้านนั้นน้อย

2. การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน หมายถึง ความเชื่อของนักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมที่แสดงถึงการรับเอาความเสี่ยงและแรงจูงใจที่นักเรียนจะปฏิบัติตามความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนในการรับเอาความเสี่ยงซึ่งมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง สามารถวัดได้จากแบบวัด โดยผู้วิจัยได้พัฒนามาตรวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อนของ สิทธิพงศ์ วงศ์วิวัฒน์ (2548) แบบวัดดังกล่าว พัฒนาขึ้นตามทฤษฎีการกระทำตามเหตุผล (Theory of Reason Action) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) ในส่วนของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง (Subjective norm: SN) ลักษณะของแบบวัดเป็นการวัดถึงความเชื่อ (Normative belief) ของนักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ (ตรงมากที่สุด = 3 ถึงตรงน้อยที่สุด = -3) และการวัดแรงจูงใจ (Motivation to comply) ที่นักเรียนจะปฏิบัติพฤติกรรมเสี่ยงตามความคาดหวังของกลุ่มเพื่อน โดยที่ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ (ตรงมากที่สุด = 7 ถึงตรงน้อยที่สุด = 1)

การแปลผลคะแนนของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนแปลผลคะแนนตามทฤษฎีการกระทำตามเหตุผลในส่วนของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง ซึ่งหากนักเรียนที่ได้คะแนนเป็นลบแสดงถึงนักเรียนมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนมากกว่าและนักเรียนที่ได้คะแนนเป็นบวกแสดงว่านักเรียนมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนน้อยกว่า

3. การรับเอาความเสี่ยง (Risk-taking) หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรม ซึ่งเกิดจากการรับรู้หรือเจตคติของนักเรียนวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมนั้นๆ อันเป็นผลจากการที่ต้องการสัมผัสสิ่งใหม่ที่ตื่นเต้นท้าทาย ต้องการประสบการณ์ที่แปลกใหม่ และการตัดสินใจที่จะเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นอันตรายทั้งต่อตนเองและผู้อื่น ซึ่งการกระทำพฤติกรรมนั้นมาจากการรับรู้ของนักเรียนวัยรุ่นถึงข้อดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งหากนักเรียนรับรู้ว่าการกระทำเสี่ยงนั้นให้ผลดีหรือมีข้อดีมากกว่าโทษหรือผลเสียที่ได้รับ การกระทำพฤติกรรมเสี่ยงนั้นก็จะมีแนวโน้มที่จะปฏิบัติมากกว่า โดยการวัดการรับเอาความเสี่ยงในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้องค์ประกอบของ

การวัดดังนี้ได้แก่ การวัดความชอบเสี่ยง การวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง และการวัดพฤติกรรมเสี่ยง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การวัดความชอบเสี่ยง (Risk Preference) หมายถึง การรับรู้หรือเจตคติของนักเรียนวัยรุ่นที่มีต่อพฤติกรรมอันเป็นผลจากการที่ต้องการสัมผัสสิ่งกระตุ้นที่อันตราย ต้องการประสบการณ์ที่แปลกใหม่ จากพฤติกรรมทั้ง 3 ด้าน คือ การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง

3.2 การวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง (Risky Decision Making) หมายถึง การเลือกตัดสินใจของนักเรียนวัยรุ่นเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงจากสถานการณ์ความเสี่ยงทั้ง 3 ด้านได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง

3.3 การวัดพฤติกรรมเสี่ยง (Risk Taking Behavior) หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติใดๆ ที่นักเรียนแสดงออกมาทั้ง ทางร่างกาย ทางความคิดหรือความรู้สึกไปในทางที่ไม่เหมาะสมถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศและด้านการใช้ความรุนแรง

ในงานวิจัยนี้การวัดความชอบเสี่ยง สามารถวัดได้จากแบบวัดความชอบเสี่ยงที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยที่ลักษณะของแบบวัดความชอบเสี่ยงนั้นเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ตั้งแต่ 1 (ตรงน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงมากที่สุด) โดยผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดมากกว่าแสดงถึงการมีความชอบเสี่ยงสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

สำหรับการวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยได้ใช้งานวิจัยของ Gardner และ Steinberg (2005) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามซึ่งเป็นข้อคำถามสถานการณ์ ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตัดสินใจไม่ทำแน่นอน) ถึง 4 (ตัดสินใจทำแน่นอน) โดยให้นักเรียนเลือกการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ความเสี่ยงที่ตรงกับการตัดสินใจของนักเรียน โดยผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดสูงกว่าแสดงว่ามีแนวโน้มการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ในส่วนของ การวัดพฤติกรรมเสี่ยง สามารถวัดได้จากแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยที่ลักษณะของแบบวัดเป็นแบบวัดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงกับ

พฤติกรรมของท่านมากที่สุด) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงถึงนักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงสูง
กว่านักเรียนที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น สำหรับเนื้อหาในบทนี้ ผู้วิจัยนำเสนอรายละเอียดตามลำดับ คือ ส่วนแรกเป็นการทบทวนเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น แนวคิดและทฤษฎีสำคัญต่าง ๆ เพื่อนำมาใช้สร้างและพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดในการศึกษาครั้งนี้ จากนั้นนำเสนอสาระของพัฒนาการของวัยรุ่น เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ของแต่ละช่วงวัยเชื่อมโยงกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น และนำไปสู่ปัจจัยต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งขอนำเสนอรายละเอียดตามหัวข้อต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น
 - 1.1 ความหมายของการรับเอาความเสี่ยง
 - 1.2 องค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยง
 - 1.2.1 ความชอบเสี่ยงของวัยรุ่น
 - 1.2.2 การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง
 - 1.2.3 พฤติกรรมเสี่ยง
 - 1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยง
 - 1.3.1 ทฤษฎีนิเวศวิทยาของพัฒนาการมนุษย์ของ Bronfenbrenner
 - 1.4 การวัดการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น
2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการวัยรุ่น
 - 2.1 ความหมายของวัยรุ่น
 - 2.2 พัฒนาการด้านร่างกาย
 - 2.3 พัฒนาการด้านปัญญา
 - 2.4 พัฒนาการด้านอารมณ์
 - 2.5 พัฒนาการด้านสังคม
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยง
 - 3.1.1 ความหมายของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู
 - 3.1.2 ประเภทของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู
 - 3.1.3 การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

- 3.1.4 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การยอมรับความเสี่ยงกับการรับเอาความเสี่ยง
- 3.2 เอกสารเกี่ยวกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง
 - 3.2.1 ความหมายของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน
 - 3.2.2 ความสำคัญของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน
 - 3.2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน
 - 3.2.3.1 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action: TRA)
 - 3.2.4 การวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน
 - 3.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง
- 3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น
- 3.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับช่วงวัยกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น
- 4. กรอบแนวคิดในการวิจัย
- 5. สมมติฐานการวิจัย

1. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น

รายละเอียดในส่วนนี้ ผู้วิจัยต้องการที่จะนำเสนอรายละเอียดเกี่ยวกับการรับเอาความเสี่ยง (Risk-taking) ในช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นตัวแปรตามของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ โดยผู้วิจัยจะเริ่มต้นนำเสนอด้วยการอธิบายถึงความหมายของการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น องค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ต่อด้วยการนำเสนอถึงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งการวัดการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

1.1 ความหมายของการรับเอาความเสี่ยง (Risk-taking)

ในส่วนของความหมายของการรับเอาความเสี่ยงนั้น จากการที่ผู้วิจัยได้ไปศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยง ผู้วิจัยพบว่า มีผู้ให้หมายหมายที่แตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วมีความหมายในทำนองเดียวกัน คือ เป็นการศึกษถึงพฤติกรรมที่เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเสี่ยงในวัยรุ่น โดยที่บางท่านนั้นอาจใช้คำว่า พฤติกรรมสุ่มเสี่ยง พฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเลือกใช้คำว่า “การรับเอาความเสี่ยง (Risk-taking)” เนื่องจากเป็นคำที่พบในงานวิจัยอย่างแพร่หลาย จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องนั้นมีผู้ให้คำนิยามของการรับเอาความเสี่ยงไว้ ดังนี้

Arnett (1992) ได้ให้ความหมาย การรับเอาความเสี่ยง หมายถึง การเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่ส่งผลลัพธ์ทางด้านลบ เช่น อาการบาดเจ็บสาหัสหรือการเสียชีวิต การตั้งครุภที่ไม่น่าพึงประสงค์ การถูกจับกุม เป็นต้น

นวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) ได้ให้ความหมายของ การรับเอาความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่กระทำแล้วเกิดผลเสียต่อสุขภาพะ ทั้งทางกาย ทางจิตใจ และทางสังคมรวมถึงเป็นพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ

ยุพา พูนขำและคณะ (2553) ได้ให้ความหมายของ การรับเอาความเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่นำมา หรือ เป็นสาเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ร่างกายเป็นอันตราย สูญเสียหน้าที่ ขาดโอกาสพัฒนาตามปกติ มีผลเสียต่อสุขภาพเยาวชน ผู้อื่น และสังคมสิ่งแวดล้อม หรือเสียชีวิต เช่น พฤติกรรมสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ติดเกมส์ มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย การแข่งรถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น

จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์ (2554) ได้ให้ความหมายของ การรับเอาความเสี่ยง หมายถึง การกระทำใดๆ ที่แสดงออกทั้งทางร่างกายความคิด ความรู้สึกของเด็กวัยรุ่นที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น ทั้งร่างกายหรือจิตใจ

จากการทบทวนเอกสารในส่วนของความหมายของ การรับเอาความเสี่ยง ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยจึงสรุปความหมายของ การรับเอาความเสี่ยง หมายถึง การกระทำหรือพฤติกรรมที่บุคคลเข้าไปข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อด้านลบและก่อให้เกิดผลเสียหรืออันตรายแก่ตนเองและผู้อื่น

1.2 องค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยง

การรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น มีนักวิจัยหลายท่านที่ได้นำเสนอถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรับเอาความเสี่ยงไว้ ซึ่งมีนักวิจัยบางท่านได้กล่าวถึง การรับเอาความเสี่ยงนั้นสามารถวัดได้จากองค์ประกอบที่เกี่ยวข้อง ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้ไปทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยง พบมีนักวิจัยที่กล่าวถึงองค์ประกอบของการวัดการรับเอาความเสี่ยงไว้ดังนี้

Magar, Phillips, และ Hosie (2008:155) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การควบคุมตนเองและการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ในส่วนของการวัดการรับเอาความเสี่ยงนั้นสามารถประเมินได้จากองค์ประกอบ ซึ่งได้แก่ 1) การประเมินถึงความเสี่ยง ซึ่งเป็นการประเมินการรับรู้ถึงข้อดีและข้อเสียของพฤติกรรม ซึ่งหากกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวเมื่อกระทำแล้วให้ผลดีมากกว่าที่จะเป็นผลเสียต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมนั้นก็จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่า 2) การประเมินถึงการตัดสินใจ ซึ่งเป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับสถานการณ์หรือเหตุการณ์สมมติที่เกี่ยวกับความเสี่ยงแล้วถามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างว่าหากเป็นคุณที่อยู่ในสถานการณ์จริงดังกล่าว คุณจะเลือกทำอย่างไร 3) การประเมินถึงการเข้าไปมีส่วนร่วมกับกิจกรรมที่เสี่ยง ซึ่งเป็นการประเมินถึงการเข้าไปร่วมในการสูบบุหรี่และการดื่มแอลกอฮอล์ อายุที่เริ่มทดลองสูบบุหรี่ครั้งแรกและการดื่มเหล้าที่เกินพอดี จากการที่ได้ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบของประเมินการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นข้างต้น ผู้วิจัยจึง

สรุปได้ว่าใน การที่จะประเมินถึงการรับเอาความเสี่ยงในช่วงวัยรุ่นนั้น จำเป็นที่จะต้องประเมินถึงองค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยงด้วยซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งองค์ประกอบของการประเมินการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ความชอบเสี่ยง (Risk Preference) การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง (Risky Decision Making) และพฤติกรรมความเสี่ยง (Risk-taking Behavior) ดังนี้

1.2.1 ความชอบเสี่ยงของวัยรุ่น (Risk Preference)

การชอบเสี่ยงเป็นพฤติกรรมที่เกิดขึ้นเป็นปกติในวัยรุ่น Steinberg (2004) ได้กล่าวถึงการชอบเสี่ยงในกิจกรรมที่อันตรายนั้น เกิดจากความต้องการที่อยากจะมีความรู้สึกหรือสัมผัสหรืออยากมีประสบการณ์ที่แปลกใหม่ที่มีความหลากหลาย และความชอบเสี่ยงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในช่วงวัยรุ่นและสูงที่สุดในวัยรุ่นตอนกลางและจะลดลงเมื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ (Casey et al., 2011) และนอกจากนี้ยังพบว่า ลักษณะบุคลิกภาพของคนที่มีความต้องการการสัมผัสสิ่งตื่นเต้นท้าทาย อยากมีประสบการณ์ที่แปลกใหม่ที่มีความหลากหลายนั้น พบมีความเกี่ยวข้องอย่างมากกับพฤติกรรมเสี่ยงและความชอบหรือมีความพึงพอใจในกิจกรรมที่เสี่ยงหรือเป็นอันตรายซึ่งมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นในช่วงวัยรุ่นและหลังจากนั้นจะลดลงไปในช่วงวัยผู้ใหญ่ (Steinberg, 2007) และพบว่าในวัยรุ่นที่มีความชอบเสี่ยงสูงนั้นมักมีปัญหาเรื่องพฤติกรรมและการเข้าไปเกี่ยวข้องกับกาใช้สารเสพติด อีกทั้งวัยรุ่นที่มีความชอบเสี่ยงสูงนั้นพบมีความสัมพันธ์กับการเกิดอาการบาดเจ็บและการตายมากกว่า (Arnett, 1996)

นอกจากนี้จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารเกี่ยวกับความชอบเสี่ยงพบมีนักวิจัยหลายท่านทั้งที่เป็นนักวิจัยคนไทยและต่างชาติ ที่ได้ให้ความหมายของความชอบเสี่ยงไว้ ดังต่อไปนี้

Gardner และ Steinberg (2005: 628) ได้ให้ความหมายของ ความชอบเสี่ยง หมายถึง การรับรู้ถึงความเสี่ยงโดยการประเมินถึงข้อดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งหากบุคคลมองว่าพฤติกรรมเสี่ยงมีข้อดีมากกว่าโทษหรือผลเสียที่เกิดขึ้นแล้วนั้น การกระทำพฤติกรรมนั้นก็จะเกิดได้มากกว่า

Magar, Phillips, และ Hosie (2008:155) ให้ความหมายของ ความชอบเสี่ยง หมายถึง การประเมินการรับรู้ถึงข้อดีและข้อเสียของพฤติกรรม ซึ่งหากกลุ่มตัวอย่างมีความเห็นว่าพฤติกรรมดังกล่าวเมื่อกระทำแล้วให้ผลดีมากกว่าที่จะเป็นผลเสียทั้งต่อตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมนั้นก็จะถูกเลือกปฏิบัติมากกว่า

ดุจเดือน พันธุมนาวิน และ งามตา วนินทานนท์ (2551: 234) ได้ให้ความหมายของความชอบเสี่ยง หมายถึง การรับรู้และความรู้สึกชอบหรือพอใจในการแสดงพฤติกรรม ดังนี้

1) ออยากทดลองสิ่งใหม่ที่ตื่นเต้นท้าทายที่ผู้อื่นอาจเคยทำสำเร็จมาแล้ว และการกระทำนั้นอาจให้ผลตอบแทนที่ต้องการ ถึงแม้จะมีความเสี่ยงอันตรายสูง หรืออาจเกิดผลเสียมากกว่าก็ตาม

2) ตระหนักถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดในอนาคตต่อสังคม จากการที่ตนเอง จะกระทำหรือไม่กระทำ จึงตั้งใจที่จะหลีกเลี่ยงหรือป้องกันไว้ก่อน

3) ตระหนักถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต จากการมีปฏิสัมพันธ์หรือ การเห็นแบบอย่างที่ไม่ดีจากคนรอบข้าง แต่ก็ยังคิดเสี่ยงที่จะกระทำ

4) ตระหนักถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดในอนาคตต่อตนเอง จึงตั้งใจที่จะหลีกเลี่ยงหรือป้องกันไว้ก่อน

จัวร์พร ภิบาลจันทร์ (2551) ให้ความหมายของความชอบเสี่ยง หมายถึง การรับรู้และ ความรู้สึกชอบหรือพอใจในการแสดงพฤติกรรมที่อยากทดลองสิ่งใหม่ที่ตื่นเต้นท้าทายที่ผู้อื่นอาจเคย ทำสำเร็จมาแล้ว และการกระทำนั้นอาจให้ผลตอบแทนที่ต้องการ ถึงแม้จะมีความเสี่ยงอันตรายสูง หรืออาจเกิดผลเสียมากกว่าก็ตาม รวมถึงการตระหนักถึงผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดในอนาคตต่อ สังคม ผลเสียหรืออันตรายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตจากการมีปฏิสัมพันธ์หรือการเห็นแบบอย่างที่ไม่ดีจาก คนรอบข้าง แต่ก็ยังคิดเสี่ยงที่จะกระทำ

จากการทบทวนเอกสารผู้วิจัยจึงได้สรุปความหมายของความชอบเสี่ยงนั้น หมายถึง การ รับรู้ถึงความรู้สึกชอบหรือพอใจในการแสดงพฤติกรรม การอยากทดลองสิ่งใหม่ที่ตื่นเต้นท้าทาย ต้องการประสบการณ์ที่แปลกใหม่จากพฤติกรรมดังกล่าวและการทำพฤติกรรมนั้นมาจากการประเมิน ถึงข้อดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงซึ่งหากบุคคลมองว่าพฤติกรรมเสี่ยงมีข้อดีมากกว่าโทษ หรือผลเสียที่เกิดขึ้นก็จะเลือกปฏิบัติพฤติกรรมนั้นมากกว่า

1.2.2 การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง (Risky Decision Making)

ความสามารถในการตัดสินใจของวัยรุ่นนั้นพบมีความแตกต่างกันอย่างชัดเจนจาก ความสามารถในการตัดสินใจในวัยผู้ใหญ่ โดยที่วัยรุ่นนั้นจะตัดสินใจในเชิงของคุณภาพซึ่งจะยึด หลักของความสำเร็จและมองผลในภาพรวมที่ใหญ่กว่า แต่ในวัยรุ่นนั้นจะตัดสินใจในรูปของเชิง ปริมาณที่ได้เห็นมากกว่า และอิทธิพลของพ่อแม่และเพื่อนนั้นสามารถส่งต่อพฤติกรรมของวัยรุ่นและ กระบวนการตัดสินใจของวัยรุ่นได้ (Elliott, S., 2008) ในกระบวนการตัดสินใจอิทธิพลของเพื่อนนั้นจะ เห็นได้ชัดมากขึ้นในช่วงวัยรุ่น พบว่า วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมที่มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเมื่อได้อยู่ร่วมกับเพื่อน และอิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง โดยพบอิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการ ตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากที่สุดในช่วงวัยรุ่นตอนกลางและช่วงวัยรุ่นตอนปลายมากกว่าในช่วงวัย ผู้ใหญ่ (Gardner & Steinberg, 2005)

นอกจากนี้จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงนั้นผู้วิจัยพบว่าผู้ให้ความหมายของการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงไว้ ดังเช่น นนาภรณ์ หอมอ่อน (2545) ได้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้ หมายถึง การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับคุณลักษณะเฉพาะตัวของผู้ที่ตัดสินใจ ได้แก่ ประสบการณ์ การรับรู้ ค่านิยม ลักษณะนิสัย อารมณ์ ทัศนคติ ระดับการศึกษา คุณลักษณะส่วนบุคคลหรือบุคลิกภาพ ความพร้อมหรือวุฒิภาวะ ความเชื่อ ความรู้หรือความรอบรู้ ความเชื่อมั่นในตนเอง ปรัชญาในการดำเนินชีวิตของแต่ละบุคคล และต้องการให้ตัวเองเป็นศูนย์กลาง การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นกับสภาพแวดล้อมที่บุคคลนั้นอาศัยอยู่ได้แก่ เวลา สถานที่ สภาพเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีและ การตัดสินใจของบุคคลจะขึ้นอยู่กับอิทธิพลกลุ่มเพื่อนที่ผู้ทำการตัดสินใจได้คบหาสมาคมอยู่

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง ผู้วิจัยได้สรุปดังนี้ การตัดสินใจที่มีเสี่ยง หมายถึง การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์หรือพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งการที่จะกระทำพฤติกรรมนั้นมาจากการรับรู้และการประเมินของนักเรียนวัยรุ่นถึงข้อดีและผลเสียที่เกิดขึ้นจากพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว ซึ่งหากนักเรียนรับรู้ว่าเป็นพฤติกรรมเสี่ยงนั้นให้ผลดีหรือมีข้อดีมากกว่าโทษหรือผลเสียที่ได้รับ การกระทำพฤติกรรมเสี่ยงนั้นก็จะรับเลือกปฏิบัติมากกว่า

1.2.3 พฤติกรรมเสี่ยง

ในช่วงวัยรุ่น เป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการและเป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ซึ่งต้องมึบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบเพิ่มมากขึ้นอีกทั้งวัยรุ่นยังเป็นวัยที่วุฒิภาวะทางอารมณ์นั้นยังไม่สมบูรณ์ บางครั้งทำให้วัยรุ่นมีอารมณ์ที่แปรปรวน มีความอยากลอง ชอบความท้าทาย ซึ่งอาจเป็นผลให้วัยรุ่นเข้าสู่พฤติกรรมเสี่ยงได้ง่าย โดยมีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงไว้ ดังนี้

กรมสุขภาพจิต (2544) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยงไว้ว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากปกติ เช่น เก็บตัว แสดงออกเกินขอบเขต ปรับตัวทางเพศไม่เหมาะสม ทดลองดื่ม เสพ สูด เริ่มมีปัญหาด้านการเรียน เป็นต้น

พนม เกตุมาน (2550) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยง (Risk-taking Behaviors) คือ พฤติกรรมที่นำมาหรือเป็นสาเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ร่างกายเป็นอันตราย สูญเสียหน้าที่ ขาดโอกาสพัฒนาตามปกติ หรือเสียชีวิต วัยรุ่นจะมีพฤติกรรมเสี่ยงมาก เนื่องจากจิตใจวัยรุ่นนี้ต้องการความสนุกสนาน ตื่นเต้น ทำลาย ต้องการเป็นที่ยอมรับของคนอื่น อยากรู้ อยากเห็นอยากลอง มีอารมณ์ทางเพศมากขึ้น แต่ยังขาดการยั้งคิด ไตร่ตรอง และการควบคุมตนเอง

ยุพา พูนขำ และคณะ (2553) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง พฤติกรรมที่นำมา หรือ เป็นสาเหตุให้เกิดความเสี่ยงต่อการดำเนินชีวิต ทำให้ร่างกายเป็นอันตราย สูญเสียหน้าที่ขาดโอกาสพัฒนาตามปกติ มีผลเสียต่อสุขภาพเยาวชน ผู้อื่น และสังคมสิ่งแวดล้อม หรือเสียชีวิต เช่น พฤติกรรมสูบบุหรี่ ดื่มสุรา ติดเกมส์ มีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ปลอดภัย การยุติการตั้งครรภ์ที่ไม่ปลอดภัย การแข่งรถมอเตอร์ไซด์ เป็นต้น โดยผู้ที่กระทำอาจทราบถึงผลที่จะเกิดขึ้นหรือไม่ก็ได้

จากเอกสารข้างต้น ผู้วิจัยสรุปได้ว่า พฤติกรรมเสี่ยง หมายถึง การกระทำใดๆก็ตามที่กระทำแล้วที่ส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ในเชิงลบที่เป็นภัยต่อทั้งตนเอง ผู้อื่นและสังคม เป็นพฤติกรรมที่ทำให้แล้วส่งผลเสียต่อสุขภาพเสี่ยงต่อความพิการและเสียชีวิตได้ โดยสามารถแบ่งพฤติกรรมเสี่ยงได้ในหลายๆ ด้าน ซึ่งมีผู้ที่ศึกษาถึงพฤติกรรมเสี่ยงและได้แบ่งประเภทของพฤติกรรมเสี่ยงไว้แตกต่างกัน ดังนี้

ชูลีพร ศรศรี (2541) ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น โดยได้แยกพฤติกรรมเสี่ยงออกเป็น 6 ด้าน ตามแนวคิดของศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา ได้แก่ 1) การได้รับบาดเจ็บ 2) การสูบบุหรี่ 3) การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์และการใช้สารเสพติด 4) การมีเพศสัมพันธ์ 5) การรับประทานอาหาร 6) การออกกำลังกาย

พนม เกตุมาน (2550) ได้แบ่ง พฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น แยกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

1) พฤติกรรมเสี่ยงต่ออุบัติเหตุ (unintentional injuries) ได้แก่ การร่วมกิจกรรมที่เสี่ยงต่ออุบัติเหตุ การไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย (ไม่สวมหมวกกันน็อค ไม่คาดเข็มขัดนิรภัย เมา ในขณะที่ขับรถ ฯลฯ)

2) พฤติกรรมความรุนแรง (violence) ได้แก่ การเข้าร่วมกลุ่มที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรง การทำร้ายร่างกาย การพกพาอาวุธ ทำลายข้าวของสาธารณะ

3) ภาวะซึมเศร้าและการฆ่าตัวตาย (depression and suicidal idea)

4) การใช้ยาเสพติด (drug abuse) ได้แก่ การลองและใช้ยาเสพติด บุหรี่ เหล้า หรืออยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ใช้ยาเสพติด

5) พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศสัมพันธ์ (sexual behaviors) ได้แก่ เริ่มต้นจากการมีแฟนเร็วเกินไป การเริ่มมีสัมพันธ์และเนื้อต้องตัว กอดจูบ อยู่กันตามลำพัง และมีเพศสัมพันธ์โดยไม่มีกำบังกันการตั้งครรภ์และโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์

6) พฤติกรรมเสี่ยงต่อโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลันในวัยกลางคน (myocardial infarction) ได้แก่ การรับประทานอาหารไขมันสูง อ้วน ขาดการออกกำลังกาย

นวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) ได้แบ่งพฤติกรรมเสี่ยงออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้ 1) พฤติกรรมเสี่ยงด้านการเรียน 2) พฤติกรรมเสี่ยงด้านจริยธรรม 3) พฤติกรรมเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด 4) พฤติกรรม

เสี่ยงด้านพฤติกรรมทางเพศ 5) พฤติกรรมเสี่ยงด้านความก้าวร้าวรุนแรง 6) พฤติกรรมเสี่ยงด้านสุขภาพอนามัย

ยุพา พูนขำ และคณะ (2553) ได้แบ่งประเภทพฤติกรรมเสี่ยงออกเป็น 5 ประเภท ดังนี้

ประเภทที่ 1 พฤติกรรมที่ไม่ยั้งคิด พฤติกรรมประเภทนี้มักเกิดจากความหุนหันพลันแล่นไม่คิดถึงอันตรายที่จะตามมา เช่น การเล่นเกมกีฬาที่โหดโผนอันตราย การรับประทานอาหารที่มากเกินไป หรือน้อยไป วิทยุุ่นมักทำไปด้วยความสนุก ไม่ได้คิดถึงผลที่จะตามมา

ประเภทที่ 2 การไม่ปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ต่างๆ พฤติกรรมประเภทนี้จะเริ่มจากความรุนแรงน้อยๆ เช่น การกระทำที่ไม่เหมาะสมต่างๆ แต่ยังไม่อันตรายต่อบุคคลอื่นนัก พฤติกรรมเหล่านี้ ได้แก่ การดื้อ ไม่เรียน พูดไม่เพราะ ส่งเสียงดัง พูดหยาบ สบถ สาบาน แต่งกายไม่เรียบร้อย ไว้ผมยาว ขับรถเร็ว ซีมอเตอร์ไซด์เสียงดัง และหวาดเสียว หรือแข่งขันบนถนน วิทยุุ่นส่วนใหญ่รู้ว่าพฤติกรรมแบบนี้ไม่ดี ไม่เหมาะสม แต่ก็อดทำไม่ได้ในขณะที่วิทยุุ่นบางคนคิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหาย

ประเภทที่ 3 พฤติกรรมละเมิดกฎเกณฑ์ และสิทธิผู้อื่น พฤติกรรมนี้มีความรุนแรงขึ้น ทำให้ผู้อื่นหรือสังคมเดือดร้อน ได้แก่ ก้าวร้าว เกเร ขโมย ทำร้ายร่างกายผู้อื่น ทำลายทรัพย์สินสาธารณะ ลวนลามเพศตรงข้ามและอาชญากรรมที่มีความรุนแรงซับซ้อนต่างๆ วิทยุุ่นจะทำโดยรู้ว่าผิด แต่ทำเนื่องจากมีความต้องการที่จะกระทำสูง และการควบคุมตัวเองต่ำ ทำแล้วมักหาเหตุผลเข้าข้างตนเอง

ประเภทที่ 4 พฤติกรรมทางเพศ เป็นพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย ค่านิยม และวัฒนธรรมไทย และอาจนำมาซึ่งปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การสนใจเรื่องเพศมากจนเกินปกติ การหมกมุ่นกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การแสดงออกทางเพศไม่เหมาะสมกับกาลเทศะ การยั่วยวน หรือเล้าโลมทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน การทำแท้ง การใช้ชีวิต คู่แบบสามีภรรยาในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน และ มีคู่นอนหลายคน เป็นต้น

ประเภทที่ 5 พฤติกรรมการใช้ยา หรือสารเสพติด เป็นพฤติกรรมที่วิทยุุ่นใช้หาความสุขหรือแก้ไขความทุกข์ให้หมดไปในระยะเวลาสั้น เริ่มต้นจากการใช้สารเสพติดแบบอ่อน (เช่น บุหรี่ หรือ เหล้า) ไปจนถึง สารเสพติดรุนแรง (ได้แก่ ยาบ้า เฮโรอีน กาวๆ)

จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์ (2554) ได้แบ่งพฤติกรรมเสี่ยงออกเป็น 6 ด้าน คือ 1) ด้านการเสพยาเสพติด 2) ด้านพฤติกรรมทางเพศ 3) ด้านซึ่มเศร้าและการฆ่าตัวตาย 4) ด้านพฤติกรรมต่อต้านสังคม 5) ด้านพฤติกรรมการเรียน 6) ด้านอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะ

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษาทบทวนเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของวิทยุุ่น ซึ่งผู้วิจัยได้พบว่า มีผู้ที่ศึกษาการรับเอาความเสี่ยงของวิทยุุ่นจำนวนหลายท่าน อาทิ ชุติพร ศรศรี (2541) พนม เกตุมาน (2550) นवलฉวี ประเสริฐสุข (2551) ยุพา พูนขำ และคณะ (2553) รวมถึง

จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์ (2554) ซึ่งเป็นการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นที่เป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและส่งผลให้เกิดผลลัพธ์ในเชิงลบที่เป็นภัยต่อตนเองและผู้อื่น โดยจากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่น ผู้วิจัยสามารถจำแนกประเภทของการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่น ได้ 10 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเพศสัมพันธ์ 2) ด้านจริยธรรมและวัฒนธรรม 3) ด้านสุขอนามัย 4) ด้านความก้าวร้าวและการใช้ความรุนแรง 5) ด้านการใช้เสพสารเสพติด (สารเสพติด บุหรี่ และเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์) 6) ด้านพฤติกรรมต่อต้านสังคม 7) ด้านพฤติกรรมการเรียน 8) ด้านอุบัติเหตุจากการใช้ยานพาหนะ 9) ด้านการบริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสมหรือเสี่ยงต่อโรคกล้ามเนื้อหัวใจตายเฉียบพลัน 10) ด้านการดื่มสุราและการฆ่าตัวตาย

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาเฉพาะด้านการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่นที่ส่งต่อพัฒนาการตามวัยที่เหมาะสมของวัยรุ่นและอีกทั้งยังเป็นพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของสังคมไทยในปัจจุบัน โดยในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เลือกศึกษาการรับเอาความเสี่ยง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง

การรับเอาความเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์

บุหรี่ ถือเป็นสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย บุหรี่มีสารเคมีที่ทำให้เกิดโทษต่อร่างกาย เช่นสารนิโคติน ที่มีผลต่อระบบหัวใจและหลอดเลือด สารคาร์บอนนิโคไซค์ เป็นตัวทำลายออกซิเจน ทาร์และสารกัมมันตภาพรังสี เป็นสารที่ก่อให้เกิดมะเร็งเป็นต้น สำหรับนิโคตินเป็นองค์ประกอบที่ทำให้คนติดบุหรี่ มีฤทธิ์กระตุ้นประสาท ผลที่ทำให้เกิดคือ ระบบหัวใจและหลอดเลือด ตลอดจนระบบอาหารทำงานผิดปกติ เช่นหัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ท้องแน่น ท้องอืด เบื่ออาหาร ฯลฯ ผู้ที่สูบบุหรี่นานๆ ส่วนมากจะนอนไม่ค่อยหลับ เป็นแผลในกระเพาะอาหาร โรคที่สำคัญ ทำให้หลอดเลือดแดงตีบตัน ทำให้ปลายมือ ปลายเท้าชาอักเสบ เพราะขาดเลือดไปเลี้ยง ถ้าเกิดกับหลอดเลือดหัวใจ หัวใจจะขาดเลือด ทำให้หัวใจวาย

สุรา เป็นสิ่งเสพติดที่ไม่ผิดกฎหมาย ถ้าร่างกายได้รับปริมาณน้อย จะรู้สึกสบาย อารมณ์ดี แต่ถ้าได้รับปริมาณมากขึ้นจะไปกดสมอง การควบคุมตนเอง การตัดสินใจ การยับยั้ง และการหักห้ามใจจะเสียไป แต่ถ้าได้รับปริมาณเพิ่มมากขึ้นอีก อาจจะสลบหรือหมดสติ นอกจากนั้นจะทำให้ระคายเคืองต่อกระเพาะอาหาร หัวใจเต้นเร็ว ความดันโลหิตสูง ปัสสาวะบ่อย อาการของผู้เสพ ทำให้หลอดเลือดบริเวณผิวหนังขยาย ผู้ดื่มจะมีอาการตัวแดงหน้าแดง และอุณหภูมิภายในตัวลดลง โทษที่ได้รับผู้เสพติด มักเป็นโรคพิษสุราเรื้อรัง หรืออาจเกิดอาการตับแข็งได้

จากการทบทวนเอกสาร ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การรับเอาความเสี่ยงด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติตัวของนักเรียนวัยรุ่นที่นำไปสู่โอกาสที่เกี่ยวข้องกับการ

สูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การทดลองสูบบุหรี่ หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ หรือการอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ เป็นต้น

การรับเอาความเสี่ยงด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ

ช่วงวัยรุ่นพบมีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์ และสังคม ทำให้วัยรุ่นมีการเจริญเติบโตทางร่างกายอย่างรวดเร็วและมีการเปลี่ยนแปลงของฮอร์โมนเพศ วัยรุ่นเริ่มมีความสนใจเพศตรงข้าม เริ่มมีการคบหาเพื่อนต่างเพศมากขึ้นและในช่วงวัยรุ่นนี้ วัยรุ่นมักมีอาการที่อ่อนไหวง่าย มีความอยากรู้ อยากลอง เป็นต้นจึงอาจส่งผลให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศได้ ซึ่งมีผู้ให้ความหมายของพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ไว้ดังนี้

พนอวดี จันทนา (2547) กล่าวถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำหรือการ แสดงออกของนักเรียนที่ทำให้เพิ่มโอกาสเกิดการมีเพศสัมพันธ์มากขึ้น ประกอบด้วยพฤติกรรม 3 ด้าน คือ 1) การดื่มเครื่องดื่มที่ผสมแอลกอฮอล์ได้แก่ ไวน์ เบียร์ สุรา 2) การเปิดรับสื่อสิ่งกระตุ้นอารมณ์ทางเพศ ได้แก่ การอ่านและการดูสื่อลามก 3) การสัมผัสร่างกายเพศตรงข้าม เช่น การ จับมือ และการจูบ เป็นต้น

สุพัทธา พรหมเรนทร์ (2550) ได้ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่จะปฏิบัติหรือกระทำพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การแต่งกายไม่เหมาะสม การแต่งกายที่กระตุ้นความรู้สึกทางเพศ การไปเที่ยวสถานเริงรมย์ การดื่มสุราหรือของมีเมา การดูภาพยนตร์ หนังสือ รวมทั้งสื่อที่กระตุ้นและยั่วยุอารมณ์เพศ การอยู่ตามลำพัง สองต่อสองกับเพศตรงข้าม การแตะต้องสัมผัสร่างกายเพศตรงข้ามในเชิงขู้สาว

นันทวัน ยันตะดิลก (2551) กล่าวถึง พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศเป็นพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมกับวัย ค่านิยม และวัฒนธรรมไทย และอาจนำมาซึ่งปัญหาต่อตนเองและผู้อื่น ได้แก่ การสนใจเรื่องเพศมากจนเกินปกติ การหมกมุ่นกับการสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง การแสดงออกทางเพศ ไม่เหมาะสมกับกาลเทศะการยั่วชวน หรือเล้าโลมทางเพศ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ป้องกัน การทำแท้ง การใช้ชีวิตคู่แบบสามีภรรยาในขณะที่กำลังศึกษาเล่าเรียน และมีคู่นอนหลายคน เป็นต้น

นวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) กล่าวถึงพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ หมายถึง การกระทำหรือ การปฏิบัติตัวของนักเรียนวัยรุ่นที่ทำให้เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เช่น การดูหนังสือที่มีภาพโป๊เปลือย เป็นต้น

ไพจิต ภูแถมโชติ (2554) ให้ความหมายของ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น หมายถึง การแสดงออกใน 5 พฤติกรรม ได้แก่ การแต่งกายตามแฟชั่น การมีเพศสัมพันธ์ร่วมกับการใช้สารเสพติด การเที่ยวกลางคืน การดูสื่อลามก และการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับการรับเอาความเสี่ยงด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ผู้วิจัยได้สรุปว่า การรับเอาความเสี่ยงด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนวัยรุ่น หมายถึง การกระทำหรือการปฏิบัติพฤติกรรมทางเพศที่ไม่เหมาะสมตามวัยและเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ เสี่ยงต่อการเกิดโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ และการตั้งครรภ์ไม่พึงประสงค์ ซึ่งการกระทำหรือการปฏิบัติที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของวัยรุ่นซึ่งอาจเกิดจากการอยู่ในสถานการณ์หรือสิ่งแวดล้อมที่เสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ ได้แก่ การอยู่ตามลำพังกับเพื่อนต่างเพศ การแสดงความรักกับคู่อรักหรือเพื่อนต่างเพศ ได้แก่ การจับมือถือแขนหรือการแตะต้องสัมผัสร่างกายเพศตรงข้ามในเชิงขู้สาว การไปเที่ยวสถานเริงรมย์รวมทั้ง การดูภาพ หนังสือโป๊และสื่อที่กระตุ้นและยั่วยุอารมณ์เพศ

การรับเอาความเสี่ยงด้านการใช้ความรุนแรง

พฤติกรรมเสี่ยงด้านการใช้ความรุนแรงเป็นพฤติกรรมเสี่ยงที่พบได้บ่อยในวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นเป็นวัยที่มีความอ่อนไหวทางอารมณ์ง่าย ต้องการการยอมรับจากสังคมจึงอาจส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงการใช้ความรุนแรงได้ง่าย ซึ่งพบมีผู้ให้ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงการใช้ความรุนแรงดังนี้

Barden (1994 อ้างอิงใน ศรัญญา อชิติตะ, 2553) ให้ความหมายว่า การใช้กำลังทางกายหรือพลังอำนาจในการคุกคามผู้อื่น ให้บาดเจ็บทางกายหรือทางจิตใจ หรือทำให้รู้สึกขาดความปลอดภัยรวมถึงการเมินเฉยหรือการละเลยด้วย

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 2002) ให้ความหมายว่า การใช้กำลังหรืออำนาจทางกายอย่างจงใจ เพื่อข่มขู่คุกคาม ต่อต้าน ตนเอง หรือผู้อื่น หรือกลุ่มหรือชุมชนซึ่งก่อให้เกิดผลที่ทำให้เกิดการบาดเจ็บ การตาย ทำร้ายจิตใจ การกีดกันและขัดขวางการพัฒนาการ

นวลฉวี สุขประเสริฐ (2551) ให้ความหมายพฤติกรรมเสี่ยงด้านความก้าวร้าวรุนแรง หมายถึง การกระทำหรือปฏิบัติของนักเรียนวัยรุ่นที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายและจิตใจทั้งของตนเองและผู้อื่น เช่น การฆ่าตัวตาย การกลั่นแกล้งเพื่อน เป็นต้น

เกียรติภูมิ วงศ์จิต และคณะ (2552) ให้ความหมายความรุนแรง หมายถึง พฤติกรรมของการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพของบุคคลอื่นทั้งทางกาย วาจา ใจ หรือ ทางเพศ โดยการบังคับ ขู่เข็ญ ทำร้ายร่างกายโดยใช้กำลัง หรือใช้อาวุธ เป็นผลให้ผู้อื่นเกิดความทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกาย และจิตใจ และก่อให้เกิดความเสียหายทางทรัพย์สินทั้งของตนเองและผู้อื่น

ศรัญญา อชิติตะ (2553) ให้ความหมายว่า หมายถึง การใช้กำลังทางกายก่อให้เกิดผลเสียหายทั้งทางร่างกาย จิตใจ ของผู้อื่นรวมทั้งการฆ่าตัวตาย และการทำร้ายตัวเองในรูปแบบต่างๆรวมทั้งการใช้วาจาคุกคามหรือข่มขู่ด้วยซึ่งส่งผลให้เกิดอันตรายต่อจิตใจและทำให้เกิดการพัฒนาไปในทางที่ไม่ดี เช่น การบาดเจ็บและการเสียชีวิต

จากการได้ทบทวนเอกสารเกี่ยวกับการรับเอาความเสี่ยงด้านการใช้ความรุนแรง ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการรับเอาความเสี่ยงด้านการใช้ความรุนแรง หมายถึง พฤติกรรมหรือการกระทำของนักเรียนวัยรุ่นที่เป็นการละเมิดสิทธิเสรีภาพทั้งของตนเองและผู้อื่นทั้งทางร่างกาย วาจา และจิตใจ โดยเป็นการใช้กำลังทำร้ายร่างกาย บังคับ ช่มชู้ หรือการทำร้ายตนเอง การฆ่าตัวตาย ซึ่งส่งผลให้ทั้งตนเองและผู้อื่นได้รับความเสียหายทั้งต่อจิตใจและร่างกาย

1.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยง

1.3.1 ทฤษฎีนิเวศวิทยาของพัฒนาการมนุษย์ของ Bronfenbrenner

ทฤษฎีที่ได้เสนอเกี่ยวกับแนวคิดเพื่อทำความเข้าใจถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนั้นโดยแนวคิดที่ว่า คือ พฤติกรรมของบุคคลนั้นล้วนเป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ร่วมระหว่างบุคคลและสภาพแวดล้อม โดยทฤษฎีนิเวศของพัฒนาการมนุษย์ (theories of ecology of human development) ของ Bronfenbrenner & Morris นั้น ประกอบไปด้วยระบบสำคัญ 5 ระบบ เริ่มตั้งแต่การปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับบุคคล (social agents) ในระบบเดียวกัน ไปจนถึงการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ไกลตัวออกไป (Bronfenbrenner & Morris, 1998 อ้างถึงใน สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ดังนี้

1) ระบบจุลภาค (microsystem) เป็นระบบของสิ่งแวดล้อมใกล้ตัววัยรุ่น ได้แก่ ครอบครัว เพื่อน โรงเรียน เพื่อนบ้าน เป็นต้น ในระบบจุลภาค วัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับบุคคลที่อยู่ในระบบนี้ วัยรุ่นจะได้รับการมองว่าไม่ได้เป็นผู้ถูกกระทำ แต่ได้รับการมองว่าบุคคลต่าง ๆ ในระบบนี้เป็นผู้ประคับประคองให้บรรลุขั้นพัฒนาการต่าง ๆ

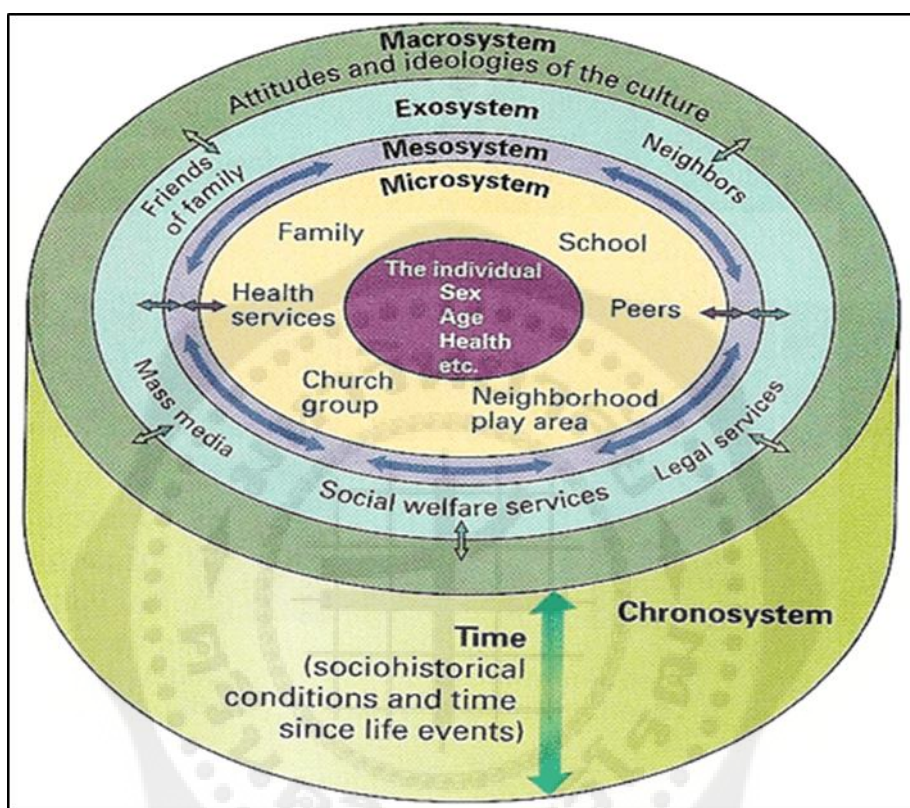
2) ระบบกลาง (mesosystem) เป็นความสัมพันธ์ของระบบจุลภาค 2 ระบบขึ้นไป เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับโรงเรียนความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับวัด ความสัมพันธ์ระหว่างครอบครัวกับเพื่อน หากเด็กหรือวัยรุ่นได้รับการปฏิเสธจากพ่อแม่ ซึ่งอยู่ในระบบครอบครัว จะส่งผลให้สร้างสัมพันธภาพที่ดีกับครูได้ยาก

3) ระบบภายนอก (exosystem) เป็นสภาพแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อประสบการณ์ของวัยรุ่น เช่น ผู้หญิงที่มีประสบการณ์ทำงานส่งผลต่อความสัมพันธ์กับสามีและลูกที่เป็นวัยรุ่น

4) ระบบมหภาค (macrosystem) เป็นสังคม วัฒนธรรมที่วัยรุ่นอาศัยอยู่ วัฒนธรรมจะหมายถึง รูปแบบพฤติกรรม (behavior patterns) ความเชื่อ (beliefs) และมรดกของกลุ่มคนที่ตกทอดจากคนรุ่นหนึ่งไปรุ่นหนึ่ง การศึกษาข้ามวัฒนธรรม (cross-cultural studies) เป็นการเปรียบเทียบวัฒนธรรมหนึ่งกับอีกวัฒนธรรมหนึ่งเพื่อทราบข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการโดยทั่ว ๆ ไป

5) ระบบเวลา (Chronosystem) รูปแบบของเหตุการณ์แวดล้อมและการเปลี่ยนแปลงในช่วงชีวิตรวมถึงสภาพการณ์สังคม/ ประวัติศาสตร์

โดยเมื่อพิจารณาถึงรูปแบบของระบบตามทฤษฎีนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ ของ บรอนเฟนเบรนเนอร์ ที่ประกอบไปด้วย ระบบสำคัญ 5 ระบบนั้น โดยเริ่มตั้งแต่การปฏิสัมพันธ์โดยตรงกับบุคคล ในระบบเดียวกัน ไปจนถึงการปฏิสัมพันธ์กับสิ่งที่ไกลตัวออกไป ได้จากภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 Bronfenbrenner: ecological theory of child development

ที่มา: Bronfenbrenner, 1998 citing Helen Rogers et al., 2009.

จากทฤษฎีนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ของ บรอนเฟนเบรนเนอร์ ที่กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมมีผลต่อพัฒนาการของมนุษย์ ซึ่งมีด้วยกัน 5 ระบบ ดังที่กล่าวไว้ข้างต้นนั้น สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจระบบจุลภาค ซึ่งเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด ซึ่งได้แก่ครอบครัวและเพื่อน เพราะในช่วงวัยรุ่นนั้น ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมและเพื่อน เป็นพัฒนาการทางสังคมสำหรับวัยรุ่น และเพื่อนจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตวัยรุ่น เพราะเมื่อเริ่มต้นเข้าโรงเรียน วัยรุ่นจะห่างจากครอบครัว และเริ่มให้ความสำคัญกับเพื่อน ซึ่งทั้งครอบครัวและเพื่อนต่างมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของวัยรุ่น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงคิดว่าการรับรู้การยอมรับของครอบครัว และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน สามารถส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่น

1.4 การวัดการรับเอาความเสี่ยง

การวัดการรับเอาความเสี่ยงซึ่งจากการทบทวนเอกสารและแนวคิดที่เกี่ยวข้องของการวัดการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น พบมีการวัดที่แตกต่างกันออกไปขึ้นอยู่กับแต่ละการวิจัยของการรับเอาความเสี่ยงว่าต้องการวัดองค์ประกอบใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งในการศึกษาคั้งนี้ผู้วิจัยได้วัดการรับเอาความเสี่ยงโดยวัดจากองค์ประกอบการรับเอาความเสี่ยง ได้แก่ ความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง โดยผู้วิจัยจะกล่าวถึงแบบวัดที่เกี่ยวข้องกับการวัดองค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยงของงานวิจัยในคั้งนี้ ดังต่อไปนี้

1.4.1 การวัดความชอบเสี่ยง

การวัดความชอบเสี่ยงพบมีนักวิจัยหลายท่านที่ได้สร้างแบบวัดการวัดความชอบเสี่ยงในการวัดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในวัยรุ่น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

Gardner และ Steinberg (2005: 628) ได้วัดความชอบเสี่ยง โดยการให้สถานการณ์สมมติ 5 สถานการณ์ ซึ่งเป็นการประเมินถึงการรับรู้ถึงความเสี่ยงและผลลัพธ์ที่ตามมาจากการทำพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมในการวิจัย ได้แก่ การมีเพศสัมพันธ์โดยไม่ใส่ถุงยางอนามัยในการป้องกัน การนั่งรถกับคนขับที่ดื่มสุรา การทดลองใช้ยาใหม่ๆโดยที่ไม่รู้ว่าเป็นยาเสพติด การลักลอบเข้าไปในร้านค้าเพื่อขโมยของบางอย่างที่ต้องการมาก และการขับรถด้วยความเร็ว (90 ไมล์ต่อชั่วโมง) บนทางด่วนในเวลากลางคืน โดยแต่ละสถานการณ์จะให้ผู้เข้าร่วมเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ตั้งแต่ 1 หมายถึง มีความเสี่ยงหรือผลเสียมากกว่ามีข้อดี(ประโยชน์) ถึง 4 มีข้อดี(ประโยชน์) มากกว่าความเสี่ยงหรือผลเสีย ซึ่งคนที่ได้คะแนนของการเห็นข้อดีของการเสี่ยงมากกว่าผลเสียที่ตามมานั้น แสดงว่ามีความชอบเสี่ยงในระดับที่สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า โดยแบบวัดนี้มีค่าเที่ยงเท่ากับ .68

Gullone, Paul, และ Moore (2000: 146) ได้วัดความชอบเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถามการรายงานตนเองของกลุ่มตัวอย่างถึงการรับรู้และความเชื่อของวัยรุ่นที่มีต่อการเข้าไปร่วมในพฤติกรรมเสี่ยงทั้ง 22 พฤติกรรม โดยลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราส่วนประมาณ 5 ระดับ ตั้งแต่ 0 (ไม่มีความเสี่ยงเลย) ถึง 4 (เสี่ยงมากที่สุด) โดยผู้ที่มีคะแนนสูงแสดงว่าเป็นผู้ที่มีความชอบเสี่ยงในระดับที่สูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนน้อยกว่า โดยแบบวัดนี้มีค่าเที่ยงเท่ากับ .60 - .80

ดุษเดียน พันธุมนาวิน และ งามตา วณิชานนท์ (2551) ได้สร้างแบบวัดความชอบเสี่ยงโดยแบบวัดเป็นแบบมาตราประมาณค่ารวมค่า มีมาตราวัด 6 หน่วย ตั้งแต่ “จริงที่สุด” ถึง “ไม่จริงเลย” มีข้อคำถามจำนวน 10 ข้อ ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .21 - .46 แบบวัดมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .60

จากการทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวัดความชอบเสี่ยง พบว่า แบบวัดจะเป็นแบบสอบถามที่ให้กลุ่มตัวอย่างรายงานตนเองและเป็นมาตรวัดประมาณค่าหลายระดับ ซึ่งในงานวิจัยนี้ การวัดความชอบเสี่ยงนั้น สามารถวัดได้จากแบบวัดความชอบเสี่ยงที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยที่ลักษณะของแบบวัดความชอบเสี่ยงเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ 1 (ตรงกับตัวทำน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงกับตัวทำมากที่สุด) การแปลผลสำหรับ ผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดมากกว่าแสดงว่ามีความชอบเสี่ยงสูงกว่าผู้ที่ได้คะแนนจากแบบวัดน้อยกว่า

1.4.2 การวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง

การวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงพบมีนักวิจัยหลายท่านที่ได้สร้างแบบวัดเพื่อใช้วัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงในการวัดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาในวัยรุ่น ซึ่งมีรายละเอียดในการวัดดังนี้

Gardner และ Steinberg (2005: 629) วัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง โดยการใช้แบบสอบถามที่เป็นสถานการณ์ความเสี่ยงแล้วให้ผู้เข้าร่วมรายงานตนเองโดยการตอบคำถามว่าถ้าคุณอยู่ในสถานการณ์นั้นจริงคุณจะตัดสินใจอย่างไร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตัดสินใจทำแน่นอน) ถึง 4 (ตัดสินใจไม่ทำ) โดยคะแนนจะกลับอีกครั้ง โดยผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดสูงกว่าแสดงว่ามีแนวโน้มการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า แบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .65

Magar, Phillips, และ Hosie (2008:155) ทำการศึกษาการควบคุมตนเองและการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ได้วัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง โดยใช้เหตุการณ์สมมติเกี่ยวกับความเสี่ยง 5 สถานการณ์ซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่มีความขัดแย้งกันระหว่างจริยธรรมของสังคมและการไม่มีความรับผิดชอบต่อสังคม ได้แก่ การไม่ได้ทำงานตามที่ได้รับหน้าที่แต่ไปดูคอนเสิร์ตแทน, การอนุญาตให้เพื่อนนำยาเสพติดเข้ามาในบ้าน, การไปขโมยรถยนต์, การโกงข้อสอบ, การขโมยของในร้านค้า โดยในแต่ละสถานการณ์ผู้เข้าร่วมจะถูกถามความเห็นว่าเป็นท่านท่านจะทำอย่างไร โดยให้เลือกตอบ 1 ถึง 4 ซึ่งจะนำคะแนนจากเหตุการณ์สมมติทั้ง 5 มาหาค่าเฉลี่ย โดยผู้ที่ได้คะแนนสูงแสดงถึงมีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจที่เสี่ยงมากกว่า

สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและสามารถวัดได้จากแบบวัดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้งานวิจัยของ Gardner และ Steinberg (2005: 629) เป็นแนวทางในการสร้างแบบวัด ซึ่งเป็นข้อคำถามสถานการณ์ ลักษณะของแบบวัดเป็นมาตราประมาณค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตัดสินใจไม่ทำแน่นอน) ถึง 4 (ตัดสินใจทำแน่นอน) โดยให้นักเรียนเลือกว่าถ้าเป็นนักเรียน นักเรียนจะตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ความเสี่ยงอย่างไร โดยให้เลือกที่ตรงกับการตัดสินใจ

ของนักเรียน โดยผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดสูงกว่าแสดงว่ามีแนวโน้มของการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

1.4.3 การวัดพฤติกรรมเสี่ยง

Michael และ Ben-Zur (2007: 22) ศึกษาการรับเอาความเสี่ยงในหมู่วัยรุ่น วัดพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่น โดยใช้แบบสอบถามโดยการให้วัยรุ่นรายงานตนเองถึงการเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยง เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ไม่เคยทำเลย) ถึง 4 (ทำทุกวัน) และแบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ .89

Magar, Phillips, และ Hosie (2008:155) ทำการศึกษาการควบคุมตนเองและการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ได้วัดการเข้าไปร่วมกิจกรรมที่เสี่ยง โดยการใช้แบบสอบถามถึงการเข้าร่วมกับกิจกรรมเสี่ยงเกี่ยวกับการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่งผู้ที่ได้คะแนนมากหมายถึงมีพฤติกรรมที่เสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนการเข้าร่วมกิจกรรมที่เสี่ยงน้อยกว่า

สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ สามารถวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด) โดยนักเรียนที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

2. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการวัยรุ่น

วัยรุ่นเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการด้านต่างๆที่สำคัญ เพื่อให้ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงด้านต่างๆ และเพื่อให้เกิดความเข้าใจถึงพฤติกรรมของวัยรุ่นได้ดียิ่งขึ้น ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยจึงนำเสนอด้วยความหมายของวัยรุ่น และกล่าวถึงพัฒนาการที่สำคัญของวัยรุ่นในด้านต่างๆ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 ความหมายของวัยรุ่น

ประณต เค้าฉิม (2549: 1) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น วัยรุ่น (adolescent) มาจากคำภาษาละตินว่า adolescere ซึ่งหมายถึง เติบโตเข้าสู่วุฒิภาวะ (To grow to maturity) หรือ เติบโตเป็นผู้ใหญ่ (To grow to adulthood) ซึ่ง วุฒิภาวะ เป็นสภาวะของชีวิตที่บุคคลจะมีการพัฒนาอย่างสมบูรณ์เต็มที่ทั้งทางกาย อารมณ์ สติปัญญา และจิตใจ นอกจากนี้ยังกล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ ที่มีการเจริญเติบโตหรือเปลี่ยนแปลงในเกือบทุกด้าน ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นระยะเวลาที่บุคคลต้องเผชิญกับประสบการณ์ใหม่ๆ ความรับผิดชอบใหม่ๆ และ ความสัมพันธ์ใหม่ๆ ทั้งกับผู้ใหญ่และกลุ่มเพื่อน

สุพัตรา สุภาพ (2534: 136) กล่าวว่า วัยรุ่นเป็นวัยที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ เป็นวัยที่อยู่ระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ หรือเป็นวัยที่ย่างเข้าสู่ความเป็นหนุ่มสาว ซึ่งไม่อาจจะกำหนดลงไปให้แน่นอนว่าควรจะสิ้นสุดเมื่อไร แต่ก็พอจะกำหนดได้จากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายและรูปร่างเป็นสำคัญ

สุชา จันท์ธอม (2539: 2) ให้ความหมาย วัยรุ่น (Adolescent) เป็นช่วงวัยที่เชื่อมต่อระหว่างเด็กกับผู้ใหญ่ เป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ชีวิตในบั้นปลายจะราบรื่นหรือไม่เพียงใดย่อมขึ้นกับการดำเนินชีวิตในระยะนี้ เพราะวัยนี้ต้องประสบความยุ่งยาก มีปัญหาต่างๆ มากมายและมีความลำบากในการปรับตัว จึงมีผู้กล่าวว่า เป็น "วัยวิกฤต" หรือ "วัยพายุบูเคม" ซึ่งในระยะนี้ร่างกายมีการเจริญเติบโตของระบบอวัยวะและสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ในเพศหญิงจะมีประจำเดือนมาครั้งแรก และในเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้

สุชา จันท์ธอม (2540: 136) ให้ความหมายของวัยรุ่น ว่า วัยรุ่น มาจากคำว่า adolescere ในภาษาละติน แปลว่า เจริญเติบโตไปสู่วุฒิภาวะ เป็นวัยย่างเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ โดยถือเอาจากความพร้อมทางร่างกายหรือภาวะสูงสุดขีดของร่างกายเป็นเครื่องตัดสิน ซึ่งในระยะนี้เป็นระยะที่ร่างกายจะมีการเจริญเติบโตของอวัยวะและสามารถทำงานได้เต็มที่ คือ ในเพศหญิงเมื่อมีประจำเดือนมาเป็นครั้งแรกและในเพศชายจะมีการผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้

ศรีเรือน แก้วกังวาน (2553: 329) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น หมายถึง วัยรุ่นเป็นช่วงเปลี่ยนวัยเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อที่เปลี่ยนจากความเป็นเด็กสู่ความเป็นผู้ใหญ่ มีความอ่อนไหวทำให้เกิดปัญหาได้ง่าย และมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในทุกด้านของพัฒนาการ

ยุพา พูนขำและคณะ (2553: 8) ได้ให้ความหมายของวัยรุ่น หมายถึง วัยรุ่นเป็นวัยช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อระหว่างวัยเด็กที่ระบบต่างๆ ของร่างกายยังไม่พัฒนาสมบูรณ์ ไปสู่วัยผู้ใหญ่ที่ระบบต่างๆ ของร่างกายเจริญเติบโตและพัฒนาเต็มขั้น ความเป็นอยู่ยังต้องพึ่งพาพ่อแม่และครอบครัว วัยรุ่นต้องพบกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากมายทั้งร่างกาย จิตใจ และสังคม

นอกจากนี้วิทยา นาควัชระ (2537: 195) ยังได้กล่าวถึงลักษณะและความต้องการที่สำคัญของเด็กวัยรุ่น ผู้ที่ศึกษาเกี่ยวกับวัยรุ่นจำเป็นจะต้องมีความเข้าใจ ดังนี้

1) ความต้องการความรัก วัยรุ่นต้องการความรักจากบุคคลหลายฝ่าย เช่น จากพ่อ แม่ ญาติ พี่น้อง จากครู จากเพื่อนทั้งเพศเดียวกัน และต่างเพศ การต้องการความรักนี้ อาจเป็นเพราะว่าตนเองคิดว่า มีคนสนใจ และรักตัวเองน้อยลง ซึ่งเนื่องมาจาก การเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย อารมณ์และจิตใจ ที่ไม่ค่อยมั่นคง ไม่มั่นใจในค่าของตนเอง คิดว่าคนอื่นจะมองไม่เห็นสิ่งเหล่านี้ จึงอยากเรียกร้องให้เขารักและสนใจตัวเองมากขึ้น

2) ความต้องการอยากรู้ อยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศ วัยรุ่นจะมีความสนใจในเรื่องเพศ และเพื่อนต่างเพศ เป็นวัยที่ต้องการความรู้ความเข้าใจทางเพศอย่างถูกต้อง ถ้าถูกกีดกัน จะแสดงออกทางอ้อม โดยการปิดบังหรือโดยการหาความรู้อย่างถูกวิธี นอกจากความสนใจแล้ว วัยรุ่นยังอยากทดลองเกี่ยวกับเรื่องเพศอีกด้วย เพราะเป็นวัยที่สนใจเพื่อนต่างเพศ รักแบบหลงใหล ใฝ่ฝัน และเป็นความรักแบบรุนแรงไม่ค่อยมีเหตุผล

3) ความต้องการอิสรภาพมากขึ้น สำหรับความต้องการอิสรภาพนั้น จะมีรุนแรงมากในวัยนี้ วัยรุ่นต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการตัดสินใจ วางแผน วางโครงการชีวิต และอยากลงมือทำด้วยตนเอง จะไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มากำกว่าภายในชีวิตตนและมักคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน

4) ความต้องการเป็นที่ยอมรับในสังคม วัยนี้เป็นวัยที่อยากให้สังคมยอมรับหรือชมเชยอยากมีชื่อเสียง อยากเด่น อยากรับผิดชอบในกิจกรรมบางอย่าง เพื่อจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม แต่ก็ทำได้สำเร็จค่อนข้างยาก เพราะขาดระบบในการทำงาน ขาดวิจารณญาณในตัวเอง ดังนั้นผู้ใหญ่จะต้องหาสาเหตุแห่งปัญหาและแนวทางแก้ไข

5) ความต้องการรวมกลุ่ม วัยนี้เพื่อนมีความสำคัญมาก เป็นวัยที่อยากให้เพื่อนยอมรับ จึงทำตามเพื่อน แม้ว่าบางครั้งจะขัดกับความรู้สึกส่วนตัวก็ตาม

6) ความต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ความต้องการนี้อาจจะรุนแรงมากในวัยนี้ เช่น ต้องการคบเพื่อนใหม่ๆ ต้องการทดลองสิ่งต่างๆตามเพื่อน เช่น การเดินขบวน การติดสิ่งเสพติด เป็นต้น

7) ความต้องการมีอนาคต ต้องการมีความสำเร็จ วัยรุ่นเป็นวัยที่เริ่มสนใจอาชีพต่างๆ อยากรับผิดชอบ อยากพึ่งตนเอง มีจุดมุ่งหมายในอนาคต มีการวางแผนว่าสำเร็จการศึกษาแล้วจะประกอบอาชีพอะไร

จากความหมายของวัยรุ่นข้างต้น ผู้วิจัยจึงพอจะสรุปได้ว่า วัยรุ่น หมายถึง เป็นช่วงวัยที่มีการเชื่อมต่อกับวัยเด็กเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ และมีการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการในหลายๆ ด้าน เป็นวัยที่ต้องเผชิญกับประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดปัญหาได้ง่ายจากความอ่อนไหวทางอารมณ์ เป็นวัยที่ต้องการความรักและคนที่เข้าใจ ต้องการอิสระ และต้องการอยากรู้ อยากทดลองสิ่งใหม่ๆ เป็นต้น

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น

การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นไม่สามารถกำหนดช่วงวัยที่แน่นอนได้ว่าเริ่มต้นเมื่อใดและสิ้นสุดเมื่อใด ซึ่งมีผู้กำหนดช่วงอายุของวัยรุ่นไว้แตกต่างกันดังนี้

สุพัตรา สุภาพ (2536: 9) กล่าวถึง การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นได้แบ่งออกเป็น 3 ระยะ คือ

1) วัยรุ่นตอนต้น อายุระหว่าง 10-12 ปี จะเริ่มตั้งแต่ระยะใกล้แตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาวซึ่งมีการเจริญเติบโตของร่างกายอย่างรวดเร็วอันเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนา เป็นการเริ่มต้นของการ

แตกเนื้อหนุ่มเนื้อสาว แต่วัยนี้ยังไม่รับรู้การเปลี่ยนแปลงเท่าใดนัก ยังมีลักษณะหลายอย่างของวัยเด็ก เช่น ยังอยู่ในกลุ่มเพื่อนเพศเดียวกัน

2) วัยรุ่นตอนกลาง อายุระหว่าง 13-16 ปี เป็นระยะที่เริ่มสนใจเพศตรงข้าม ทำให้ความสนใจเพื่อนเพศเดียวกันเริ่มเหินห่างไป เป็นช่วงคล้อยตามเพื่อน เขาจะเริ่มสำรวจเรื่องเพศมากขึ้นและทดสอบความสามารถทางเพศของตนมากกว่าจะมีความสนิทแน่นแฟ้นกับใคร

3) วัยรุ่นตอนปลาย อายุระหว่าง 17-21ปี เป็นช่วงที่ใกล้สู่ความเป็นผู้ใหญ่ จะเริ่มหันมาสนใจในอนาคตตนเอง มีการเลือกอาชีพและคู่ครอง มีความสนิทกับเพศตรงข้าม

วัยรุ่นถือว่าเป็นระยะของช่วงชีวิตที่คั่นกลางระหว่างความเป็นเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ ซึ่งไม่สามารถแบ่งขีดขั้นได้อย่างแน่นอนจนกว่าควรกำหนดเมื่ออายุเท่าใด ตามปกติเรามักถือว่าวัยรุ่น คือ ผู้ที่อายุระหว่าง 13-20 ปี แต่ทั้งนี้ไม่แน่นอน

นอกจากนี้ สุชา จันทน์อม (2540:136) กล่าวถึง การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นนั้นสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ระยะ คือ

วัยรุ่นตอนต้น (early adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 13-15 ปี เด็กผู้ชายจะมีอายุระหว่าง15-17 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 15-18 ปี เด็กผู้ชายจะมีอายุระหว่าง17-19 ปี

วัยรุ่นตอนกลาง (Middle adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 15-18 ปี เด็กผู้ชายจะมีอายุระหว่าง17-19 ปี

วัยรุ่นตอนปลาย (late adolescence) เด็กหญิงจะมีอายุระหว่าง 18-21 ปี เด็กผู้ชายจะมีอายุระหว่าง19-21 ปี

จากการศึกษาพบข้อสังเกตว่า เด็กผู้ชายจะเจริญเติบโตเข้าสู่วัยรุ่นช้ากว่าเด็กหญิงประมาณ 2 ปี และอายุเฉลี่ยทั้งชายและหญิงในด้านความพร้อมของต่อมเพศที่จะผลิตเซลล์สืบพันธุ์ได้นั้นเมื่อหญิงมีอายุประมาณ 11-13 ปีและชายอายุประมาณ 13-15 ปี

อีกทั้งยังมี ศรีเรือน แก้วกังวาน (2553: 329) ได้แบ่งช่วงวัยรุ่นออกเป็น 3 ระยะโดยใช้เกณฑ์ความเป็นเด็ก-ผู้ใหญ่ตัดสิน คือ ช่วงอายุประมาณ 12-15 ปี เป็นวัยรุ่นช่วงแรก ช่วงอายุ 16-17 ปี เป็นวัยรุ่นตอนกลาง และช่วงอายุ18-25 ปี เป็นวัยรุ่นตอนปลาย

จากการแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นข้างต้น เห็นได้ว่า การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่น มิได้มีหลักเกณฑ์ที่ตายตัวในการแบ่ง โดยในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงอายุของวัยรุ่นตามการแบ่งช่วงอายุของศรีเรือน แก้วกังวาน (2553: 329) คือ วัยรุ่นตอนต้น อยู่ในช่วงอายุ 12-15 ปี ซึ่งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นเป็นช่วงของการเริ่มต้นที่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการด้านๆจากความเป็นเด็กไปสู่

ความเป็นผู้ใหญ่และวัยรุ่นตอนกลาง ซึ่งอยู่ในช่วงอายุ 16-17 ปี และวัยรุ่นตอนกลางนั้นเป็นช่วงของการค้นหาเอกลักษณ์ตนเอง ซึ่งช่วงวัยดังกล่าวนี้จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบเป็นช่วงวัยที่มีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าช่วงวัยอื่นๆ จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวัยรุ่นในช่วงวัยดังกล่าวนี้

2.2 พัฒนาการด้านร่างกาย

พัฒนาการด้านร่างกายของวัยรุ่นเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งที่ต้องแก่การศึกษา เพราะจะทำให้เข้าใจถึงพฤติกรรมต่างๆของเด็กได้ดีขึ้น เมื่ออย่างเข้าสู่วัยรุ่น เด็กวัยรุ่นจะเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงของร่างกายเป็นอย่างมาก พัฒนาการด้านร่างกาย ในช่วงระยะต้นของวัยรุ่น จะเป็นระยะที่พบมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางร่างกายอย่างรวดเร็ว ในระยะนี้นับเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะเป็นช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อจากการเปลี่ยนแปลงจากลักษณะของเด็ก มาเป็นลักษณะของความเป็นผู้ใหญ่ โดยลักษณะทั่วไปของการเปลี่ยนแปลงมีลักษณะดังต่อไปนี้ (สุชา จันทน์เอม, 2540: 142-143)

1) เด็กชายเกิดการหลั่งอสุจิในเวลาหลับ แสดงให้เห็นถึงการมีวุฒิภาวะทางเพศแล้ว เด็กจะมีอายุประมาณ 13- 15 ปี อวัยวะเพศจะเติบโตอย่างรวดเร็ว สามารถผลิตอสุจิได้ซึ่งแสดงว่าเด็กชายผู้นั้นสามารถทำการสืบพันธุ์และพร้อมที่จะเป็นพ่อคนได้

2) เด็กผู้หญิงเริ่มมีประจำเดือนเป็นครั้งแรก โดยรังไข่เจริญเติบโตเต็มที่และสามารถผลิตไข่ออกมาได้ โดยไข่ที่สุกและไม่ได้รับการผสมจะถูกขับออกมาจากร่างกายในรูปของประจำเดือน

3) มีขนขึ้นตามร่างกายในที่ต่างๆ เช่น บริเวณรักแร้ ริมฝีปาก และบริเวณอวัยวะเพศ เป็นต้น โดยเฉพาะในเด็กผู้ชายจะเริ่มเกิดหนวดเคราขึ้น

4) การเปลี่ยนแปลงทางรูปร่างและโครงร่างของร่างกาย โดยสัดส่วนของร่างกายเด็กเปลี่ยนมาเป็นรูปร่างของผู้ใหญ่

5) ในเด็กหญิง หน้าอกและสะโพกจะขยายใหญ่ขึ้น โดยจะมีฮอริโมนเพศขับออกมาจากต่อมไร้ท่อ ซึ่งทำให้เด็กหญิงมีรูปร่างคล้ายผู้ใหญ่มากขึ้น โดยทรวงอกจะขยายใหญ่มีขนาดใกล้เคียงกับผู้ใหญ่

6) จะมีน้ำเสียงเปลี่ยนแปลง แดกพรวด และห้าวขึ้นจะเป็นราว 1-2 ปี เด็กจึงเริ่มบังคับเสียงได้ และเมื่อเข้าสู่วัยรุ่นตอนปลาย การเปลี่ยนแปลงของเสียงจะสิ้นสุดลง เด็กจะเริ่มมีเสียงทุ้มนุ่มนวลขึ้น

ลักษณะการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวไม่สามารถบอกได้แน่นอนว่าลักษณะใดเกิดก่อน ลักษณะใดเกิดหลัง และลักษณะบางอย่างก็เกิดขึ้นโดยไม่สามารถเห็นได้อย่างชัดเจน การเปลี่ยนแปลงอาจมีผลกระทบต่อพฤติกรรมบางอย่างของเด็กได้ เช่น ในเด็กหญิงบางคน เมื่อรู้ตัวว่ารูปร่างของตนมีการเปลี่ยนแปลงไปก็พยายามหลบซ่อนไม่ให้เพื่อนเห็นเพราะกลัวถูกล้อหรือในเด็กชายเมื่อเสียงแตกพรวดก็ไม่ค่อยกล้าพูดกับคนอื่น โดยเฉพาะเพศตรงข้ามเพราะความอายและไม่ยอมเข้าสมาคมกับเพื่อนฝูงได้

2.3 พัฒนาการด้านปัญญา

สุชา จันทน์เอม (2540:151-152) ได้กล่าวถึงลักษณะของพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นว่า วัยรุ่นนั้นมีลักษณะของสติปัญญาดังต่อไปนี้

1) ความจำดีมาก แต่มักไม่ค่อยใช้ความจำของตนเองให้เป็นประโยชน์ เนื่องจากต้องการใช้ความคิดในการแสดงความคิดเห็นด้านต่างๆที่กว้างขวางโดยเฉพาะในเรื่องเกี่ยวกับผลประโยชน์ของสังคม โดยพยายามคิดตัดสินใจว่าสิ่งใดดีกว่าสิ่งใดที่ควรจะเป็นและเกิดขึ้นในสังคม

2) มีสมาธิดี โดยเฉพาะเกี่ยวกับเรื่องที่ตนสนใจมากเป็นพิเศษก็จะมีสมาธิในการศึกษาค้นคว้าและพยายามค้นหาความจริงเกี่ยวกับสิ่งนั้น โดยไม่ยอมทำถ้อยง่ายๆ และมีความสามารถในการตั้งสมาธิควบคุมอารมณ์ของตนเองให้เหมาะสมกับกาลเทศะ

3) มีความคิดเจริญ กว้างขวาง ไปไกลและพยายามแสวงหาความรู้ใหม่ๆ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของตนเอง

4) มีจินตนาการมาก มักชอบนั่งคิดฝันสร้างวิมานในอากาศอยู่คนเดียวเป็นเวลานานๆ การฝันกลางวันของเด็กวัยรุ่นมักเกี่ยวกับเรื่องเพื่อนต่างเพศ ความรัก และเรื่องเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จในชีวิตในอนาคตของตนเอง ความนึกฝันดังกล่าวนี้ ถ้ามิได้รับการแนะนำให้กระทำถูกต้องทางหรือเพิกเฉยละเลยแล้ว ก็จะทำให้วัยรุ่นเกิดความพลาดไม่กล้าเผชิญกับอุปสรรคในชีวิต แต่ถ้าได้รับคำแนะนำและสนับสนุนให้มีโอกาสได้กระทำกิจกรรมคู่กันแล้ว ก็จะเป็นการส่งเสริมการสร้างบุคลิกภาพให้ดี

นอกจากนี้ นันทวัน ยันตะติลก (2551 อ้างอิงในยุพา พูนขำ และคณะ, 2553: 8) ได้กล่าวถึงพัฒนาการทางสติปัญญาของวัยรุ่นได้ว่า พัฒนาการทางสติปัญญาตามทฤษฎีของ Piaget นั้น วัยรุ่นจะเริ่มเข้าสู่ Formal Operational Thinking คือ มีความคิดในเชิงนามธรรมสามารถคิดรวบยอดได้ ใช้เหตุใช้ผล มีจินตนาการ อุดมคติ อุดมการณ์ และปรัชญาชีวิตของตนเอง แต่ขณะเดียวกันก็จะมีเชื่อมั่นตนเองและไม่ยึดหยุ่น ใฝ่หาเอกลักษณ์ของตนเองเพื่อความเป็นตัวของตัวเอง พยายามเอาชนะความรู้สึกลับแบบเด็กๆ ที่ผูกพันและอยากจะทำพ่อกับแม่ คุณธรรมที่พัฒนาในช่วงนี้ จะทำให้วัยรุ่นมีความคิดที่จะทำความดีต่างๆ ด้วยสามัญสำนึกของตนเอง มิใช่ทำเพราะคำชมหรือกลัวการลงโทษเช่นในวัยเด็กอีกต่อไป

2.4 พัฒนาการด้านอารมณ์

นันทวัน ยันตะติลก (2551 อ้างอิงในยุพา พูนขำ และคณะ, 2553: 8) กล่าวว่า พัฒนาการด้านอารมณ์นั้นเป็นผลมาจากการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว ซึ่งได้ส่งผลกระทบต่ออารมณ์ของเด็กวัยนี้ได้มาก โดยจะสามารถเห็นลักษณะของอารมณ์ที่แปรปรวน สับสน อ่อนไหวง่ายอารมณ์

ขึ้นๆ ลงๆ ไม่มั่นคง และสามารถที่จะเห็นลักษณะอารมณ์ได้ทุกรูปแบบ ทั้งความวิตกกังวล หงุดหงิด หมกมุ่น ไม่พอใจในรูปร่างที่เปลี่ยนไป กลัวว่าจะมีความผิดปกติในร่างกาย วิตกกังวลกับอารมณ์เพศที่สูงขึ้นและพฤติกรรมทางเพศ กลัวการเป็นผู้ใหญ่ กลัวความรับผิดชอบ บางครั้งอยากเป็นเด็กบางครั้งอยากเป็นผู้ใหญ่ และนอกจากนี้อารมณ์ของวัยรุ่นนั้นเป็นอารมณ์ที่รุนแรง โดยจะเรียกวัยรุ่นว่าเป็นวัย "พายุบูแคม" ซึ่งหมายถึง การมีอารมณ์ที่รุนแรง เต็มไปด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ในบางครั้งจึงมักมีความคิดเห็นขัดแย้งกับผู้ใหญ่อยู่เสมอ การเกิดอารมณ์ง่ายและรุนแรงเช่นนี้ จึงเป็นเรื่องที่ง่ายต่อการยุแหย่ หรือชักนำให้เด็กเกิดความรู้สึกอยากลอง ทั้งในทางที่ดีและทางที่ไม่ดี ความคิดชั่ววูบของอารมณ์วัยรุ่น อาจเป็นสิ่งทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมผิดๆออกมา (สุชา จันท์เอม, 2540:146)

2.5 พัฒนาการด้านสังคม

การเปลี่ยนแปลงทางสังคมในช่วงวัยรุ่นนั้น เพื่อนเริ่มมีบทบาทและเป็นบุคคลที่สำคัญสำหรับวัยรุ่น วัยนี้ชอบที่จะคลุกคลีสูงส่งกับเพื่อนเพศเดียวกัน วัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ต้องการทำให้ตัวให้เหมือนเพื่อน เพื่อนเป็นที่พึ่งพิงให้วัยรุ่นค่อยๆ ผ่อนคลายความผูกพันที่มีต่อพ่อแม่ลง เพื่อเตรียมตัวก้าวไปสู่ความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเอง ลักษณะของเพื่อนที่วัยรุ่นคบ บอกถึงภาพจน์ต่อตัวเอง เพราะวัยรุ่นจะเลือกคบเพื่อนที่คล้ายๆตัวเอง การได้มีโอกาสได้รู้จักกับเพื่อนทั้งชายและหญิง ช่วยให้วัยรุ่นได้เรียนรู้การวางตัวในบทบาทที่เหมาะสมกับเพศของตน ช่วยให้เขารู้สึกมั่นคงในความเป็นชายหรือเป็นหญิงของตัวเอง ความสัมพันธ์กับพ่อแม่แม้ว่าเด็กวัยนี้จะให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก บางครั้งดูเหมือนเขาเชื่อถือและรับฟังเพื่อนมากกว่าพ่อแม่ แต่ถ้าเขาเคยใกล้ชิด มีความเคารพใคร่ในตัวพ่อแม่มาตั้งแต่วัยเด็กแล้ว ความขัดแย้งที่เกิดขึ้นระหว่างพ่อแม่กับวัยรุ่นจะมีบ้าง แต่ไม่รุนแรง เนื่องจากยังมีความผูกพันกับพ่อแม่อยู่มาก (นันทวัน ยันตะติลล, 2551 อ้างอิงใน ยุพา พูนขำ และคณะ , 2553: 8) อีกทั้ง สุชา จันท์เอม (2540: 152-153) ยังได้กล่าวถึงการเปลี่ยนแปลงทางพัฒนาการสังคมในช่วงวัยรุ่นนั้น ว่าเมื่อเด็กย่างเข้าสู่วัยรุ่นเด็กมีการเปลี่ยนแปลงตนเองเกี่ยวกับสถานะความเป็นอยู่ภายในครอบครัวด้วย ดังจะเห็นได้ว่า เด็กในวัยนี้ ต้องการเป็นอิสระและการเป็นตัวของตัวเอง มีความต้องการอย่างรุนแรงในการที่จะทำตนเองให้เป็นที่ยอมรับนับถือของเพื่อนและบุคคลในสังคม โดยพยายามทำทุกสิ่งทุกอย่างสุดความสามารถ เพื่อให้ได้มาซึ่งสถานะดังกล่าว ซึ่งสามารถสังเกตได้จากการแต่งตัวที่พิถีพิถันเป็นพิเศษ เอาใจใส่ในกิจวัตรของตนเองและบุคคลในครอบครัว ต้องการให้ทุกคนยอมรับว่าตนเองเป็นผู้ใหญ่ มีการรวมกลุ่มระหว่างเพื่อนสนิทในเพศเดียวกันในรูปของ แก๊งค์ และในระยะต่อมามากเริ่มมีความสัมพันธ์กับเพศตรงข้ามโดยจะมีสมาชิกต่างเพศเข้าร่วมกลุ่มด้วย โดยวัยรุ่นพยายามที่จะหาเพื่อนที่อยู่ในรุ่นราวคราวเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เพื่อจะได้เอาไว้อภัยพิเคราะห์สังสรรค์กัน กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลอย่างมากต่อการแสดงออก การแต่งกาย กิริยา ท่าทาง พยายาม

เลียนแบบกัน เพื่อให้เกิดสัญลักษณ์ประจำกลุ่มขึ้นแม้ว่าการกระทำบางอย่างที่ตนทำจะขัดต่อสายตาผู้ใหญ่ก็ตาม

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับพัฒนาการด้านต่างๆของวัยรุ่นตั้งแต่กล่าวมาข้างต้นนั้น อาจกล่าวได้ว่าเป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นกับวัยรุ่นซึ่งครอบคลุมในทุกช่วงวัยรุ่นตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลาง และวัยรุ่นตอนปลาย แต่สำหรับงานวิจัยนี้ผู้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาเฉพาะวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง เนื่องจากสภาพของปัญหาการรับเอาความเสี่ยงที่เกิดขึ้นนั้น พบว่าในวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง เป็นวัยที่มีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากที่สุด ซึ่งจากการที่ได้พิจารณาถึงการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการในช่วงวัยนี้ พบว่า วัยรุ่นตอนต้น (Early Adolescent) เป็นช่วงที่มีการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายของทุกระบบอย่างรวดเร็ว และจากผลของการเปลี่ยนแปลงทางร่างกายอย่างรวดเร็ว นั้น พบมีผลกระทบต่ออารมณ์ของเด็กในช่วงวัยนี้ได้มาก ซึ่งเห็นได้จากลักษณะของอารมณ์ที่แปรปรวน สับสน อ่อนไหวง่ายอารมณ์ขึ้นๆ ลงๆ ไม่มั่นคง ทั้งความวิตกกังวล หงุดหงิดหมกมุ่น ไม่พอใจในรูปร่างที่เปลี่ยนไป กลัวว่าจะมีความผิดปกติในร่างกาย วิตกกังวลกับอารมณ์เพศที่สูงขึ้นและพฤติกรรมทางเพศ นอกจากนี้ในช่วงวัยนี้ชอบที่จะคลุกคลีสูงส่งกับเพื่อนเพศเดียวกัน วัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อนๆ ต้องการทำตัวให้เหมือนเพื่อนจึงอาจทำให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมเสี่ยงได้จากการที่ต้องการยอมรับในกลุ่มเพื่อน ส่วนในวัยรุ่นตอนกลาง (Middle Adolescent) วัยรุ่นระยะนี้เป็นระยะที่ผ่านการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ได้แล้ว และเริ่มมีความนึกคิดของเป็นของตนเอง เด็กวัยรุ่นระยะนี้จะพุ่งความสนใจ เพื่อค้นหาเอกลักษณ์ของตนเอง ฉะนั้นพฤติกรรมของเด็กวัยรุ่นระยะนี้จะชอบความเป็นอิสระ ชอบทดลองสิ่งใหม่ และต้องการเป็นตัวของตัวเอง มีความเชื่อมั่นตนเองและไม่ยึดหยุ่น จากลักษณะดังกล่าวอาจส่งผลให้วัยรุ่นมีความเสี่ยงต่อการเกิดพฤติกรรมที่เป็นปัญหาได้

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง

ในหัวข้อนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอถึงปัจจัยที่อาจส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น ซึ่งในส่วนของงานวิจัยหัวข้อนี้ ในตอนต้นผู้วิจัยกล่าวถึงการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยงและตามด้วยการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง อีกทั้งเพศและช่วงวัยกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยง

หัวข้อการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยงนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอรายละเอียดตั้งแต่ความหมายและความสำคัญของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู รวมถึงการวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องระหว่างการเรียนรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1.1 ความหมายของการเรียนรู้การอบรมเลี้ยงดู

ครอบครัวถือว่าเป็นสถาบันทางสังคมแรกที่ทำหน้าที่ในการถ่ายทอดและขัดเกลาทางสังคมให้กับมนุษย์ เพราะครอบครัวมีหน้าที่ในการเป็นผู้เลี้ยงดูและให้การอบรมตั้งแต่ยังเป็นทารก ซึ่งกระบวนการขัดเกลาทางสังคมที่ได้รับในวัยเด็กนั้นเป็นสิ่งสำคัญต่อพัฒนาทางอารมณ์และบุคลิกภาพจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่ามีความหมายของการเรียนรู้การอบรมเลี้ยงดูหลายท่าน ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินท์ ชูชม, และงามตา วนิทานนท์ (2528: 3) ให้ความหมายของคำว่า “การอบรมเลี้ยงดู” หมายถึง การที่ผู้ใกล้ชิดเด็กมีการติดต่อเกี่ยวข้องกับเด็กทั้งด้านคำพูดและการกระทำ ซึ่งเป็นการสื่อสารความหมายต่อเด็กทั้งทางด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้กระทำ ตลอดจนจนเป็นการให้ผู้เลี้ยงดูสามารถจะให้รางวัลหรือลงโทษเด็กได้ นอกจากนั้นเป็นโอกาสให้เด็กได้ดูแบบอย่างการกระทำของผู้เลี้ยงดูตนด้วย

Craig GJ (1979 อ้างอิงใน สมคิด อิศระวัฒน์, 2542: 9) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดู คือ กระบวนการที่บุคคลได้เรียนรู้ในการพัฒนาทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความรู้ และความหวังของสังคม ตลอดจนการปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับบทบาทของงานในสังคมนั้นๆ ด้วย

เพ็ญศรี พิชัยสนธิ (2522 อ้างอิงใน ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และปราณี สุทธิสุคนธ์, 2550: 105) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดูว่า การอบรม หมายถึง การแนะนำ สั่งสอนและอบรม ฝึกฝนที่มุ่งให้เด็กประพฤติดี มีระเบียบวินัย รู้จักควบคุมตนเองมีความรับผิดชอบ เป็นต้น ส่วนการเลี้ยงดู หมายถึง การดูแลเพื่อตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งกายและใจ โดยมุ่งให้เด็กมีสุขภาพดี ร่างกายแข็งแรงทุกระบบ ไม่มีโรค ไม่มีความพิการ อารมณ์แจ่มใส สติปัญญาเฉลียวฉลาด และมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้อื่น เป็นต้น

ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และปราณี สุทธิสุคนธ์ (2550: 106) ให้ความหมายของการอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งกายและใจ การมีปฏิสัมพันธ์กับเด็ก การถ่ายทอดวัฒนธรรม ทัศนคติความเชื่อ ค่านิยม ความรู้ และความหวังของสังคม ตลอดจนการส่งเสริมให้เด็กมีพัฒนาที่ดีอย่างรอบด้าน คือ กาย ใจ สังคม และปัญญา

จากความหมายข้างต้น ผู้วิจัยได้สรุปความหมายของการเรียนรู้การอบรมเลี้ยงดู หมายถึง การรับรู้ถึงการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออกถึงการอบรมเลี้ยงดูในแบบต่างๆที่มีต่อตนเอง เช่น การที่พ่อแม่แสดงออกถึงการคอยดูแลเอาใจใส่ แสดงความรัก การให้คำแนะนำ การห้ามหรือการออกกฎควบคุม การตักเตือนตลอดจนการลงโทษ เป็นต้น

3.1.2 ประเภทของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

การอบรมเลี้ยงดูนั้น สามารถแบ่งออกได้หลายประเภทตามลักษณะและปริมาณการปฏิบัติต่อเด็ก ซึ่งนักจิตวิทยาแต่ละท่านนั้นได้แบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดูพบมีความแตกต่างกันออกไปตามวิธีการและจุดประสงค์ของแต่ละงานวิจัย โดยในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำเสนอการแบ่งประเภทของการอบรมเลี้ยงดูไว้ดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชุชม และงามตา วนินทานนท์ (2528: 3-15) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูตามแบบสังคมไทย ออกเป็น 5 แบบ ได้แก่

1) รักสนับสนุน หมายถึง การที่บิดา มารดาปฏิบัติต่อบุตรด้วยความรักใคร่เอาใจใส่ ทุกข์สุขของบุตรมาก การอบรมเลี้ยงดูแบบนี้เป็นการให้ในสิ่งที่เด็กต้องการ เด็กที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบนี้จะให้ความสำคัญต่อบิดามารดา ยอมรับการอบรมสั่งสอนต่างๆ

2) แบบใช้เหตุผล หมายถึง บิดามารดาอธิบายเหตุผลแก่เด็กในขณะที่ยังเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร ลงโทษบุตร มีการให้รางวัลหรือลงโทษอย่างเหมาะสมกับการกระทำของบุตรมากกว่าปฏิบัติต่อบุตรตามอารมณ์

3) แบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย หมายถึง การที่บิดามารดาใช้วิธีโทษทางกายหรือทางจิตกับเด็ก การลงโทษทางกายจะเป็นวิธีปรับพฤติกรรมที่บิดามารดาใช้อย่างจริงจัง ใช้มากหรือบ่อยกว่าการให้รางวัล การลงโทษทางกายมีประโยชน์น้อย ยิ่งยิ่งพฤติกรรมได้ชั่วคราว ทำให้เด็กก้าวร้าว รังแกเข้มแข็งที่อ่อนแอ ส่วนการลงโทษทางจิตจะช่วยเสริมจริยธรรมของเด็ก

4) แบบควบคุม หมายถึง การที่บิดามารดาออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติ แล้วคอยตรวจตราใกล้ชิดว่าทำตามที่ต้องการหรือไม่ ถ้าไม่ทำตามจะลงโทษเด็ก ถ้าควบคุมน้อยลง จะปล่อยให้เด็กคิดและตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเองบ่อยครั้ง

5) แบบพึ่งตนเองเร็ว หมายถึง การที่บิดามารดาเปิดโอกาสให้เด็กทำกิจกรรมในชีวิตประจำวันภายใต้การแนะนำและฝึกฝนจากบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู ช่วยให้เด็กช่วยเหลือตนเองเร็วและไม่ต้องพึ่งพาผู้อื่นมากและนานเกินไป

นอกจากนี้ Hurlock (1974 อ้างอิงใน ใจทิพย์ พวงทอง, 2540: 23) ได้แบ่งการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 แบบ ได้แก่

1) แบบเผด็จการ (Authoritarian Method) หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูใช้กฎหรือระเบียบเข้มงวด เพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ต้องการโดยไม่มีการอธิบายเหตุผลใดๆ ทั้งสิ้น ถ้าเด็กไม่สามารถ

ปฏิบัติได้ก็จะถูกลงโทษอย่างรุนแรง แต่ถ้าเด็กปฏิบัติตามที่ต้องการ ก็จะไม่มีการให้คำชมเชยหรือให้เพียงเล็กน้อยเท่านั้น

2) แบบประชาธิปไตย (Democratic Method) หมายถึง การที่ผู้เลี้ยงดูให้ความสำคัญกับการอธิบายและการให้เหตุผล เพื่อให้เด็กเข้าใจว่าทำไมเขาถึงถูกคาดหวังให้ทำพฤติกรรมหนึ่งมากกว่าอีกพฤติกรรมหนึ่ง และเมื่อเด็กสามารถทำพฤติกรรมที่ต้องการหรือแสดงว่าพยายามทำ บิดามารดาจะให้รางวัลด้วยการให้การยอมรับ การลงโทษจะใช้ต่อเมื่อเด็กไม่ทำพฤติกรรมที่พึงประสงค์และจะใช้การลงโทษที่ไม่รุนแรง

3) แบบปล่อยปละละเลย (Permissive Method) วิธีนี้อาจจะถือว่ามีไม่ใช้การอบรมที่แท้จริง เพราะเด็กเรียนรู้โดยการลองผิดลองถูกด้วยตนเองมากกว่าจากคำแนะนำของผู้เลี้ยงดู เมื่อเด็กพบว่า พฤติกรรมใดไม่ได้รับการยอมรับ เขาจะเปลี่ยนพฤติกรรมใหม่ หรือคงพฤติกรรมนั้นไว้จนกว่าจะพบพฤติกรรมใหม่ ซึ่งนอกจากจะทำความพึงพอใจให้ตัวเองแล้ว ยังจะเป็นที่ยอมรับของกลุ่มอีกด้วย

Baumrind (1971 อ้างอิงใน ดุลยา จิตตะยโสธร, 2552: 175-176) ได้ทำการวิเคราะห์และแบ่งองค์ประกอบพฤติกรรมของบิดามารดาในการอบรมเลี้ยงดูบุตรออกเป็น 2 มิติกว้างๆ คือ

1) มิติควบคุม หรือ เรียกร้องจากบิดามารดา (Controlling / Demand) คือ การที่บิดามารดากำหนดมาตรฐานสำหรับเด็กและเรียกร้องให้เด็กทำตามมาตรฐานที่บิดามารดาได้กำหนดไว้ ซึ่งบิดามารดาบางคนจะมีมาตรฐานสูง และเรียกร้องให้เด็กปฏิบัติตามมาตรฐานที่ตนกำหนด ในขณะที่บิดามารดาบางคนเรียกร้องให้เด็กทำตามมาตรฐานเพียงเล็กน้อย และไม่พยายามที่จะใช้อิทธิพลในการควบคุมเด็ก

2) มิติการตอบสนองของความรู้สึกเด็ก (Responsive) คือ การที่บิดามารดาหรือผู้ดูแลเด็กตอบสนองต่อความต้องการของเด็ก ซึ่งบิดามารดาบางคนจะยอมรับ เข้าใจ และตอบสนองต่อความต้องการของเด็กด้วยดี เปิดโอกาสให้เด็กคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ในขณะที่บิดามารดาบางคนเพิกเฉย และปฏิเสธต่อความต้องการของเด็ก ซึ่ง Baumrind (1971) ได้ผสมผสาน 2 มิติดังกล่าว และจัดรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 3 รูปแบบ ได้แก่

1) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่ (Authoritative Parenting Style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาสนับสนุนให้เด็กมีพัฒนาการตามวุฒิภาวะของเด็ก โดยที่บิดามารดาจะอนุญาตให้เด็กมีอิสระตามควรแก่วุฒิภาวะ แต่ในขณะเดียวกันบิดามารดาจะกำหนดขอบเขตพฤติกรรมของเด็ก และกำหนดให้เด็กเชื่อฟังและปฏิบัติตามแนวทางที่บิดามารดากำหนดไว้อย่างมีเหตุผล ถึงแม้บิดามารดาจะมีการเรียกร้องสูง แต่ในขณะเดียวกันก็ให้ความรักความอบอุ่นและใส่ใจต่อเด็ก เปิดโอกาสให้เด็กเป็นตัวของตัวเอง รับฟังเหตุผลจากเด็กและสนับสนุนให้เด็กมีส่วนร่วมในการคิดตัดสินใจเรื่องต่างๆ ของครอบครัว

2) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม (Authoritarian Parenting Style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาที่มีความเข้มงวดเรียกรวดสูง แต่ไม่ตอบสนองของความต้องการของเด็กโดยสิ้นเชิง มีการจัดระบบการควบคุมและวางกฎเกณฑ์ให้เด็กปฏิบัติตามอย่างเข้มงวด โดยมีการอธิบายน้อยมาก หรือไม่มีเลย เด็กต้องยอมรับในคำพูดของบิดามารดาว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องเหมาะสมเสมอ มีการใช้อำนาจควบคุมโดยวิธีบังคับ และลงโทษเมื่อเด็กไม่ทำตามความคาดหวังของบิดามารดา บิดามารดามักห่างเหิน และปฏิเสธเด็ก

3) รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบตามใจ (Permissive Parenting Style) คือ การอบรมเลี้ยงดูที่บิดามารดาปล่อยให้เด็กทำสิ่งต่างๆ ตามการตัดสินใจของเด็กโดยไม่มีข้อกำหนดขอบเขต ใช้การลงโทษน้อย ไม่เรียกรวดหรือควบคุมพฤติกรรมเด็ก เด็กสามารถแสดงออกซึ่งความรู้สึกและอารมณ์ได้อย่างเปิดเผย บิดามารดาอาจให้คำปรึกษาหรือพยายามใช้เหตุผลกับเด็ก แต่ไม่มีอำนาจในการควบคุมพฤติกรรมของเด็ก บิดามารดาจะให้ความรักความอบอุ่นและตอบสนองของความต้องการของเด็กเสมอ

ส่วนคุณหญิง โยเหလာ (2535: 22-27) ที่ได้สังเคราะห์งานวิจัยเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูในประเทศไทยแบบเมตานั้น ได้จำแนกรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูออกเป็น 7 ประเภท ไว้ดังนี้

- 1) แบบรักสนับสนุน คือ การที่บิดามารดาสนใจ สนับสนุน และให้ความใกล้ชิดกับเด็ก
 - 2) แบบใช้เหตุผล คือ การที่บิดามารดาใช้คำอธิบายอย่างเป็นเหตุเป็นผล ประกอบการสนับสนุนหรือควบคุมการกระทำของเด็กรวมทั้งให้รางวัลและลงโทษด้วยความเหมาะสม
 - 3) แบบลงโทษ คือ การที่บิดามารดาลงโทษด้วยวิธีทางกายและจิตใจ ทางกาย เช่น ใช้การทุบตี ให้เจ็บกาย และทางจิตใจ เช่น การใช้วาจาดูว่า หรือแสดงอาการเพิกเฉย
 - 4) แบบควบคุม คือ การที่บิดามารดาออกคำสั่งให้เด็กปฏิบัติตามและควบคุมพฤติกรรมของเด็กโดยไม่ปล่อยให้อิสระ
 - 5) แบบประชาธิปไตย คือ การที่บิดามารดาให้ความรัก ความอบอุ่น และปฏิบัติต่อเด็กด้วยความยุติธรรม มีเหตุมีผล และยอมรับความคิดของเด็ก
 - 6) แบบปล่อยปละละเลย คือ การที่บิดามารดาไม่เอาใจใส่ ไม่สนับสนุน หรือปล่อยให้เด็กทำอะไรได้ตามใจชอบ
 - 7) แบบเข้มงวด คือ การที่บิดามารดากำหนดและควบคุมการปฏิบัติของเด็กเคร่งครัด
- นอกจากนี้ Rice (1999 อ้างอิงใน ประณต คำจิม, 2549: 346) ได้กล่าวถึงลักษณะของพ่อแม่ที่วัยรุ่นต้องการ พบว่า เยาวชนต้องการและอยากได้พ่อแม่ที่แสดงออกถึงคุณลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

- 1) ใฝ่ใจและสามารถให้ความช่วยเหลือได้ทันทีเมื่อต้องการ
- 2) รับฟังและพยายามเข้าใจ
- 3) แสดงออกถึงความรัก
- 4) แสดงการยอมรับ
- 5) ยอมรับในทุกสิ่งทุกอย่างที่วัยรุ่นเป็นอยู่ รวมถึงความผิดพลาดของเขา
- 6) ใฝ่ใจและคาดหวังว่าวัยรุ่นจะทำในสิ่งที่ดีที่สุด
- 7) ปฏิบัติต่อวัยรุ่นเหมือนเขาเป็นผู้ใหญ่คนหนึ่ง
- 8) ให้คำแนะนำ
- 9) เป็นคนที่มีความสุข พร้อมทั้งมีนิสัยดีและมีอารมณ์ขัน เป็นผู้ที่ทำให้บ้านมีความสุข และเป็นตัวอย่างที่ดีกับวัยรุ่น

ความสุข และเป็นตัวอย่างที่ดีกับวัยรุ่น

อีกทั้ง ประณต เค้าฉิม (2549: 352-355) กล่าวว่า การอบรมเลี้ยงดูบุตรแต่ละวิธีนั้นย่อมส่งผลต่อบุตร ซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

การเลี้ยงดูแบบควบคุมลูกวัยรุ่นโดยวิธีเผด็จการ ก่อให้เกิดผลรวมของนิสัยขัดขืนและการพึ่งพา วัยรุ่นถูกสอนให้ทำตามคำสั่งและการตัดสินใจของพ่อแม่ โดยปราศจากข้อโต้แย้งและไม่พยายามตัดสินใจด้วยตนเอง วัยรุ่นที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเช่นนี้มักมีความรู้สึกเป็นศัตรูกับพ่อแม่ แค้นเคืองอย่างลุ่มลึกต่อการควบคุมและใช้อำนาจของพ่อแม่ และมักไม่ค่อยเทียบตนเข้ากับพ่อแม่ เมื่อเขาประสบความสำเร็จในการทำหายอำนาจพ่อแม่ เขาอาจกลายเป็นคนต่อต้าน บางครั้งก้าวร้าวและเป็นศัตรูมากเกินไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าการใช้วินัยของพ่อแม่มีความรุนแรง ไม่ยุติธรรม หรือใช้วิธีจัดการโดยปราศจากความรักและความผูกพัน ผลที่ตามมาของเด็กที่อยู่ในสภาพเช่นนี้มีแตกต่างกันไป เด็กที่ว่าง่ายจะตื่นตระหนกและพึ่งพา เด็กที่เข้มแข็งจะกลายเป็นเด็กต่อต้าน เด็กทั้ง 2 ประเภทที่กล่าวมานี้ มักมีความยุ่งเหยิงทางอารมณ์และปัญหาต่างๆ เด็กประเภทต่อต้านมักออกจากบ้านเร็วเท่าที่จะทำได้ บางคนกลายเป็นเด็กกระทำผิด

การเลี้ยงดูแบบใช้การลงโทษมักให้ผลในทางลบ วัยรุ่นจะต่อต้านการใช้วิธีรุนแรงของพ่อแม่ที่ต้องการให้เขาค่อยตาม ยิ่งไปกว่านั้น วัยรุ่นที่เติบโตในบ้านที่พ่อแม่ใช้ความรุนแรงและการลงโทษทางกาย จะได้รับตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวจากพ่อแม่ด้วย ความรุนแรงในครอบครัวนำมาซึ่งความรุนแรงทั้งในบ้านและนอกบ้าน การใช้วินัยด้วยวิธีที่รุนแรงในบ้านยังเกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพของวัยรุ่นกับเพื่อนๆ ด้วย วัยรุ่นที่ควบคุมพฤติกรรมทางสังคมได้น้อย ส่วนหนึ่งเป็นเพราะได้ตัวแบบความก้าวร้าวจากพ่อแม่ มักจะเป็นคนที่เพื่อนๆ ไม่ค่อยชอบ ซึ่งผิดกับวัยรุ่นที่เรียนรู้ในการควบคุมตนจากตัวแบบที่ดีของพ่อแม่ จะเป็นคนที่ชอบพอของเพื่อนๆ มากกว่า

การเลี้ยงดูแบบยอมตาม เป็นรูปแบบการเลี้ยงดูที่วัยรุ่นได้รับการแนะแนวและการชี้แนะน้อย ไม่ถูกบังคับจากพ่อแม่และตัดสินใจได้ด้วยตนเอง การเลี้ยงดูแบบนี้จะให้ผลต่างๆ กันไป ถ้าตามใจมากเกินไปแต่ไม่ได้แนะนำหรือขัดเกลาทางสังคมที่เหมาะสม วัยรุ่นจะเป็นคนที่เอาแต่ใจตนเอง หนักกับความคับข้องใจไม่ค่อยได้ ไม่มีความรับผิดชอบ รวมทั้งไม่เคารพคนอื่น บ่อยครั้งที่วัยรุ่นเหล่านี้ชอบใช้อำนาจบาตรใหญ่ นึกถึงแต่ตัวเอง เห็นแก่ตัว และมักมีปัญหากับผู้ที่ไม่ตามใจเขาเหมือนพ่อแม่ การไม่มีข้อจำกัดต่อพฤติกรรม ทำให้วัยรุ่นเหล่านี้รู้สึกไม่อบอุ่นมั่นคง สับสน และไม่มั่นใจ ถ้าวัยรุ่นตีความการไม่ควบคุมของพ่อแม่ไปในทำนองว่าเป็นเพราะขาดความสนใจหรือปล่อยให้ละเลยละเลย วัยรุ่นก็จะหันมาตำหนิพ่อแม่ที่ไม่ค่อยตักเตือนหรือแนะนำเขา การขาดระเบียบวินัย การปล่อยให้ละเลยและการขาดความรักความผูกพันจากพ่อแม่ ยังมีความเกี่ยวข้องกับการกระทำผิดด้วย

การเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มีผลทางบวกกับวัยรุ่นมากที่สุด พ่อแม่ใช้อำนาจก็จริงแต่แสดงความเอาใจใส่โดยการให้คำแนะนำและพูดคุยกับลูกวัยรุ่นเสมอๆ นอกจากนี้พ่อแม่ยังกระตุ้นให้ลูกมีความรับผิดชอบ ตัดสินใจ และเป็นอิสระในตนเอง วัยรุ่นจะตัดสินใจด้วยตนเอง แต่ในขณะเดียวกันก็รับฟังและอภิปรายถึงเหตุผลที่พ่อแม่อธิบาย วัยรุ่นยังได้รับการสนับสนุนให้แยกตนเอง ออกจากครอบครัวอย่างค่อยเป็นค่อยไป ผลที่ได้คือ บ้านจะมีบรรยากาศที่ให้ความเคารพกัน ชื่นชมซึ่งกันและกัน มีความอบอุ่น ยอมรับกัน และมีการปกครองที่ลงรอยกัน บ้านประเภทนี้มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมคล้อยตาม ไม่กระทำความผิดและสร้างปัญหา ของทั้งเด็กชายและเด็กหญิง

บ้านที่เป็นแบบไม่มีกฎเกณฑ์ พ่อแม่ใช้วิธีการควบคุมที่ไม่สม่ำเสมอ ส่งผลกระทบต่อวัยรุ่นเหมือนกับการขาดการควบคุม พ่อแม่ที่ไม่ลงรอยกันในเรื่องระเบียบวินัยจะทำให้ลูกก้าวร้าว ควบคุมตัวเองไม่ได้ และไม่เชื่อฟัง ถ้าวัยรุ่นขาดการแนะนำที่แน่นอนและชัดเจน เขาจะเป็นคนที่สับสนและไม่มั่นคง วัยรุ่นเหล่านี้มักแสดงพฤติกรรมต่อต้านสังคมและเกเร ต่อต้านพ่อแม่มาก โดยทั่วไปแล้ว พ่อใช้อำนาจกับลูกชายมากกว่าแม่ และแม่ใช้อำนาจกับลูกสาวมากกว่าพ่อ

จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู พบว่า มีการแบ่งประเภทของการเลี้ยงดูแตกต่างกันออกไป แต่โดยรวมแล้วมีความคล้ายคลึงกันในมิติของการอบรมเลี้ยงดู มีทั้งมิติของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและมิติการอบรมเลี้ยงดูที่ตอบสนองต่อความต้องการของบุตร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกศึกษารูปแบบของการอบรมเลี้ยงดู 4 รูปแบบ ของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน ,อรพินทร์ ชูชม,และงามตา วณิชานนท์ (2528) มาเป็นตัวแปรต้นการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู ซึ่ง ได้แก่ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เพื่อที่จะศึกษาว่ามีอิทธิพลต่อตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นหรือไม่ และเนื่องจากผู้วิจัยเห็นว่าเป็นรูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูที่

ครอบคลุมทั้งมิติของการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและมิติการอบรมเลี้ยงดูที่ตอบสนองต่อความต้องการของบุตรและมีความสอดคล้องกับบริบทของสังคมไทย

3.1.3 การวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาเกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดู พบว่า มีการวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู ดังนี้

ปานทิพย์ ทองมั่ง (2547: 48) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน วัดตัวแปรการอบรมเลี้ยงดู โดยใช้แบบสอบถามของดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม ,และงามตา วนินทานนท์ (2528) โดยการให้นักเรียนรายงานตนเอง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรวัดประมาณค่า 6 ระดับ ได้แก่ จริงที่สุด ไปจนถึง ไม่จริงเลย ซึ่งการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนน้อย-มาก พบว่า แบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 85 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้อารมณ์-เหตุผล แบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 80 การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมน้อย-มาก แบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 53 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกาย-จิต แบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 65 และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้พึ่งตนเองช้า-เร็ว แบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 91

Michael และ Ben-Zur (2007: 22) ที่ศึกษาการรับเอาความเสี่ยงในหมู่วัยรุ่น โดยศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางด้านอารมณ์ความรู้สึก และในการศึกษานี้ ได้วัดการอบรมเลี้ยงดู โดยการให้วัยรุ่นรายงานตนเองถึงการเลี้ยงดูและความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่ที่มีต่อตนเอง โดยลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 6 ระดับ ตั้งแต่ 1 คือ ไม่จริงเลยถึง 6 คือ จริงมากที่สุด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่ง และแบบวัดมีค่าความเที่ยงเท่ากับ . 97

นอกจากนี้ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม, และงามตา วนินทานนท์ (2528: 42) ได้ศึกษาถึงปัจจัยทางจิตวิทยาในวัยที่เกี่ยวกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย พบว่า มีการศึกษาการอบรมเลี้ยงดู 2 วิธี คือ

1) วิธีการวัดการอบรมเลี้ยงดูโดยให้บิดามารดาเป็นผู้รายงานว่าตนอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างไร วิธีนี้ใช้มากโดยเฉพาะการอบรมเลี้ยงดูเมื่อเด็กยังเล็ก

2) วิธีการอบรมเลี้ยงดูโดยให้บุตรเป็นผู้รายงานว่าตนได้รับการอบรมเลี้ยงดูจากบิดามารดาอย่างไร วิธีนี้ใช้มากในบุตรที่โตแล้ว

สำหรับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูโดยให้นักเรียนวัยรุ่นรายงานตนเองถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ได้รับจากพ่อแม่และเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้ปรับปรุงมาจากแบบสอบถามของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม, และงามตา วนินทานนท์ (2528) เป็นหลักใน

การนำข้อคำถามมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ ข้อคำถามตรงกับความเป็นจริงมากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยให้ผู้ตอบเลือกตอบอย่างใดอย่างหนึ่งที่ตรงกับตนเองมากที่สุด

3.1.4 เอกสารและงานวิจัยที่ศึกษาการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูกับการรับเอาความเสี่ยง

ศุจินันท์ เลื่อนแป้น (2557: 115) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลการวิจัยพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงว่า หากนักเรียนได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มาก พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนก็จะมีแนวโน้มลดลง ผลการศึกษาพบไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ Michael และ Ben-Zur (2007: 24) ซึ่งได้ศึกษา การรับเอาความเสี่ยงในหมู่วัยรุ่น โดยศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่พ่อแม่ได้ให้การเลี้ยงดูแบบให้ความอบอุ่นและมีการสนับสนุนบุตรนั้นจะทำให้บุตรมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่และพบมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยงน้อยกว่าวัยรุ่นที่มีความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับพ่อแม่อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทำนองเดียวกัน การศึกษาของ Meschke, Bartholomae, และ Zentall (2000) ที่ได้ทำการศึกษาถึงการอบรมเลี้ยงดูที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงด้านพฤติกรรมทางเพศนั้น ผลการศึกษาพบว่า พ่อแม่ที่เลี้ยงดูบุตรโดยการแสดงออกถึงความอบอุ่น มีการส่งเสริมและมีการเอาใจใส่ต่อบุตรนั้นจะส่งผลให้วัยรุ่นมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศในระดับต่ำ และมีความสอดคล้องกันกับการสังเคราะห์งานวิจัยที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและใช้เหตุผลกับพฤติกรรมของเด็กและเยาวชนของ ดุจเดือน พันธุมนาวิณ (2550: 2) พบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลทางบวกในปริมาณสูงกับจิตลักษณะและพฤติกรรมที่ดีของเยาวชนไทย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมากกว่าอารมณ์

นอกจากนี้ การศึกษาของ Baumrind (1991 อ้างถึงใน พรพรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ, 2545) ที่ได้ศึกษาถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู พบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ขาดประสิทธิภาพ ส่งผลทางลบต่อเด็กไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง อาทิ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม ส่งผลให้เด็กมักไม่ค่อยมีความสุข ชอบหลีกเลี่ยงสิ่งสังคม มีความวิตกกังวลและรู้สึกไม่มั่นคง มีความคับข้องใจสูง และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ และอาจก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้และอีกทั้งยังพบถึงการศึกษาลักษณะที่คล้ายคลึงกันคือ

การศึกษา ของ Alizadeh และคณะ (2011: 195) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดู และพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็ก ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูนั้นส่งผลทางตรง ต่อพฤติกรรมของเด็กและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และ สนับสนุน มีการตอบสนองต่อความรู้สึกของเด็กมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงพฤติกรรมของ เด็กและส่งผลให้เด็กมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อย ในทางกลับกันพบ การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาของเด็กและมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่า

อีกทั้งการศึกษาของ ลาดทองใบ ภูภิรมย์ (2530) ที่ศึกษาบทบาทของครอบครัวในการ ป้องกันการติดยาเสพติดของนักเรียนมัธยมศึกษา จำนวน 667 คน ผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูที่สร้างภูมิคุ้มกันต้านทานการเสพติด คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักความเอาใจใส่ และยังมีผลสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ดุลยา จิตตะยโสธร (2552 : 173) ที่ได้ศึกษารูปแบบการเลี้ยงดูตามแนวคิดของ Diana Baumrind ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพสามารถหล่อหลอมให้เด็กและเยาวชนเป็นผู้มีความสามารถในการปรับตัว มีพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสม มีความสามารถในการกำกับตนเอง และมีความฉลาดทางอารมณ์ คือ รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และการศึกษาของ สุกัญญา เจียมประชา (2543) ที่ศึกษารายกรณีการเสพยาบ้าของนักเรียนชายอายุ 14-15 ปี จำนวน 5 คน ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนเสพยาบ้า ได้แก่ นักเรียนที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่จากครอบครัว ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดหรือแบบปล่อยปละละเลยจากบิดามารดา

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทำให้เห็นว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูบุตรของพ่อแม่ที่แสดงออกต่อบุตรของตนนั้นล้วนมีผลต่อพฤติกรรมของบุตรแทบทั้งสิ้นและพบว่าการเลี้ยงดูที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันพฤติกรรมที่ไม่ดี คือ การเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ดูแลเอาใจใส่บุตร มีการใช้เหตุผลในการเลี้ยงดูบุตร และการอบรมเลี้ยงดูที่อาจส่งผลให้บุตรมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้ คือ การการอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและแบบควบคุม ดังนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจศึกษาถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูโดยศึกษาถึงการรับรู้ของวัยรุ่นถึงการอบรมเลี้ยงดูในรูปแบบต่างๆที่พ่อแม่ได้แสดงต่อตน และผู้วิจัยคิดว่าในการวิจัยครั้งนี้การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูมีผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่นด้วยเช่นกัน

3.2 เอกสารเกี่ยวกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง

3.2.1 ความหมายของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

ช่วงวัยรุ่น เพื่อน คือ บุคคลที่มีความสำคัญกับวัยรุ่นเนื่องจากเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางสังคม วัยรุ่นเริ่มออกมาใช้ชีวิตที่ต้องแยกจากครอบครัวมาใช้ชีวิตใน

โรงเรียนเพื่อศึกษาหาความรู้และเริ่มคบหาเพื่อนเพื่อแลกเปลี่ยนและทำกิจกรรมต่างๆร่วมกันมากขึ้น และพบมีผู้ให้ความหมายของการรับรู้บรรทัดฐานกลุ่มเพื่อน หลายท่าน ดังนี้

ทัศนีย์ ลิ้มมันจริง (2535) ได้ให้ความหมายของ บรรทัดฐานของกลุ่มคนหนุ่มสาวว่า หมายถึงระบบต่างๆ ของการติดต่อและรูปแบบพฤติกรรมที่แสดงออกมาในระหว่างวัยรุ่นและเป็นสิ่งที่ทำให้วัยรุ่นแตกต่างจากเด็กและผู้ใหญ่

สุชา จันทรเอม (2536) ให้ความหมายของบรรทัดฐานพฤติกรรม (norm) หมายถึง พฤติกรรมที่กลุ่มคาดหวังให้สมาชิกประพฤติปฏิบัติให้เป็นไปในแนวทางเดียวกัน หรือสอดคล้องตาม ทำนองคลองธรรมของกลุ่ม ซึ่งอาจตั้งเป็นกฎเกณฑ์ (rules) ของพฤติกรรมรวมถึงค่านิยมของกลุ่ม (values) ด้วย โดยแบ่งมาตรฐานหรือบรรทัดฐานของพฤติกรรมออกเป็น 2 อย่าง คือ

1) มาตรฐานหรือบรรทัดฐานทางสังคม (Social norms) หมายถึง ค่านิยม และ มาตรฐานของกลุ่ม ซึ่งนำมาใช้เป็นแบบแผนปฏิบัติของแต่ละคน

2) มาตรฐานหรือบรรทัดฐานทางวัฒนธรรม (Cultural norms) หมายถึง กฎเกณฑ์ ของสังคมที่ยึดขนบธรรมเนียมประเพณี หรือมรดกทางวัฒนธรรม (Cultural norms) มาเป็นเครื่อง ควบคุมพฤติกรรมของคนในกลุ่มด้วย และมรดกทางวัฒนธรรมจะมีผลต่อการพัฒนาบุคลิกภาพของ คนภายในกลุ่ม โดยทั้งมาตรฐานหรือบรรทัดฐานทางสังคม และมาตรฐานหรือบรรทัดฐานทาง วัฒนธรรมจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมของคนโดยทั่วไป

สุพัตรา สุภาพ (2521) ได้กล่าวว่า ความสัมพันธ์ของกลุ่มเพื่อนในการให้บุคคลรู้ถึง บรรทัดฐานของสังคม กลุ่มเพื่อนนั้นสอนให้รู้กฎเกณฑ์ต่างๆจากการมีส่วนร่วมในการทำงานหรือ กิจกรรมกลุ่ม รวมทั้งกลุ่มเพื่อนช่วยให้เด็กได้ทดลองข้อกำหนด หรือกฎเกณฑ์ของผู้ใหญ่ และทำให้เด็ก มีความกล้าที่จะทดลองขัดแย้งข้อกำหนดเหล่านั้น นอกจากนี้ กลุ่มเพื่อนอาจถ่ายทอดวิธีการ และ ค่านิยมที่ผู้ใหญ่ต้องการหรืออาจจะเป็นไปในทางขัดแย้ง ดังนั้น กลุ่มเพื่อนจึงช่วยบุคคลให้ทราบถึง บรรทัดฐานของสังคม

จึงอาจสรุปได้ว่า การรับรู้บรรทัดฐานกลุ่มเพื่อนของงานวิจัยนี้ หมายถึง ความเชื่อของ นักเรียนวัยรุ่นเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการกระทำพฤติกรรมและแรงจูงใจที่นักเรียน วัยรุ่นจะกระทำพฤติกรรมดังกล่าวตามความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนซึ่งมีความสำคัญต่อวัยรุ่น

3.2.2 ความสำคัญของการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

การคบเพื่อนและกลุ่มเพื่อนนั้น เป็นพัฒนาการทางสังคมที่สำคัญของวัยรุ่น อันเป็น พื้นฐานของการเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์ต่อไปในอนาคต การเข้ากลุ่มเพื่อนของวัยรุ่นเป็นธรรมชาติหรือ ภาวะปกติของวัยรุ่นโดยทั่วไป ซึ่งเพื่อนนั้นช่วยเสริมความรู้สึกมั่นคงในจิตใจของตนและได้มีโอกาส แสดงความสามารถ ความคิดเห็นให้คนอื่นยอมรับ ขณะเดียวกันได้มีโอกาสเรียนรู้จากคนอื่นเพื่อ

ปรับปรุงตัวเองให้ดียิ่งขึ้น วัยรุ่นที่ติดกลุ่มมากเกินไป สมยอมต่อกลุ่มทุกอย่างจนไม่เป็นตัวของตัวเอง อาจถูกชักจูงได้ง่าย (กิติกร มีทรัพย์, 2545)

โดยทั่วไปแล้ววัยรุ่นต้องการเพื่อนด้วยเหตุผลหลักดังนี้หลายอย่าง แต่สำหรับสาเหตุสำคัญๆ พอจะประมวลได้ 7 ประการ (กิติกร มีทรัพย์, 2545) ดังนี้

1) ต้องการความเชื่อมั่น หรือช่วยเสริมความมั่นใจของเขาให้มากขึ้น เพราะวัยรุ่นที่มีบทบาทใหม่แบบผู้ใหญ่ วัยรุ่นตกอยู่ในความรู้สึกโดดเดี่ยวไม่มั่นใจ เพื่อนและกลุ่มเพื่อนสามารถช่วยเหลือเขาได้ อย่างน้อยๆ ก็รับรู้ปัญหาหรือช่วยผ่อนคลายข้อกังวลใจให้เขาได้ดีกว่าคนอื่นๆ ในกรณีวัยรุ่นบางรายมีความมั่นใจอยู่บางเรื่องเขาก็ยังต้องการเพื่อนเพื่อเสริมสภาพความมั่นใจมากขึ้น หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้กว้างขวางออกไปด้วย

2) ต้องการอิสระเป็นของตัวเอง การอยู่ภายในแวดวงของครอบครัวพ่อแม่พี่น้องหรือญาติ วัยรุ่นเขารู้สึกว่ายังต้องพึ่งพา และอยู่ในกรอบกฎเกณฑ์ต่างๆ ของบ้านเขารู้สึกว่าพ่อแม่ยังเห็นว่าเขายังเป็นเด็ก เขาคิดว่ามีได้เป็นเด็กอีกต่อไปแล้ว เขาเป็นอิสระในการคิด ตัดสินใจ หรือแสดงความคิดเห็นใดๆ ได้ แต่ภายในบ้านโอกาสเช่นนี้มีน้อยมาก เขาจึงต้องไปหาสถานที่ใหม่ พบคนใหม่ๆ ที่จะทำให้เขาเป็นอิสระแก่ตัวเองตามสมควรในความรู้สึกของวัยรุ่น เพื่อนคือกลุ่มบ้านใหม่ของเขา นั่นเอง วัยรุ่นรู้สึกมีอิสระมากกว่าอยู่บ้านเก่า หรือพ่อแม่ไม่ให้โอกาสเขาได้เป็นตัวของตัวเอง เขาจะติดกับบ้านใหม่จนแทบจะตัดขาดบ้านเก่าออกไปทีเดียว ที่เรียกว่าติดเพื่อน ซึ่งมักพบเสมอๆ ในครอบครัวที่ค่อนข้างเผด็จการเกินไป หรือครอบครัวที่ละเลยไม่ค่อยสนใจ หรือครอบครัวที่เข้มงวดเกินไป เด็กจะถูกจำกัดความคิดเห็นรู้สึกถูกควบคุมบังคับและวิตกกังวล ครอบครัวที่ละเลย เด็กจะรู้สึกขาดความอบอุ่น การคบหาเพื่อนช่วยรู้สึกผ่อนคลายกังวล และอบอุ่นขึ้นกว่าอยู่ในครอบครัวของตน การติดเพื่อนจึงมักมีลักษณะเป็นการพึ่งพา (dependency) มากกว่าแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือสร้างสรรค์กิจกรรมสังคมเท่าที่ควร ถ้ากลุ่มเพื่อนหรือผู้นำไม่ดี เขาอาจถูกชักจูงไปในทางที่ไม่เหมาะสมได้ง่าย

3) ต้องการความสนุกสนานเพลิดเพลิน วัยรุ่นมักจะมีความตึงเครียดจากการถูกคาดหวังในบทบาทของผู้ใหญ่ วัยรุ่นจึงหันมาเข้ากลุ่มซึ่งมีความสนุกสนานมากกว่า

4) ต้องการมีประสบการณ์ในความสัมพันธ์กับคนอื่น ในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นมีโอกาสมากกว่าที่จะได้เรียนรู้การสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนทั้งเพศเดียวกันหรือต่างเพศ ว่าเขาจะเป็นที่ยอมรับหรือไม่อย่างไร การเรียนรู้เช่นนี้ จะช่วยให้มีการปรับปรุงตนเองในสังคมได้กว้างขวางและได้ประสบการณ์ในการแก้ไขตนเองให้เป็นที่ยอมรับมากขึ้น

5) ต้องการความช่วยเหลือเพื่อพัฒนาความสามารถ ความอดทนและความเข้าใจในเรื่องราวต่างๆ เรื่องการเรียน การงานและเรื่องทั่วไป ซึ่งได้จากการสนทนา ถกเถียงในเรื่องราวหรือปัญหาต่างๆ กับกลุ่มเพื่อนทั้งที่มีภูมิหลัง และพื้นฐานครอบครัวที่คล้ายกันหรือแตกต่างกัน

6) ต้องการโอกาสที่จะได้พัฒนาทักษะทางสังคม ทักษะทางสังคมของวัยรุ่นที่เน้นความสามารถและเทคนิคการสนทนา การแสดงมรรยาทที่ตีงามในการเข้ากลุ่มและความสามารถในการเชิงยืดหยุ่นประนีประนอม เช่น ทักษะในกิจกรรมกลุ่มต่างๆ ในการพูดคุยสนทนาและการรับประทานอาหารร่วมกัน

7) ต้องการมีสัมพันธภาพกับเพื่อนต่างเพศ วัยรุ่นต้องมีความสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศโดยธรรมชาติ ซึ่งเรื่องนี้วัยรุ่นไม่ได้รับการตอบสนองในบ้านของตน การมีสร้างสัมพันธ์กับเพื่อนต่างเพศสำหรับวัยรุ่นส่วนมากไม่อาจกระทำได้โดยตรง แต่จะอาศัยผ่านกลุ่มต่างๆ เป็นสื่อกลาง

นอกจากนี้ ประณต เค้าฉิม (2549: 192-193) ยังได้กล่าวถึง สาเหตุที่ทำให้วัยรุ่นคล้อยตามเพื่อนนั้นมีหลายสาเหตุซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

1) ชีวิตในโรงเรียนหรือมหาวิทยาลัยปีบบังคับให้วัยรุ่นต้องติดต่อกับวัยรุ่นคนอื่นอย่างใกล้ชิด

2) ขณะที่วัยรุ่นตัดขาดการพึ่งพาและความอบอุ่นจากครอบครัว เขาก็จำเป็นต้องเสาะแสวงหาความอบอุ่นจากการมีสัมพันธภาพกับกลุ่มเพื่อน

3) วัยรุ่นคุ้นเคียงการขาดสถานภาพในครอบครัว ซึ่งเขาคิดว่าเขาควรจะได้รับเมื่อถึงวัยรุ่น และเห็นว่ากลุ่มเพื่อนจะเป็นผู้ให้สถานภาพนี้กับเขาได้

4) วัยรุ่นต้องการความสนุกสนาน ทำให้ต้องการมีสัมพันธภาพกับกลุ่มเพื่อน

5) การที่วัยรุ่นจะมีโอกาสได้ติดต่อกและมีกิจกรรมที่สนุกสนานกับเพศตรงข้าม เขาจำเป็นต้องมีสถานภาพอยู่ในกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง

6) วัยรุ่นได้รับความรู้สึกอบอุ่นจากการทำตามกลุ่มเพื่อนและช่วยทำให้เขาเข้มแข็งได้รับกำลังใจและรู้สึกมั่นคง

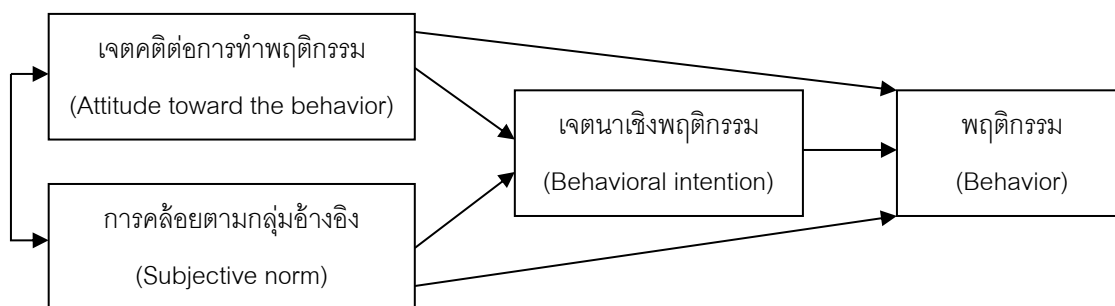
นอกจากนี้ยังพบว่า วัยรุ่นมีความแตกต่างถึงระดับของการทำตามกลุ่มเพื่อน คือ วัยรุ่นที่มีแรงจูงใจในการยอมรับจากกลุ่มสูง มักจะคล้อยตามมากกว่าคนที่มีความรู้สึกที่อบอุ่นมั่นคง หรือคนที่เห็นว่ามีโอกาสน้อยที่จะได้รับการยอมรับทางสังคม ประเภทหรือชนิดของบุคคลที่วัยรุ่นเป็นอยู่ส่งผลกระทบต่อระดับการทำตามกลุ่มเพื่อนด้วยเช่นกัน พวกที่มีลักษณะอำนาจนิยม (Authoritarian people) จะได้รับอิทธิพลจากแรงกดดันของกลุ่มมากกว่าพวกที่ไม่มีลักษณะอำนาจนิยม เหตุผลก็คือพวกที่มีลักษณะอำนาจนิยมมีความกลัวต่อการไม่เหมือนคนอื่น ดังนั้นจึงมีแนวโน้มจะยอมตามอำนาจอย่างไม่ลืมหูลืมตา วัยรุ่นที่เคยได้รับการปกป้องมากเกินไปในวัยเด็กจะพึ่งพาผู้อื่นมาก จึงถูกชี้นำได้ง่าย และได้รับอิทธิพลจากกลุ่มง่ายกว่าคนที่พึ่งพาผู้อื่นน้อยกว่า ความวิตกกังวลก็โน้มน้าววัยรุ่นให้ทำตามกลุ่ม ยิ่งวิตกกังวลมากก็จะถูกชี้นำได้ง่าย และได้รับอิทธิพลจากกลุ่มง่าย ความวิตกกังวลยังนำไปสู่ความรู้สึกไม่มีความสามารถในตนเอง ความรู้สึกนี้ทำให้เกิดความกลัวที่จะแตกต่างไปจากคน

อื่นๆ วัยรุ่นที่ประเมินตัวเองต่ำมักจะทำตามคนอื่นมากกว่าคนที่ประเมินตัวเองดีทั้งในด้านความคิด และพฤติกรรม บ่อยครั้งที่วัยรุ่นต้องการที่จะแตกต่างไปจากกลุ่มเพื่อน แต่ก็ลังเลที่จะทำตามความต้องการนี้ วัยรุ่นที่ไม่ทำตามกลุ่มมักสูญเสียสถานภาพในกลุ่ม เป็นผลให้วัยรุ่นส่วนมากทำตามความคาดหวังของกลุ่ม แม้ว่าจะมีความขัดแย้งกับค่านิยมและมาตรฐานส่วนตัว ส่วนการทำตามมากเกินไปก็เลวร้ายพอๆ กับการไม่ทำตาม วัยรุ่นที่ทำตามมากเกินไปมักสูญเสียเอกลักษณ์และความเคารพของกลุ่มเพื่อน เกิดความวิตกกังวลกับการกระทำหรือการพูดในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง ผลของความวิตกกังวลนี้ทำให้คนที่ทำตามผู้อื่นมากเกินไปพัฒนาบุคลิกภาพอำนาจนิยม และพัฒนาทัศนคติที่ไม่ดีต่อคนที่แสดงความเป็นตัวของตัวเอง

3.2.3 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

3.2.3.1 ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of Reasoned Action: TRA)

ทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็นทฤษฎีทางจิตวิทยาที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคลที่มีเจตนา(Intention) ในการกระทำพฤติกรรม ซึ่งถูกพัฒนาโดย Fishbein และ Ajzen ในปี 1975 ที่มีสมมติฐานว่ามนุษย์เป็นผู้ที่มีเหตุผล มีระบบความคิด มีการประมวลผลข้อมูลอย่างเป็นระบบก่อนที่จะตัดสินใจกระทำพฤติกรรม และมนุษย์จะคำนึงถึงผลของการกระทำก่อนตัดสินใจทำด้วย (Fishbein & Ajzen, 1975 อ้างถึงใน สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) และการที่บุคคลมีเจตนา (Intention) จะกระทำพฤติกรรมที่เฉพาะเจาะจง (Specific behavior) นั้นพบมาจาก 2 ปัจจัยคือ คือ 1) เจตคติต่อพฤติกรรมนั้น (Attitude toward behavior) เจตคติต่อพฤติกรรมถูกกำหนดโดย ความเชื่อเกี่ยวกับผลกระทบและการประเมินคุณค่าของผลกระทบนั้นตามทฤษฎีนี้ ถ้าบุคคลเชื่อว่าการทำพฤติกรรมจะนำไปสู่ผลกระทบทางบวก (Positive outcome) เขาก็จะมีเจตคติในทางที่เห็นด้วยต่อพฤติกรรมนั้น ตรงกันข้ามถ้าบุคคลเชื่อว่าถ้าทำพฤติกรรมแล้วจะได้รับผลกระทบทางลบที่ไม่พึงปรารถนา (Negative outcome) เขาก็จะมีเจตคติไม่เห็นด้วย หรือต่อต้านพฤติกรรมนั้น 2) อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงต่อการทำพฤติกรรม (Subjective norms) อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงถูกกำหนดโดยความเชื่อว่าคุณค่าหรือกลุ่มที่สำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรทำ/ไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลว่ามีมากน้อยแค่ไหน ถ้าบุคคลเชื่อว่าคนอื่น หรือกลุ่มคนที่สำคัญต่อเขาเชื่อว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้นและยิ่งถ้ามีแรงกดดันจากสังคมเพิ่มมากขึ้นเขาก็จะมีแรงจูงใจที่จะทำตามเพิ่มมากขึ้น ตรงกันข้ามถ้าเขาเชื่อว่าคนที่สำคัญของเขาไม่เห็นด้วยหรือคัดค้านไม่ให้นำพฤติกรรม และเขารับรู้ว่ามีแรงกดดันทางสังคมต่อต้านเพิ่มขึ้น เขาก็จะไม่คล้อยตามและไม่ทำพฤติกรรมนั้น (สุปรียา ตันสกุล, 2007: 5-6) โดยทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล สามารถแสดงเป็นแผนภาพได้ดังภาพประกอบ 2 ดังนี้

ภาพประกอบ 2 โมเดลทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล

ที่มา: Fishbein & Ajzen (1975 อ้างถึงใน สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556)

3.2.4 การวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

สิทธิพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ (2548) วัดการรับรู้บรรทัดฐานกลุ่มเพื่อน โดยพัฒนามาตรวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อน (perceived peer norm) ตามทฤษฎีของ Ajzen & Fishbein (1980) ในส่วนของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง (subjective norm: SN) โดยมาตรวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อน ประกอบด้วยข้อกระทง 8 ข้อ โดยที่ลักษณะของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของเพื่อนที่มีต่อการกระทำพฤติกรรม (normative belief: NB) เป็นมาตรวัดประมาณค่า 7 ระดับ พิสัยระหว่าง “ตรงมากที่สุด” (3) จนถึง “ตรงน้อยที่สุด” (-3) และลักษณะของแบบวัดแรงจูงใจในการกระทำตามความคาดหวังของเพื่อน (motivation to comply: MC) เป็นมาตรวัดประมาณค่า 7 ระดับ พิสัยระหว่าง “ตรงมากที่สุด” (7) จนถึง “ตรงน้อยที่สุด” (1)

การให้คะแนนนั้นมึวิธีการคำนวณคะแนนของบรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนซึ่งคิดตามสูตรของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ $SN = \sum(nb)(mc)$ ซึ่งเมื่อรวมคะแนนแล้วจะได้ ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง -84 ถึง 84 คะแนน ในส่วนของการแปลผลคะแนนนั้นซึ่งถ้านักเรียนได้ค่าคะแนนเป็นลบแสดงว่า นักเรียนคนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนสูงและถ้าได้คะแนนเป็นบวกแสดงว่า นักเรียนคนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนต่ำ

Michael & Ben-Zur (2007: 22) วัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนโดยใช้แบบสอบถามซึ่งให้กลุ่มตัวอย่างรายงานตนเองที่ตนเองมีต่อเพื่อน โดยที่ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ไม่เห็นด้วยมากที่สุด) 5 (เห็นด้วยมากที่สุด) แบบสอบถามมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .83

สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้การวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนของสิทธิพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ (2548) ซึ่งพัฒนามาตรวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อน (perceived peer norm) ตามทฤษฎีของ Ajzen และ Fishbein (1980) ในส่วนของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง (subjective

norm: SN) มาตราวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อนโดยที่ลักษณะของแบบวัดความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของเพื่อนที่มีต่อการกระทำพฤติกรรม (normative belief: NB) เป็นมาตราวัดประมาณค่า 7 ระดับ พิสัยระหว่าง “ตรงมากที่สุด” (3) จนถึง “ตรงน้อยที่สุด” (-3) และลักษณะของแบบวัดแรงจูงใจในการกระทำตามความคาดหวังของเพื่อน (motivation to comply: MC) เป็นมาตราวัดประมาณค่า 7 ระดับ พิสัยระหว่าง “ตรงมากที่สุด” (7) จนถึง “ตรงน้อยที่สุด” (1)

การให้คะแนนนั้นมามีวิธีการคำนวณคะแนนของบรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนซึ่งคิดตามสูตรของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิงตามทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล คือ $SN = \Sigma(nb)(mc)$ ซึ่งเมื่อรวมคะแนนแล้วจะได้ ค่าคะแนนอยู่ระหว่าง -84 ถึง 84 คะแนน ในส่วนของการแปลผลคะแนนนั้นซึ่งถ้านักเรียนได้ค่าคะแนนเป็นลบแสดงว่า นักเรียนคนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนสูงและถ้าได้คะแนนเป็นบวกแสดงว่า นักเรียนคนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนต่ำ

3.2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนกับการรับเอาความเสี่ยง

การศึกษาของ จูดีพร อิงคดาวรรณ และคณะ (2550) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนวัยรุ่นจำนวน 500 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเคยมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรักและให้เหตุผลว่า เพื่อนมีอิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์ ผลการศึกษาพบสอดคล้องกันกับการศึกษาของ ไพจิต ภูแฉ่มโชติ (2555: 650) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยเงื่อนไขที่ส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น เกิดจาก อิทธิพลของเพื่อน เนื่องจากวัยรุ่นต้องการเป็นที่ยอมรับของเพื่อน ดังนั้นเมื่อเพื่อนมีค่านิยมในการมีแฟนตั้งแต่อายุน้อย และถือการมีเพศสัมพันธ์เป็นเรื่องปกติในกลุ่มเพื่อน วัยรุ่นจึงเกิดแรงทำทนาย และถูกชักจูงจากเพื่อนๆ ให้ปฏิบัติตาม อีกทั้งผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วรวรรณ์ ทิพย์วาริรมย์ (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย จังหวัดพิษณุโลก กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นชายอายุ 10-13 ปี ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยทำนายที่สำคัญที่สุดที่สามารถทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย คือ เพื่อนชักชวน

การศึกษาของ ชฎิล สมรมณี (2554) ที่ศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางการป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนวัยรุ่นใน 19 จังหวัดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 1,008 คน ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลทางอ้อมกับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ เผ่าพงศ์ สุนทร (2556) ที่ได้ศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยมในอำเภอสี จังหวัด

ลำพูน จำนวน 356 คน กลุ่มตัวอย่าง นักเรียนที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 มีอายุ 12-19 ปี ผลการศึกษา พบว่า อัตราความชุกในการเสพสุราของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในสถานศึกษา มีเหตุจูงใจในการดื่ม คือ เพื่อนชักชวน และการศึกษาของ ยูพา พูนขำและคณะ (2553: 45-48) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องของพฤติกรรมเสี่ยงด้านการใช้เสพสารเสพติด ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงในการสูบบุหรี่นั้น มีปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยด้านบุคคล ได้แก่ ความอยากรู้อยากลอง คือ มีพฤติกรรมสูบบุหรี่เนื่องจากความอยากรู้อยากลอง และปัจจัยทางสังคม ได้แก่ การทำตามเพื่อน เพื่อนแนะนำให้ลองสูบบุหรี่ และพฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ (เบียร์และเหล้า) พบว่า ปัจจัยทางสังคม ได้แก่ เพื่อนชวนให้ลองดื่มและมีความเกรงใจเพื่อนไม่กล้าปฏิเสธเมื่อถูกชวนให้ลองดื่ม

นอกจากนี้ยังพบการศึกษาของ ศรัญญา อธิตะ (2553) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้จากวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 5 คนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาจากโรงเรียนแห่งหนึ่งในเขตกรุงเทพมหานครที่มีพฤติกรรมความรุนแรง ผลการศึกษาพบว่า สาเหตุที่ทำให้นักเรียนวัยรุ่นมีพฤติกรรมความรุนแรงมีสาเหตุทางสังคมด้านเพื่อน คือ นักเรียนให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ถูกเพื่อนชักชวนให้มีเรื่องชกต่อยทะเลาะวิวาทและการมีพฤติกรรมความรุนแรงทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน เช่นเดียวกันกับการศึกษาของ ณัฐฐาภรณ์ ไส้กัณทัต (2557) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง กรณีศึกษาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่สัมพันธ์และสามารถพยากรณ์ระดับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง ได้แก่ ปัจจัยด้านการคบเพื่อนที่กระทำผิดซึ่งพบมีความสัมพันธ์ทั้งทางตรงและทางอ้อมกับพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง นอกจากนี้ยังพบว่ามี การศึกษาของ Michael และ Ben-Zur (2007: 24) ที่ได้ศึกษาถึงการรับเอาความเสี่ยงในหมู่วัยรุ่น โดยศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ปัจจัยทางสังคมและปัจจัยทางด้านอารมณ์ความรู้สึก โดยผลการศึกษาพบว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงจะมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยงที่เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งพบผลการศึกษาที่สอดคล้องกันในด้าน การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง ได้แก่ การศึกษาของ Gardner และ Steinberg (2005) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง ความชอบเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง เป็นการศึกษาเชิงทดลอง ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นจะมีการรับเอาความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเมื่อได้อยู่รวมกันกับเพื่อน และอิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง โดยพบอิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง และการรับเอาความเสี่ยงมากที่สุดในช่วงวัยรุ่นตอนกลางและช่วงวัยรุ่นตอนปลายมากกว่าในช่วงวัยผู้ใหญ่

จากการที่ผู้วิจัยได้ทบทวนเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนในช่วงต้นนั้น ซึ่งจะเห็นได้ว่าเพื่อนและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อการกระทำ

พฤติกรรมต่างๆ ในช่วงวัยรุ่น อาจเนื่องมาจากวัยรุ่นต้องการการยอมรับจากกลุ่มเพื่อนของตน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยคาดว่าบรรทัดฐานจากเพื่อนจะส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นด้วยเช่นกัน

3.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น

สำหรับการศึกษาที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับ เพศและการรับเอาความเสี่ยงนั้นพบว่ามีการศึกษาของ ชุติพร สดศรี (2541) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 349 คน ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นชายมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นหญิงในด้านการบาดเจ็บของร่างกาย ด้านการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติดซึ่งผลการศึกษาสอดคล้องกันกับการศึกษาของ ธนินี เขียวอยู่ (2546) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ในจังหวัดเพชรบุรี จำนวน 600 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่านักเรียนหญิงในด้านเคยทะเลาะวิวาทต่อสู้ ทำร้ายร่างกายคนอื่น สูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการมีเพศสัมพันธ์ นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังไปสอดคล้องกับการศึกษาของปาริชาติ จันทรานุกรักษ์ (2546) ที่ศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายมีพฤติกรรมก้าวร้าวมากกว่านักเรียนหญิง และนอกจากนี้ยังพบว่าผลการศึกษานั้นสอดคล้องกับการศึกษาของ นवलฉวี ประเสริฐสุข (2551) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและการป้องกันในนักเรียนวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด พฤติกรรมทางเพศ ความก้าวร้าวรุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาของ สุพัตรา พรหมเรนทร์ (2550) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ที่มีเพศ ต่างกัน มีพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศแตกต่างกัน อีกทั้งการศึกษาของยุพา เสงจำรัส และคณะ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร 32 แห่ง จำนวน 975คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน/นักศึกษาชายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียน/นักศึกษาเพศหญิงและการศึกษาของ Isernhagen และ Harris (2003) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมรังแกเพื่อนของนักเรียนเกรด 9 และ 10 จำนวน 250 คน ในรัฐเท็กซัสและเนบราสกา ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนชายจะใช้ความรุนแรงทางกายมากกว่านักเรียนหญิงและการศึกษาของ พิทักษ์พล บุญยมาลิกและคณะ (2555) ซึ่งได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาและศึกษาความเที่ยงตรงของ

เครื่องมือประเมินเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อความรุนแรง พฤติกรรมเสี่ยงต่อความรุนแรง และพฤติกรรมรุนแรง ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ โดยเพศชายมีความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง และการศึกษาของ พัชรินทร์ นินทจันทร์ และคณะ (2011) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงความแข็งแกร่งในชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นไทย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้คือ วัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1- 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนเพศชายมีความแข็งแกร่งในชีวิตน้อยกว่าเพศหญิงและมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้นทำให้ผู้วิจัยสนใจศึกษาตัวแปรเพศที่อาจส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นและผู้วิจัยคาดว่าในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตัวแปรเพศสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นได้เช่นกัน

3.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับช่วงวัยกับการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น

สำหรับการศึกษาที่ได้ศึกษาเกี่ยวข้องกับช่วงวัยกับการรับเอาความเสี่ยงนั้น พบว่า มีการศึกษาของ ชูลีพร สดศรี (2541) ซึ่งได้ศึกษาและเปรียบเทียบพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ 6 ด้าน ตามแนวคิดของ ศูนย์ควบคุมโรคสหรัฐอเมริกา ได้แก่ การได้รับบาดเจ็บ การสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ ของวัยรุ่นที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 349 คน ผลการศึกษา พบว่า วัยรุ่นตอนกลางมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่าวัยรุ่นตอนต้น ส่วนการศึกษาของ นวลฉวี สุขประเสริฐ (2551) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและการป้องกันในนักเรียนวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผลของการศึกษาที่ได้พบสอดคล้องกันกับการศึกษาของ สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล (2552) ที่ศึกษาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการสูบบุหรี่ ในวัยรุ่นและการศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างอายุ ผลการศึกษาพบว่า สัดส่วนของนักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนปลายมีพฤติกรรมการสูบบุหรี่ในสัดส่วนที่สูงกว่านักเรียนชายมัธยมศึกษาตอนต้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ยังพบว่าการศึกษาของ ยุพา เสงจำรัส และคณะ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร 32 แห่ง จำนวน 975 คน ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนระดับ ปวส มีเพศสัมพันธ์สูงสุด ส่วนนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นมีเพศสัมพันธ์ต่ำสุด

และการศึกษาของ Gardner และ Steinberg (2005) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลของเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง ความชอบเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง กลุ่มตัวอย่าง เป็นวัยรุ่นตอนกลาง เยาวชนและวัยรุ่นใหญ่ ผลการศึกษา พบว่า ในช่วงวัยรุ่นตอนกลางนั้นมีการรับเอาความเสี่ยงและมีการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนปลายและวัยรุ่นใหญ่ตอนต้น

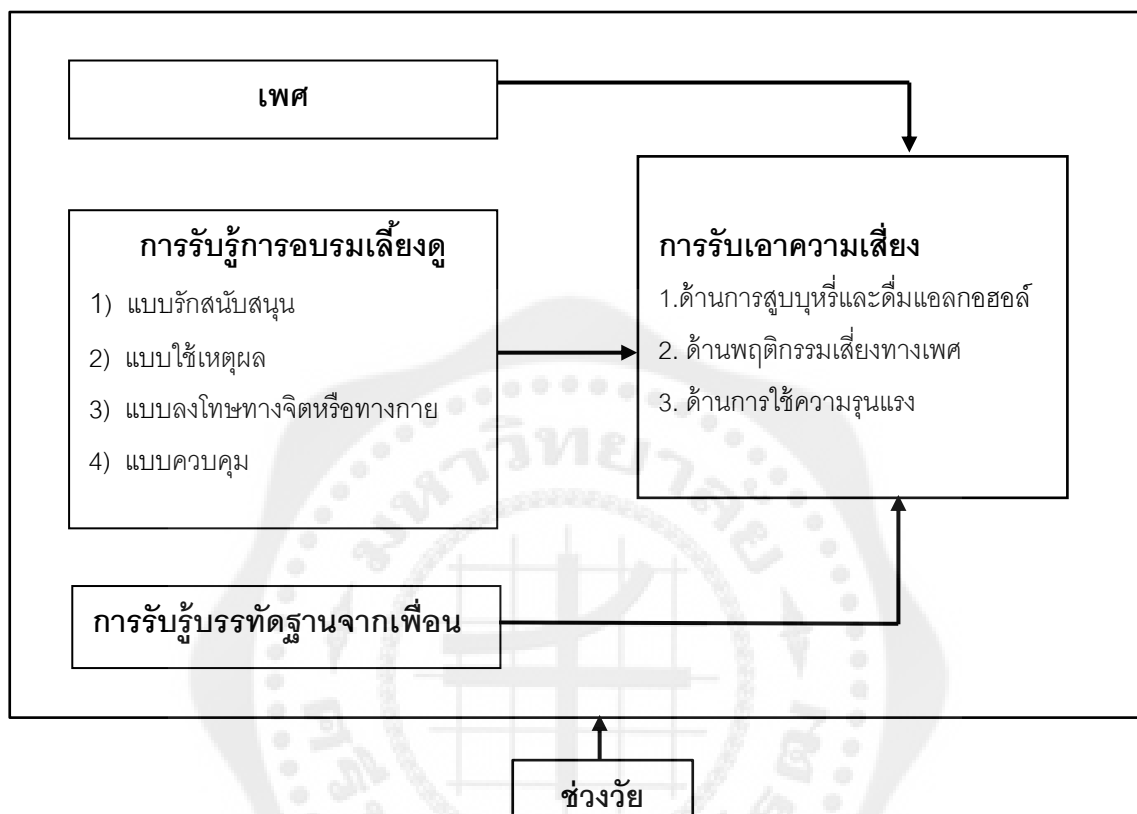
จากการทบทวนเอกสารเกี่ยวกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่ได้กล่าวมาแล้วในข้างต้นนั้น ซึ่งผลการวิจัยส่วนใหญ่พบว่าช่วงวัยที่แตกต่างกันนั้นจะส่งผลให้มีพฤติกรรมเสี่ยงและการรับเอาความเสี่ยงที่แตกต่างกัน ดังนั้นในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ทำให้ผู้วิจัยคาดว่าช่วงวัยที่แตกต่างกันของนักเรียนวัยรุ่นจะส่งผลให้นักเรียนวัยรุ่นมีการรับเอาความเสี่ยงที่แตกต่างกันเช่นกัน

4. กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาของ นวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและการป้องกันในนักเรียนวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่น ซึ่งผลการวิจัย พบว่านักเรียนวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมเสี่ยงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีการศึกษาของ Alizadeh และคณะ (2011) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผลการวิจัย พบว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูนั้นส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและการศึกษาของ Gardner และ Steinberg (2005) ที่ศึกษาถึงอิทธิพลของเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยง ความชอบเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงในช่วงวัยรุ่นตอนกลาง เยาวชนและวัยรุ่นใหญ่ตอนต้น ผลการศึกษา พบว่า อิทธิพลจากเพื่อนนั้นส่งผลให้วัยรุ่นตอนกลางมีการรับเอาความเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าในกลุ่มเยาวชนและวัยรุ่นใหญ่ และการรับเอาความเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงจะลดลงเมื่อมีอายุเพิ่มขึ้น ซึ่งในงานวิจัยครั้งนี้จึงทำให้ผู้วิจัยสรุปได้ว่า เพศอาจมีอิทธิพลต่อการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่น อีกทั้งการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนอาจมีอิทธิพลต่อการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นด้วยเช่นกัน อีกทั้งทฤษฎีนิเวศวิทยาของพัฒนาการมนุษย์ของ Bronfenbrenner ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของมนุษย์ซึ่งเป็นผลจากสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัว ซึ่งในช่วงวัยรุ่นนั้น พบว่า เพื่อนและครอบครัวเป็นสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใกล้ชิดและมีความสำคัญกับวัยรุ่นมากที่สุดซึ่งทั้งเพื่อนและครอบครัวนั้นสามารถส่งผลต่อการเกิดพฤติกรรมของวัยรุ่นได้

จากการทบทวนเอกสารงานวิจัยและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องนั้น ทำให้ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดของการศึกษาวิจัย โดยที่ผู้วิจัยได้กำหนดว่า ตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นได้ อีกทั้งช่วงวัยที่แตกต่างกันนั้นมี

ผลต่อการรับเอาความเสี่ยงที่แตกต่างกัน โดยที่กรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้มีรายละเอียดแสดงดังภาพประกอบ 3 ดังนี้

ภาพประกอบ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

5. สมมติฐานในการวิจัย

1. ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง
2. ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้
3. ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ที่มุ่งศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่ เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องและสามารถนำไปอ้างอิงสู่ประชากรได้อย่างแม่นยำ และผู้วิจัยได้ตระหนักถึงความคลาดเคลื่อนต่าง ๆ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในกระบวนการวิจัย ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้พิจารณาคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการทางสถิติและได้คำนึงถึงธรรมชาติของประชากรและความแตกต่างของคุณลักษณะของการรับเอาความเสี่ยงในประชากรที่ศึกษา ซึ่งขอเสนอรายละเอียดตามลำดับดังต่อไปนี้

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชายและหญิงที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาประจำภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ทั้งหมด 16 โรงเรียน มีจำนวนห้องเรียน 499 ห้องเรียน โดยมีจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ทั้งหมด 17,495 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13, 2558)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 คน

การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. การกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ แฮร์และคณะ (Hair et al., 1998) คือ ใช้กฎแห่งความชัดเจน (rule of thumb) ซึ่งเสนอว่าควรใช้กลุ่มตัวอย่าง 50 คนต่อตัวแปรการวิจัย 1 ตัวซึ่งการวิจัยนี้มีตัวแปรต้น 3 ตัว จำนวนตัวอย่างจึงควรมีขนาด 150 คนขึ้นไป

2. การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างอิงใน ฉวีวิทย์ สิทธิศิริอรธร และ เปี่ยมสุข พุ่งกาวิ, 2555) ได้จัดทำตารางระบุจำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่จะสุ่ม เมื่อทราบจำนวนประชากร ตั้งแต่ประชากร 10 คนไปจนถึง 1 แสนคนและกำหนดระดับความคลาดเคลื่อนของการสุ่มที่ .05 โดยขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ในตารางสำเร็จรูปเท่ากับ 377 คน

โดยในงานวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้พิจารณาใช้เกณฑ์ในการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 วิธี ได้แก่ วิธีการกำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของแฮร์และคณะ (Hair et al., 1998) คือ ใช้จำนวนของตัวแปรต้นที่ศึกษามาใช้คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งสัมพันธ์กับจำนวนพารามิเตอร์ที่ใช้ในการประมาณค่าและวิธีการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ที่พิจารณาจากระดับนัยสำคัญและขนาดของประชากร ซึ่งขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่คำนวณได้สอดคล้องกันคือ ไม่เกิน 400 คน และผู้วิจัยต้องการให้กลุ่มตัวอย่างเป็นตัวแทนที่ดีของประชากรและเพื่อป้องกันความผิดพลาดจากการตอบแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 คน

ขั้นตอนการสุ่มตัวอย่าง

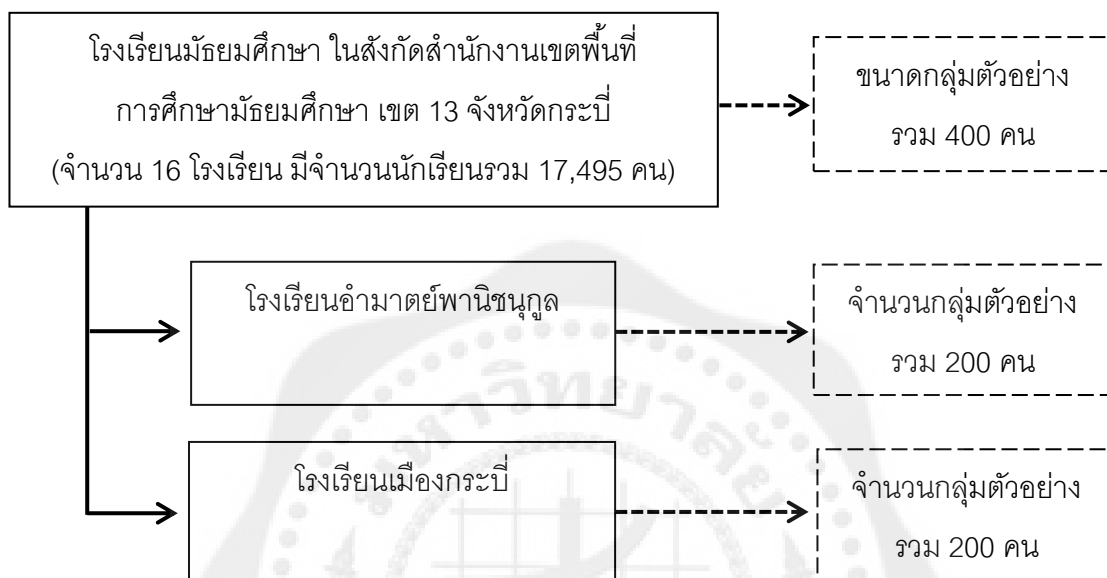
การสุ่มตัวอย่างตามลักษณะของประชากร ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง และขอบเขตพื้นที่ศึกษาของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ มีขั้นตอนในการสุ่มตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยเลือกวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (two-stage random sampling) ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1) ขั้นตอนที่ 1 การสุ่มสถาบันการศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้วิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (simple random sampling) โดยสุ่มโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ ซึ่งมีจำนวนโรงเรียนในระดับมัธยมศึกษา ทั้งหมด 16 โรงเรียน สุ่มได้ 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล และโรงเรียนเมืองกระบี่

2) ขั้นตอนที่ 2 การสุ่มนักเรียนจากแต่ละโรงเรียน โดยสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) แต่ละชั้นภูมิย่อยให้มีสัดส่วนเท่ากัน กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และปีที่ 5 ของแต่ละโรงเรียนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย สุ่มนักเรียนในแต่ละห้องให้แต่ละ

ระดับชั้นมีขนาดกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มละ 100 คน ทำการสุ่มเพศชายและเพศหญิง โดยกำหนดให้แต่ละระดับชั้น แบ่งเป็นเพศชาย 50 คนและเพศหญิง 50 คน รวมเป็นนักเรียนเพศชาย 100 คนและนักเรียนเพศหญิง 100 รวมจำนวน 200 คนต่อโรงเรียน จะได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 400 คน โดยลักษณะการแบ่งชั้นภูมิและจำนวนกลุ่มตัวอย่างในแต่ละชั้นภูมิ แสดงในภาพประกอบ 4

ภาพประกอบ 4 วิธีการสุ่มตัวอย่าง

ตาราง 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างแยกตามโรงเรียน

โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 (กระบี่)		จำนวนกลุ่มตัวอย่าง		
		(ม. 2)	(ม.5)	รวม
โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล	นักเรียนชาย	50	50	200
	นักเรียนหญิง	50	50	
โรงเรียนเมืองกระบี่	นักเรียนชาย	50	50	200
	นักเรียนหญิง	50	50	
รวม		200	200	400

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วยแบบสอบถามในการวัดคุณลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่างและตัวแปรที่ศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน โดยรายละเอียดมีดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 เป็นมาตรวัดตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัย ได้แก่

2.1 แบบการวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

2.2 แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

2.3 แบบวัดการวัดการรับเอาความเสี่ยง โดยการวัดการรับเอาความเสี่ยงนั้น

สามารถวัดได้จากองค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งมีรายละเอียดการวัดดังต่อไปนี้

2.3.1 แบบวัดความชอบเสี่ยง

2.3.2 แบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง

2.3.3 แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น

ขั้นตอนการสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดการสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น และเครื่องมือที่ผู้วิจัยได้พัฒนาหรือปรับปรุงข้อคำถาม สำหรับใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่ศึกษาวิจัยมีขั้นตอน ดังนี้

1) ศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลมาสร้างนิยามตัวแปรที่ต้องการศึกษา

2) สร้างข้อวัดให้สอดคล้องกับนิยามตัวแปร และจุดมุ่งหมายในการวิจัย

3) นำแบบวัดที่สร้างขึ้นมาหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำแบบวัดไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน ตรวจสอบ และนำมาหาค่า IOC โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ .05 ขึ้นไป

4) ปรับปรุงแก้ไขข้อคำถามที่ใช้วัดที่ยังพบความบกพร่อง ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้แบบวัดสามารถวัดได้เหมาะสมและถูกต้องตามนิยามของตัวแปรนั้นๆ

5) นำแบบวัดไปทดลองใช้เก็บข้อมูล (Try out) กับกลุ่มที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างจริงที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 100 คน

6) นำข้อคำถามที่ผ่านการคัดเลือกมาหาค่าอำนาจจำแนกด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมของแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) และคัดเลือกข้อคำถามที่มีค่าความสัมพันธ์ที่เป็นบวกและมีค่าตั้งแต่ .197 ขึ้นไป

โดยการพิจารณาได้จากตารางค่าวิกฤต (Critical value) ของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient: r) ($r = .197$, $df = 100$, $\alpha = .05$)

7) ทำการหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบวัด โดยการหาค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายใน (Internal consistency) ด้วยสูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient)

8) ออกแบบและพิมพ์แบบวัดฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไป ของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นข้อมูลตามตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เพศ ระดับชั้นที่ศึกษาและอายุ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับนักเรียน ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองตามข้อมูลของตัวแปรที่ศึกษาจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมีให้เติมคำตอบและให้เลือกตอบ (Check List) ดังตัวอย่าง

ตัวอย่างแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง: กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน และเติมคำในช่องว่างที่**ตรงกับตัวท่าน**

1) เพศ หญิง ชาย 2) ระดับชั้น ม. 2 ม. 5 3) อายุ ... ปี

ตอนที่ 2 มาตราวัดตัวแปรที่ศึกษาในงานวิจัย ได้แก่

2.1 แบบการวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูสามารถวัดได้จากแบบสอบถามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู โดยที่ผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดูของ ดวงเดือน พันธุมนาวิน อรพินทร์ ชูชม และงามตา วนินทานนท์ (2528) เป็นหลักในการนำข้อคำถามมาปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับการวิจัยในครั้งนี้ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียนมากที่สุด) แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูมีค่าความเที่ยงแบบสอดคล้องภายในด้วยสูตร Cronbach's alpha coefficient (α) ดังนี้ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนเท่ากับ .803 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล เท่ากับ .671 การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย เท่ากับ .698 และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่ากับ .663

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับ

นักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ/ข้อคำถาม	ตรง มากที่สุด	ตรง มาก	ตรง ปาน กลาง	ตรง น้อย	ตรงน้อย ที่สุด
0	พ่อแม่ของฉันแสดงออกให้ฉันได้รู้ถึงความรัก และเอาใจใส่ฉัน					
00	พ่อแม่ของฉันท่านช่วยเหลือฉัน เมื่อฉันมีปัญหา					

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวก ตอบ ตรงกับการรับรู้ของนักเรียนมากที่สุดได้ 5 คะแนน มาก ได้ 4 คะแนน ปานกลางได้ 3 คะแนน น้อยได้ 2 คะแนน และน้อยที่สุดได้ 1 คะแนน

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางลบ ตอบ ตรงกับการรับรู้ของนักเรียนน้อยที่สุดได้ 5 คะแนน น้อยได้ 4 คะแนน ปานกลางได้ 3 คะแนน มากได้ 2 คะแนน และมากที่สุดได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การแปลผล นักเรียนที่ได้คะแนนสูง แปลว่า นักเรียนมีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูในแต่ละด้านสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนน้อยกว่า

ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยพบว่าทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า .197 ซึ่งเป็นค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$) โดยแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .352 ถึง .683 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูนั้น สามารถใช้วัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูในนักเรียนวัยรุ่น และสามารถจำแนกผู้ที่มีคะแนนของการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูสูงของแต่ละด้านออกจากผู้ที่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูต่ำของแต่ละด้านได้ โดยสามารถดูรายละเอียดของค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูได้ในตาราง 2

ตาราง 2 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของแบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู

นิยาม	ข้อคำถาม	ค่า CITC
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู		
แบบรักสนับสนุน หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออก ความรักใคร่เอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ดูแลให้ความสนอกกับความรู้สึกของบุตร ให้การส่งเสริมกิจกรรมต่างๆ ที่บุตรสนใจและดูแลคอยช่วยเหลือบุตรเมื่อมีปัญหา	1. พ่อแม่ของฉันแสดงออกให้ฉันได้รับรู้ถึงความรักและเอาใจ ใส่ฉัน	.683
	2. พ่อแม่ของฉันท่านคอยดูแลเอาใจใส่สอบถามฉัน เมื่อฉันมีเรื่องไม่สบายใจ	.669
	3. พ่อแม่ของฉันท่านช่วยเหลือฉัน เมื่อฉันมีปัญหา	.630
ค่าความเที่ยง (α) = .803		
แบบใช้เหตุผล หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่ได้แสดงออกถึงการอธิบายให้เหตุผลแก่บุตรในการส่งเสริมหรือขัดขวางการกระทำของบุตร เช่น มีการให้รางวัลหรือกล่าวชื่นชม เมื่อมีพฤติกรรมที่ดี หรือใช้การลงโทษที่เหมาะสมกับบุตรมากกว่าการลงโทษบุตรตามอำเภอใจ	4. พ่อแม่ของฉันท่านจะชมเชยฉัน เมื่อฉันปฏิบัติตัวดี	.564
	5. พ่อแม่ของฉันให้รางวัลฉัน เมื่อฉันตั้งใจเรียน	.523
	6. พ่อแม่ของฉันท่านจะบอกเหตุผลของการทำโทษฉัน	.379
ค่าความเที่ยง (α) = .671		
แบบลงโทษทางจิตหรือทางกาย หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงออกโดยการใช้อำนาจว่ากล่าวตักเตือนด้วยถ้อยคำที่รุนแรง ถ้อยคำที่ทำร้ายจิตใจหรือความรู้สึกของบุตร หรือการลงโทษบุตรโดยการใช้กำลังทำให้บุตรเจ็บตัว เช่น การ ทูตตี ตบ หรือเตะ เป็นต้น	7. พ่อแม่ของฉันดูค่าฉันด้วยคำรุนแรง	.631
	8. พ่อแม่ของฉันพูดจาทำร้ายจิตใจของฉัน	.581
	9. เมื่อฉันทำผิดพ่อแม่ของฉันมักทำโทษด้วยการตีฉัน	.352
ค่าความเที่ยง (α) = .698		
แบบควบคุม หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนต่อการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่แสดงออกต่อการออกคำสั่งให้ปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัด การห้ามปฏิบัติซึ่งถ้าไม่ทำตามจะถูกลงโทษ	10. ฉันรู้สึกได้ว่าพ่อแม่ของฉันพยายามบังคับให้ฉันทำตามที่เขาต้องการ	.550
	11. สิ่งที่ฉันพยายามอธิบายให้พ่อแม่ฟังมักถูกละเลย	.452
	12. พ่อแม่ของฉันไม่เคยบังคับเรื่องการเรียน	.391
	13. ถ้าฉันไม่ทำตามคำสั่งพ่อแม่ฉันจะถูกลงโทษ	.389
ค่าความเที่ยง (α) = .663		

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$)

2.2 แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน โดยสามารถวัดได้จากแบบวัดที่ผู้วิจัยได้พัฒนาจากมาตรวัดการรับรู้บรรทัดฐานในกลุ่มเพื่อนของสิทธิพงษ์ วงศ์วิวัฒน์ (2548) ซึ่งการวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้น ตามโครงสร้างของมาตรวัดที่เป็นไปตามแนวคิดทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of reasoned action) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) ซึ่งการวัดนั้นประกอบไปด้วย 2 องค์ประกอบ คือ

1. มาตรวัดความเชื่อของนักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อพฤติกรรมเสี่ยง จำนวน 4 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4 เป็นคำถามที่ให้นักเรียนตอบเกี่ยวกับความคิดของเพื่อนว่าเห็นด้วยหรือไม่กับการที่นักเรียนจะทำพฤติกรรมเสี่ยง โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ (ตรงมากที่สุด = 3 ถึงตรงน้อยที่สุด = -3)

2. มาตรวัดแรงจูงใจที่นักเรียนจะปฏิบัติพฤติกรรมเสี่ยงตามความคาดหวังของกลุ่มเพื่อน จำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 เป็นคำถามที่ให้นักเรียนตอบว่าโดยทั่วไปต้องปฏิบัติตามความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนหรือไม่ โดยลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตรวัดแบบมาตราส่วนประมาณค่า 7 ระดับ (ตรงมากที่สุด = 7 ถึงตรงน้อยที่สุด = 1) แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีจำนวนข้อทั้งหมด 5 ข้อ มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .886

การให้คะแนนและการแปลผล

จากทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล (Theory of reasoned action) ของ Ajzen & Fishbein (1980) การวัดบรรทัดฐานของกลุ่มอ้างอิง (Subjective norms = SN) นั้นประกอบด้วยการวัด 2 องค์ประกอบ คือ ความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของบุคคลต่างๆในกลุ่มอ้างอิงต่อการกระทำพฤติกรรม (normative belief = nb) และแรงจูงใจที่บุคคลจะปฏิบัติพฤติกรรมตามความคาดหวังของกลุ่มอ้างอิงที่มีความสำคัญต่อตน (motivation to comply = mc) โดยที่คะแนนของการทำนายการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนนั้น นำมาจากคะแนนที่ได้มาจากแต่ละข้อของแบบสอบถามความเชื่อเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนคูณกับคะแนนแบบสอบถามแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามกลุ่มเพื่อน แล้วนำคะแนนของผลคูณที่ได้มารวมกัน ดังสมการ $SN = \sum(nb)(mc)$

ดังนั้น เมื่อรวมคะแนนแล้วจะได้ ค่าที่อยู่ระหว่าง -84 ถึง 84 การแปลผล ซึ่งถ้านักเรียนได้ค่าคะแนนเป็นลบแสดงว่านักเรียนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนสูงและถ้าได้คะแนนเป็นบวกแสดงว่านักเรียนนั้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนต่ำ

ตัวอย่างแบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี แล้วใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับตัว

นักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ตรง มาก ที่สุด	ตรง	ค่อนข้าง ข้าง ตรง	เฉยๆ	ค่อนข้าง ข้างไม่ ตรง	ไม่ ตรง	ไม่ตรง มาก ที่สุด
0	เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรสูบบุหรี่							
00	เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรดื่มแอลกอฮอล์							
000	โดยปกติฉันมักจะทำตามที่เพื่อนต้องการให้ทำ							

ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยพบว่า ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า .197 ซึ่งเป็นค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$) โดยที่แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .582 ถึง .742 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในแบบการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้น สามารถใช้วัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนในนักเรียนวัยรุ่นได้ และสามารถจำแนกนักเรียนผู้ที่มีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงออกจากนักเรียนผู้ที่มีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนต่ำได้ โดยสามารถดูรายละเอียดของค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ได้ในตาราง 3

ตาราง 3 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างประเด็นที่วัดกับประเด็นรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของแบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

นิยาม	ประเด็น	ค่า CITC
การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน หมายถึง ความเชื่อของ	1. การสูบบุหรี่	.742
นักเรียนเกี่ยวกับความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนที่มีต่อการ	2. การดื่มแอลกอฮอล์	.674
รับเอาความเสี่ยงและแรงจูงใจที่นักเรียนจะปฏิบัติตาม	3. การมีเพศสัมพันธ์กับคนรัก	.646
ความคาดหวังของกลุ่มเพื่อนในการรับเอาความเสี่ยงซึ่ง	4. การใช้กำลังทำร้ายคู่อริ	.603
ในมี 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์		
ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง		
ค่าความเที่ยง (α) = .886		

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตของสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (r) ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$)

2.3 การวัดการรับเอาความเสี่ยง

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้และจากบททวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า การรับเอาความเสี่ยงนั้น สามารถวัดได้จากองค์ประกอบของการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งรายละเอียดของแบบวัดมีดังต่อไปนี้

2.3.1 แบบวัดความชอบเสี่ยง

ความชอบเสี่ยง สามารถวัดได้จากแบบวัดความชอบเสี่ยงที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเองจากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยลักษณะของแบบวัดความชอบเสี่ยงในการวิจัยนี้เป็นแบบวัดชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ ตรงกับตัวท่านมากที่สุด ตรงกับตัวท่านมาก ตรงกับตัวท่านปานกลาง ตรงกับตัวท่านน้อย และตรงกับตัวท่านน้อยที่สุด และแบบวัดความชอบเสี่ยง มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .871

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวก ตอบ ตรงกับตัวท่านมากที่สุด ได้ 5 คะแนน ตอบ มาก ได้ 4 คะแนน ปานกลาง ได้ 3 คะแนน น้อย ได้ 2 คะแนน และน้อยที่สุด ได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางลบ ตอบ ตรงกับตัวท่านน้อยที่สุด ได้ 5 คะแนน น้อย ได้ 4 คะแนน ปานกลาง ได้ 3 คะแนน มากได้ 2 คะแนน และมากที่สุด ได้ 1 คะแนน

การแปลผลคะแนนของความชอบเสี่ยงนั้น นักเรียนที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่ามีความชอบเสี่ยงสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า

ตัวอย่างแบบสอบถามความชอบของฉันทัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความ	ตรงมากที่สุด	ตรงมาก	ตรงปานกลาง	ตรงน้อย	ตรงน้อยที่สุด
0	ฉันอยากลองสูบบุหรี่ แม้รู้ว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่อันตรายต่อสุขภาพ					
00	ฉันชอบหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับตนเอง โดยการเข้าไปดูเว็บไซต์โป๊					
000	ฉันคิดว่าการยกพวกไปตีหรือตบกันกับเพื่อนต่างโรงเรียนเป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับฉัน					

ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดความชอบเสี่ยง

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความชอบเสี่ยงนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยพบว่า ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า .197 ซึ่งเป็นค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197$, $df = 100$, $\alpha = .05$) โดยพบว่าแบบวัดความชอบเสี่ยงมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .429 ถึง .709 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในแบบวัดความชอบเสี่ยงนั้น สามารถใช้วัดความชอบเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่น และสามารถจำแนกผู้ที่มีความชอบเสี่ยงสูงออกจากผู้ที่มีความชอบเสี่ยงต่ำได้ โดยสามารถดูรายละเอียดของค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความชอบเสี่ยง ได้ในตาราง 4

ตาราง 4 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของแบบวัดความชอบเสี่ยง

นิยาม	ข้อคำถาม	ค่า CITC
ความชอบเสี่ยง หมายถึง เจตคติของนักเรียนที่มีต่อการรับเอาความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน คือ การสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง ได้แก่ ความต้องการการสัมผัสผัสสิ่งกระตุ้นที่ทำให้ทำหยาและต้องการประสบการณ์ที่แปลกใหม่ ถึงแม้ผลลัพธ์ของพฤติกรรมอาจส่งผลเสียหรืออันตรายก็ตาม	1. ฉันอยากลองสูบบุหรี่ แม้รู้ว่าการสูบบุหรี่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ 2. ฉันอยากลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาสังสรรค์กับเพื่อนๆ แม้รู้ว่าจะทำให้ขาดสติ 3. ฉันคิดว่าการสูบบุหรี่หลากหลายกลิ่น เป็นการสร้างประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับตนเอง 4. ฉันรู้สึกตื่นเต้นเมื่อได้ทดลองดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อต่างๆ ที่ไม่ซ้ำกับที่ฉันเคยดื่ม 5. ฉันคิดว่าการเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศ เป็นการเพิ่มประสบการณ์ชีวิต 6. ฉันชอบสร้างโอกาสให้ตัวเองได้อยู่กับคนรักสองต่อสอง 7. ฉันอยากไปเที่ยวงานปาร์ตี้ฟูลมูลบนเกาะต่างๆ กับคนรักหรือเพื่อนต่างเพศ 8. ฉันชอบหาประสบการณ์แปลกใหม่ให้ตนเอง โดยการดูเว็บไซต์โป๊ 9. ฉันคิดว่าการยกพวกไปตีหรือตบกันกับเพื่อนต่างโรงเรียน เป็นสิ่งที่ท้าทายสำหรับฉัน 10. ฉันคิดว่าการทะเลาะวิวาท/ ตบตีกันของวัยรุ่น เป็นเรื่องปกติ แม้อาจทำให้เจ็บตัวบ้าง 11. ฉันชอบค้นหาและติดตามคูคลิกวิดีโอการทะเลาะวิวาท การตบตีกันของวัยรุ่นที่มีคนแชร์ไว้ใน Facebook	.709 .599 .687 .506 .644 .585 .684 .582 .429 .432 .454
ค่าความเที่ยง (α) = .871		

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197$, $df = 100$, $\alpha = .05$)

2.3.2 แบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง

การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง สามารถวัดได้จากแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองโดยใช้งานวิจัยของ Gardner & Steinberg (2005: 625) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ซึ่งแบบสอบถามเป็นข้อคำถามสถานการณ์ โดยลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตรฐานค่า 4 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตัดสินใจไม่ทำแน่นอน) ถึง 4 (ตัดสินใจทำแน่นอน) โดยให้นักเรียนเลือกตอบถึงการตัดสินใจในแต่ละสถานการณ์ความเสี่ยงที่ตรงกับการตัดสินใจของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนนข้อความสถานการณ์ทางบวก ตอบ 1 หมายถึง ตัดสินใจไม่ทำแน่นอน ตอบ 2 หมายถึง ตัดสินใจอาจจะไม่ทำ ตอบ 3 หมายถึง ตัดสินใจอาจจะทำ ตอบ 4 หมายถึง ตัดสินใจทำแน่นอน

ส่วนเกณฑ์การให้คะแนนข้อความสถานการณ์ทางลบคะแนนจะกลับกัน การแปลผลคะแนนผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงสูงกว่าแสดงว่านักเรียนมีการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ได้คะแนนรวมจากแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงน้อยกว่า แบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .841

ตัวอย่างแบบสอบถามการตัดสินใจของฉันทัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของข้อความในแต่ละข้อที่ตรงกับการตัดสินใจของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	ข้อความสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยง	การตัดสินใจของนักเรียน			
		ทำ แน่นอน	อาจ จะทำ	อาจ จะไม่ ทำ	ไม่ทำ แน่นอน
0	ถ้านักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ ที่กำลังสูบบุหรี่อยู่ และมีมวนบุหรี่วางอยู่บนโต๊ะ นักเรียนจะหยิบบุหรี่มาสูบ				
00	ถ้านักเรียนมีแฟน แฟนของนักเรียนขอให้แสดงความรักที่มีต่อเขา โดยการโอบกอด นักเรียนจะยินยอม				
000	ขณะที่นักเรียนกำลังนั่งคุยอยู่กับเพื่อน มีคู่อริต่างสถาบันเดินมาหาเรื่องและเกิดการทะเลาะ ชกต่อยกัน หรือตบตีกัน นักเรียนจะเข้าไปร่วมด้วย				

ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงนั้น ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยพบว่า ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า .197 ซึ่งเป็นค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$) โดยพบว่าแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงนั้นมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .360 ถึง .673 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงนั้น สามารถใช้วัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นได้และสามารถจำแนกผู้ที่มีการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงสูงออกจากผู้ที่มีการตัดสินใจที่มีความเสี่ยงต่ำได้ โดยสามารถดูรายละเอียดของค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง ได้ในตาราง 5

ตาราง 5 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของแบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง

นิยาม	ข้อคำถามสถานการณ์	ค่า CITC
การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง หมายถึง การเลือกตัดสินใจของนักเรียนวัยรุ่นในแต่ละสถานการณ์ความเสี่ยงทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการสูบบุหรี่และการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ และด้านการใช้ความรุนแรง	1. ถ้านักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ ที่กำลังสูบบุหรี่หรืออยู่ และมีมวนบุหรี่วางอยู่บนโต๊ะ นักเรียนจะหยิบบุหรี่มาสูบ	.462
	2. ถ้านักเรียนรู้สึกไม่สบายใจหรือกำลังมีปัญหา นักเรียนจะระบายความรู้สึกโดยการไปดื่มเหล้ากับเพื่อนๆ	.508
	3. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำให้ดื่มเหล้า ถ้าไม่ดื่มแสดงว่าไม่ใช่ลูกผู้ชาย/ถูกผู้หญิงตัวจริง นักเรียนจะดื่ม	.582
	4. ถ้านักเรียนมีแฟน แฟนของนักเรียนขอให้แสดงความรัก ที่มีต่อเขา โดยการโอบกอด นักเรียนจะยินยอม	.606
	5. ถ้านักเรียนรู้สึกชอบเพื่อนต่างเพศคนหนึ่งมากๆ และเพื่อนต่างเพศคนนั้นชวนนักเรียนไปนั่งเล่นด้วยกันเพียงลำพัง 2 คนในที่ลับตาคน นักเรียนจะไป	.586
	6. ถ้านักเรียนมีแฟน นักเรียนจะพยายามหาโอกาสไปสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวเขา	.530
	7. ถ้าเพื่อนต่างเพศของนักเรียน ชวนไปดูหนังรักวัยรุ่นที่กำลังฮิตอยู่ และมีฉากพลอดรักระหว่างชายและหญิง นักเรียนจะไปดูหนังเรื่องนั้น	.673
	8. ถ้านักเรียนกำลังเล่นอยู่กับเพื่อนๆ แล้วเพื่อนของนักเรียนซัดใจนักเรียน นักเรียนจะทำลายสิ่งของที่อยู่ตรงหน้า	.448
	9. ถ้านักเรียนขอให้เพื่อนทำในสิ่งที่ตนเองต้องการ แต่เพื่อนไม่ทำตาม นักเรียนจะพูดจาด่าว่าเพื่อนด้วยถ้อยคำหยาบคาย	.378

ตาราง 5 (ต่อ)

นิยาม	ข้อความคำถามสถานการณ์	ค่า CITC
	10. ขณะที่นักเรียนกำลังนั่งคุยอยู่กับเพื่อน มีคู่อริต่างสถาบันเดินมาหาเรื่องและเกิดการทะเลาะ ชกต่อยกันหรือตบตีกัน นักเรียนจะเข้าไปร่วมด้วย	.540
	11. ถ้านักเรียนต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับในตัวนักเรียน แม้ว่านักเรียนจะต้องมีเรื่องกับคนอื่น นักเรียนก็จะทำ	.360
ค่าความเที่ยง (α) เท่ากับ .841		

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197$, $df = 100$, $\alpha = .05$)

2.3.3 แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น

พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นนั้น สามารถวัดได้จากแบบสอบถามพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง จากการทบทวนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยที่ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด) ถึง 5 (ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด) โดยให้นักเรียนเลือกตอบข้อใดข้อหนึ่งที่ตรงกับการกระทำหรือการปฏิบัติของนักเรียน

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางบวก ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุด ได้ 5 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากได้ 4 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านปานกลางได้ 3 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยได้ 2 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุดได้ 1 คะแนน

เกณฑ์การให้คะแนนสำหรับข้อความทางลบ ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยที่สุด ได้ 5 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านน้อยได้ 4 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านปานกลางได้ 3 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากได้ 2 คะแนน ตอบ ตรงกับพฤติกรรมของท่านมากที่สุดได้ 1 คะแนน การแปลผลคะแนน นักเรียนที่ได้คะแนนรวมสูงกว่าแสดงว่านักเรียนมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่านักเรียนที่ได้คะแนนรวมน้อยกว่า แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น มีค่าความเที่ยง เท่ากับ .911

ตัวอย่างแบบสอบถามพฤติกรรมของฉัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วใส่เครื่องหมาย \surd ลงในช่องของแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด

ข้อ	พฤติกรรมของฉัน	ตรง มาก ที่สุด	ตรง มาก	ตรง ปาน กลาง	ตรง น้อย	ตรง น้อย ที่สุด
0	ฉันมีความคิดอยากลองสูบบุหรี่					
00	ฉันไปเดินสวนสาธารณะตอนกลางวันกับเพื่อนต่างเพศ เมื่อมีโอกาส					
000	ฉันคิดแก้แค้นคนที่พูดจาให้ฉันเสียใจหรือทำร้ายจิตใจฉัน					

ค่าอำนาจจำแนกของข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน

ค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) โดยพบว่า ทุกข้อมีค่าอำนาจจำแนกสูงกว่า .197 ซึ่งเป็นค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197, df = 100, \alpha = .05$) โดยพบว่าแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมีค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .368 ถึง .645 แสดงให้เห็นว่าข้อคำถามในแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนสามารถใช้วัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นได้ และสามารถจำแนกนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงออกจากนักเรียนที่มีพฤติกรรมเสี่ยงต่ำได้ โดยสามารถดูรายละเอียดของค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน ได้ในตาราง 6

ตาราง 6 ค่าสัมประสิทธิ์ระหว่างข้อคำถามกับคะแนนรวมทั้งแบบวัด (Corrected Item-Total Correlation: CITC) ของแบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน

นิยาม	ข้อคำถาม	ค่า CITC
พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียน	1. ฉันมีความคิดอยากลองสูบบุหรี่	.542
วัยรุ่น หมายถึง การกระทำ หรือการปฏิบัติใดๆ ที่นักเรียน แสดงออกทั้ง ทางร่างกาย	2. ฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อเสียใจเพื่อปลอบใจตัวเอง	.619
ทางความคิด ความรู้สึกไป ในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งส่งผล เสียต่อสุขภาพของตนเอง	3. ฉันไม่เคยคิดที่จะอยากลองสูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มที่มี แอลกอฮอล์	.612
	4. ฉันอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์	.483
	5. ฉันมักจะชวนเพื่อนๆ ไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วง เทศกาลต่างๆ	.568

ตาราง 6 (ต่อ)

นิยาม	ข้อคำถาม	ค่า CITC	
และผู้อื่น 3 ด้าน คือ พฤติกรรม เสี่ยง ด้านการสูบบุหรี่และ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ด้านพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศ ด้านการใช้ความรุนแรง	6. ฉันตอบปฏิเสธเพื่อนทุกคนที่ชวนฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.418	
	7. ฉันไม่เคยสูบบุหรี่แม้เพื่อนจะสูบบุหรี่	.441	
	8. เมื่อฉันเครียด ผิดหวังหรือไม่สบายใจ ฉันจะสูบบุหรี่ หรือไม่ก็ดื่ม เครื่องดื่มแอลกอฮอล์	.645	
	9. การสัมผัสร่างกายของคนรัก เป็นสิ่งที่ฉันคิดจะทำหากมีโอกาส	.579	
	10. ฉันรู้สึกชอบและพึงพอใจที่ได้กอดกับคนรัก	.632	
	11. หากมีโอกาส ฉันคิดจะไปสถานบันเทิงตอนกลางคืนตาม ลำพังกับแฟนหรือเพื่อนต่างเพศ	.608	
	12. ฉันคิดว่าการดูภาพหรือสื่อที่กระตุ้นและยั่วยุอารมณ์เพศเป็นสิ่ง ที่ไม่เหมาะสม	.484	
	13. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนวัยอันควรเป็นสิ่ง ไม่ควรกระทำ	.408	
	14. ฉันไม่ยอมให้แฟนหรือเพื่อนต่างเพศแตะเนื้อต้องตัวในเชิงขู้สาว	.459	
	15. ฉันจะไม่อยู่กับแฟนด้วยกันสองต่อสอง ในที่ลับสายตาผู้คน	.612	
	16. ฉันแสดงความรักกับแฟนโดยการกอดจูบกัน	.506	
	17. ฉันไปเดินสวนสาธารณะตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศเมื่อ มีโอกาส	.472	
	18. ฉันดูละครหรือหนังที่มีฉากวาบหวาม หรือฉากกอดจูบกัน	.516	
	19. ฉันคิดแก่แค้นคนที่พูดจาให้ฉันเสียใจหรือทำร้ายจิตใจของฉัน	.404	
	20. ฉันคิดว่าการบังคับหรือข่มขู่คนที่อ่อนแอกว่าเป็นเรื่องปกติ	.390	
	21. ฉันรู้สึกดี เมื่อได้พูดจาทำร้ายจิตใจคนที่ฉันไม่ชอบหน้า	.421	
	22. ฉันคิดว่าการเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ชอบใช้กำลังหรือยกพวก ตีกันเป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง	.501	
	23. ฉันใช้กำลังบังคับหรือข่มขู่เพื่อนที่ฉันไม่ชอบหน้า	.480	
	24. ฉันพูดจาทำร้ายจิตใจเพื่อนที่ฉันไม่ชอบหรือไม่ถูกกับฉัน	.591	
	25. เมื่อเพื่อนสนิทในกลุ่มมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันกับเพื่อนต่างกลุ่ม ฉันจะเข้าไปช่วยเพื่อน	.368	
	26. หากมีใครทำให้ฉันโกรธหรือไม่พอใจ ฉันจะทำร้ายร่างกาย หรือทำลายทรัพย์สินของเขา	.564	
	มีค่าความเที่ยงแบบ (α) เท่ากับ .911		

หมายเหตุ: ค่าวิกฤตของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ($r = .197$, $df = 100$, $\alpha = .05$)

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ในส่วนของ การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยได้ดำเนินการขออนุญาตการวิจัยในมนุษย์ โดยการเสนอโครงการวิจัยต่อ คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขออนุมัติในการทำวิจัยครั้งนี้ โดยที่การศึกษาวิจัยในครั้งนี้นั้น ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ใบบรรองการอนุมัติ (Certificate of Approval) เลขที่ SWUEC/E-401/2559
2. ผู้วิจัยติดต่อขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. ผู้วิจัยติดต่อโรงเรียนเป้าหมายที่เลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยการขออนุญาตผู้บริหารโรงเรียนเพื่อนัดหมายวันเวลา ที่จะนำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูล
4. ผู้วิจัยได้เตรียมแบบสอบถามให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนในแต่ละครั้ง และทำการวางแผนดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเอง
5. ผู้วิจัยอธิบายให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำแบบสอบถามหรือให้ข้อมูลต่อผู้วิจัย
6. ผู้วิจัยอธิบายถึงวิธีการตอบแบบสอบถามให้กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเข้าใจก่อนลงมือทำแบบสอบถามหรือให้ข้อมูล
7. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้มาตรวจความครบถ้วนสมบูรณ์ของข้อมูลและนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูลนั้น การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ตอน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นและการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น การวิเคราะห์ข้อมูลส่วนนี้เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย เพื่ออธิบายลักษณะของกลุ่มตัวอย่างและลักษณะตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย
 - 1.1 วิเคราะห์ข้อมูลค่าสถิติพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่าง ด้วยสถิติบรรยาย ได้แก่ ความถี่และร้อยละ เพื่อใช้ในการอธิบายถึงคุณลักษณะของกลุ่มตัวอย่างของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.2 วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ค่ามัชฌิมเลขคณิต หรือค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) ของตัวแปรที่ศึกษา

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบปัญหาวิจัยตามสมมติฐาน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค Factor Analysis รายงานการรวมตัวแปร (Data reduction) ขององค์ประกอบการรับความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง แล้วนำ Factor Score ที่เกิดจากการสกัดองค์ประกอบแบบ PCA มาใช้เป็นตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยง ทั้งนี้ ได้พิจารณาจากความสัมพันธ์ของตัวแปรความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงมีค่าสูง เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พิจารณาค่า Measures of Sampling Adequacy (MSA) ด้วยค่าดัชนี KMO มีค่าเท่ากับ .746 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากพอที่จะรวมองค์ประกอบได้ จึงทำการรวมตัวแปรเป็นการรับเอาความเสี่ยง

2.1 คำนวณหาค่าความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับชุดตัวแปรต้น โดยใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Moment Correlation)

2.2 คำนวณหาตัวทำนายโดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple regression analysis) ด้วยวิธีการนำตัวแปรเข้าทั้งหมด (Enter Method)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สำหรับเนื้อหาการวิจัยในบทนี้จะเกี่ยวข้องกับกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ของข้อมูลออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง เป็นผลการวิเคราะห์สถิติพื้นฐานของตัวแปรประกอบด้วย ข้อมูลจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความเบ้และความโด่ง

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัย ในส่วนนี้ผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามข้อมูลตามสมมติฐานการวิจัย โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานออกเป็น 2 ส่วน จำแนกตามช่วงวัย มีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 2 ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมติฐานข้อที่ 1 และ 3 ซึ่งได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเข้าใจในความหมายในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ตรงกัน ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
M	แทน	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต
SD	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยในรูปคะแนนดิบ
SE	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยมาตรฐานในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์

R^2_{adj}	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ในการพยากรณ์ที่ปรับแก้แล้ว
t	แทน	ค่าสถิติที่
p	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
**	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
***	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

ตอนที่ 1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 และระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 400 คน ผลการวิเคราะห์จำนวน ร้อยละและอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามตัวแปรเพศและช่วงวัย พบว่ามีกลุ่มตัวอย่างเพศชาย 200 คน เพศหญิง 200 คน โดยกลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นตอนต้น (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2) จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง และกลุ่มตัวอย่างที่เป็นวัยรุ่นตอนกลาง (นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5) จำนวน 200 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนต้นที่ เท่ากับ 13.87 ปี ($SD = .520$) และอายุเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนกลาง เท่ากับ 16.84 ปี ($SD = .475$) ดังแสดงในตาราง 7

ตาราง 7 จำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยอายุของกลุ่มตัวอย่าง แยกตามเพศและช่วงวัย

	เพศหญิง ($n=200$)		เพศชาย ($n=200$)		รวม ($n=400$)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัยรุ่นตอนต้น (ม.2) ($M = 13.87, SD = .520$)	100	50	100	50	200	50
วัยรุ่นตอนกลาง (ม.5) ($M = 16.84, SD = .485$)	100	50	100	50	200	50
รวม	200	100	200	100	400	100

เมื่อพิจารณาค่าสถิติพื้นฐานได้แก่ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรทั้งหมดที่ศึกษาจำแนกตามช่วงวัย ผลการศึกษาของกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น พบมีรายละเอียดแต่ละตัวแปรดังนี้ การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 84.35 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 29.20 ($M = 84.35$, $SD = 29.20$) มีค่าความเบ้เท่ากับ 1.205 และมีค่าความโด่งเท่ากับ 1.291 และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หมายความว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและมีการแจกแจงของข้อมูลไม่เป็นโค้งปกติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 4.38 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.79 ($M = 4.38$, $SD = 1.79$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่านักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิต แต่ค่าความโด่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ามีความโด่งแบบปกติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 3.88 และมีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.11 ($M = 3.88$, $SD = 2.11$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิต แต่ค่าความโด่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ามีความโด่งแบบปกติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบหลงโทษทางกายหรือจิตใจมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.08 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.60 ($M = 2.08$, $SD = 2.60$) มีค่าความเบ้เป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบหลงโทษทางกายหรือจิตใจต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิต แต่ค่าความโด่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติแสดงว่ามีความโด่งแบบปกติและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 2.54 มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 3.18 ($M = 2.54$, $SD = 3.18$) เมื่อวิเคราะห์ค่าความเบ้และค่าความโด่ง พบว่า ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีการแจกแจงแบบปกติ และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 16.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 19.60 ($M = 16.31$, $SD = 19.60$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและมีค่าความโด่งเป็นบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่ามีการแจกแจงโค้งสูงกว่าปกติ

วัยรุ่นตอนกลางเมื่อพิจารณาแต่ละตัวแปร พบว่า มีคะแนนเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้และค่าความโด่งดังนี้ การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง มีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 94.47 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 28.21 ($M = 94.47$, $SD = 28.21$) เมื่อพิจารณาความความเบ้และความโด่ง พบมีค่าความเบ้เป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

.001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับเอาความเสี่ยงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิต แต่ค่าความโด่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า มีความโด่งแบบปกติ ด้านการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู พบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนับสนุนมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 4.31 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.22 ($M = 4.31, SD = 2.22$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนับสนุนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าความโด่งมีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า คะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักษนสนับสนุนมีการแจกแจงโค้งสูงกว่าปกติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าเฉลี่ยเลขคณิต เท่ากับ 3.73 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 2.28 ($M = 3.78, SD = 2.28$) เมื่อวิเคราะห์ค่าความเบ้และค่าความโด่ง พบว่า ค่าความเบ้และค่าความโด่งของตัวแปรการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า มีการแจกแจงแบบปกติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางกายหรือจิตใจมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 2.06 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 3.14 ($M = 2.06, SD = 3.14$) มีค่าความเบ้และความโด่งเป็นบวกและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001, .05 ตามลำดับ แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ขวา หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบแบบลงโทษทางกายหรือจิตใจต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและมีการแจกแจงโค้งสูงกว่าปกติ และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 2.44 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.97 ($M = 2.44, SD = 2.97$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าความโด่งไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงว่า มีความโด่งแบบปกติ ส่วนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าเฉลี่ยเลขคณิตเท่ากับ 14.29 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 17.56 ($M = 14.29, SD = 17.56$) มีค่าความเบ้เป็นลบและมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แสดงว่า ข้อมูลมีลักษณะเบ้ซ้าย หมายความว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงกว่าค่าเฉลี่ยเลขคณิตและค่าความโด่งมีนัยสำคัญทางสถิติและแสดงว่าคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีการแจกแจงโค้งสูงกว่าปกติ รายละเอียดดังแสดงในตาราง 8

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ และค่าความโด่งของตัวแปร จำแนกตามช่วงวัย

ตัวแปร	วัยรุ่นตอนต้น (n= 200)				วัยรุ่นตอนกลาง (n= 200)			
	M	SD	Sk	Ku	M	SD	Sk	Ku
การรับเอาความเสี่ยง	84.35	29.20	1.205***	1.291***	94.47	28.21	.868***	.489
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน	4.38	1.79	-.850***	.415	4.31	2.22	-1.536***	3.309***
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบใช้เหตุผล	3.88	2.11	-.676***	.507	3.78	2.28	-.280	.124
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบลงโทษทางกายหรือจิตใจ	2.08	2.60	.749***	.170	2.06	3.14	1.232***	.697*
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบควบคุม	2.54	3.18	.204	-.424	2.44	2.97	.383***	-.471
การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน	16.31	19.60	-1.285***	6.999***	14.29	17.56	-1.305***	6.956***

หมายเหตุ * $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$; การทดสอบนัยสำคัญของความเบ้ (Skewness) และความโด่ง (Kurtosis) คำนวณจากค่าสถิติ $Z_{sk} = SK / SE_{sk}$ และ $Z_{ku} = Ku / SE_{ku}$; SE for Skewness = .172; SE for Kurtosis = .342

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐาน

เนื้อหาในตอนที่ 2 ผู้วิจัยขอแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานออกเป็น 2 ส่วน โดยจำแนกตามช่วงวัย ซึ่งเนื้อหาในส่วนที่ 1 คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น และส่วนที่ 2 คือ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และ 3 ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง โดยรายละเอียดของผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานทั้ง 2 ส่วน มีดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และ 2 ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

ในการวิเคราะห์ตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค Factor Analysis รายงานการรวมตัวแปร (Data reduction) ขององค์ประกอบการรับความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง แล้วนำ Factor Score ที่เกิดจากการสกัดองค์ประกอบแบบ PCA มาใช้เป็นตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยง ทั้งนี้ ได้พิจารณาจากความสัมพันธ์ของตัวแปรความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงมีค่าสูง เกิด

ภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พิจารณาค่า Measures of Sampling Adequacy (MSA) ด้วยค่าดัชนี KMO มีค่าเท่ากับ .746 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากพอที่จะรวมองค์ประกอบได้ จึงทำการรวมตัวแปรเป็นการรับเอาความเสี่ยง

สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน มีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 1 จากพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม ได้แก่ การรับเอาความเสี่ยงกับชุดตัวแปรต้นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า ตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ เพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงสูงกว่าเพศหญิง ($r = .382, p < .001$) นอกจากนี้ การรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .251 และ .234 ตามลำดับ และตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.420 ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล พบว่าไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า **ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ 1** กล่าวคือ

ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

ทั้งนี้ สามารถพิจารณารายละเอียดของการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยง เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ ในตาราง 9

ตาราง 9 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยง เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ($n = 200$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7
1. การรับเอาความเสี่ยง	1	.384 ***	-.016	-.020	.251***	.234***	-.420***
2. เพศ (Dummy variable)		1	.109	.100	.119*	.255***	-.220***
3. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน			1	.448***	-.294***	-.238***	-.097
4. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล				1	-.152*	-.135*	-.040
5. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ					1	.638***	-.180**
6. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม						1	-.011
7. การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน							1

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

หมายเหตุ เพศ เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy variable) โดยกำหนด 0 คือ เพศหญิง และ 1 คือ เพศชาย

สมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 2 โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า ตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยง โดยในที่นี้ ผู้วิจัยใช้การแทนค่า 0 คือ เพศหญิง และ 1 คือ เพศชาย เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy variable) โดยพบว่า เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยการรับเอาความเสี่ยง ($M = 96.32$, $SD = 36.99$) มากกว่าเพศหญิง ($M = 72.39$, $SD = 21.53$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .520

การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูพบว่ามี การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .051 แสดงว่า เมื่อการเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มสูงขึ้น 1 หน่วย ทำให้การรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นตอนต้นเพิ่มขึ้น .051 หน่วย ในขณะที่ควบคุมตัวแปรอื่นให้คงที่

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้นสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้ซึ่งพบว่ามีอิทธิพลทางลบกับการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $-.018$ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงน้อย ส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงน้อยลง เนื่องจาก การแปลผลคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้น หากมีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูง แสดงว่ามีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนน้อย แต่ถ้าคะแนนต่ำเข้าใกล้ 0 และติดลบ แสดงว่า มีการรับรู้บรรทัดฐานเพื่อนสูง หรือสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า ยิ่งวัยรุ่นตอนต้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมาก จะส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงมาก แต่หากวัยรุ่นตอนต้นมีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนน้อยจะส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงน้อยลง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน พบว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าสูงที่สุด เท่ากับ $-.360$ รองลงมาได้แก่เพศชาย มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.263$ และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.163$ ตามลำดับ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบมี ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ $.290$ ซึ่งหมายความว่า เพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ร่วมกันทำนายตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้เป็นร้อยละ 29

ดังนั้น จากการศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 2 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ พบว่า **ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ 2** ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณดังแสดงในตาราง 10

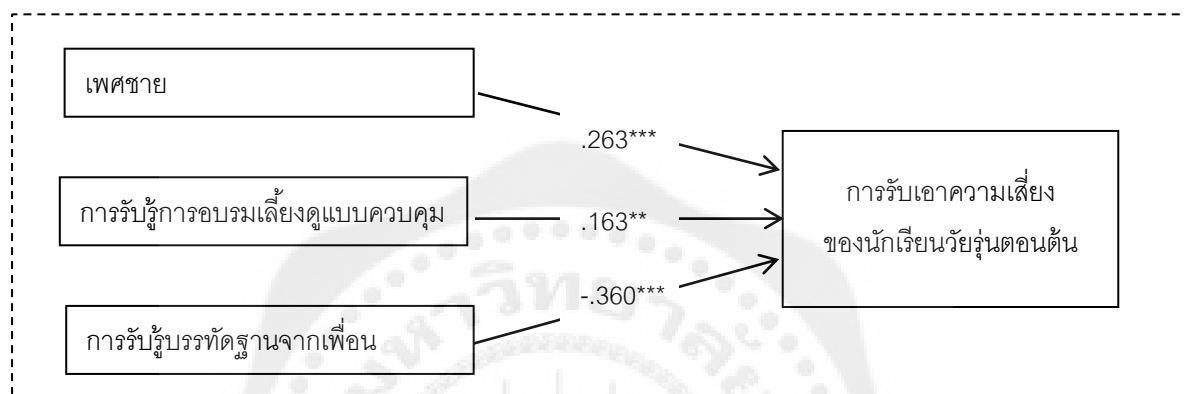
ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายการรับเอาความเสี่ยง โดยมีตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเป็นตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน	t
	ถดถอย			
	b	SE		
ค่าคงที่	-.649	.208		-3.123**
เพศชาย (Dummy variable)	.520	.126	.263	4.118***
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	.051	.019	.163	2.614*
การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน	-.018	.003	-.360	-5.837***

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอแผนภาพโมเดลตัวแปรเพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเป็นตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ดังภาพประกอบ 5 และนำเสนอสมการทำนาย ดังนี้

Predicted การรับเอาความเสี่ยง = $-.649 + .520^{***} (\text{เพศชาย}) + .051^{**} (\text{การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม}) - .018^{***} (\text{การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน})$

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลที่แสดงในภาพประกอบ 4 เป็นค่าประสิทธิถดถอยมาตรฐาน *** $p < .001$

ภาพประกอบ 5 ตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น

ส่วนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานข้อที่ 1 และ 3 ซึ่งเป็นผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

ในการวิเคราะห์ตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ใช้เทคนิค Factor Analysis รายงานการรวมตัวแปร (Data reduction) ขององค์ประกอบการรับความเสี่ยง ซึ่งได้แก่ ความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง แล้วนำ Factor Score ที่เกิดจากการสกัดองค์ประกอบแบบ PCA มาใช้เป็นตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยง ทั้งนี้ ได้พิจารณาจากความสัมพันธ์ของตัวแปรความชอบเสี่ยง การตัดสินใจที่มีความเสี่ยง และพฤติกรรมเสี่ยงมีค่าสูง เกิดภาวะร่วมเส้นตรงพหุ (Multicollinearity) พิจารณาค่า Measures of Sampling Adequacy (MSA) ด้วยค่าดัชนี KMO มีค่าเท่ากับ .746 แสดงว่า ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากพอที่จะรวมองค์ประกอบได้ จึงทำการรวมตัวแปรเป็นการรับเอาความเสี่ยง

สมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน มีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 1 เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับชุดตัวแปรต้นของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง พบว่า ตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเพศอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 นั่นคือ เพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงสูงกว่าเพศหญิง ($r = .445, p < .001$) นอกจากนี้ การรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .336 และ .417 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .001 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.135, -.529 ตามลำดับ แต่การรับเอาความเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผล และจากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงที่สุด รองลงมา คือ เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

ดังนั้น จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 1 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง พบว่า **ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ 1** กล่าวคือ

ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11 เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรการรับเอาความเสี่ยง เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และ การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง ($n = 200$)

ตัวแปร	1	2	3	4	5	6	7
1. การรับเอาความเสี่ยง	1	.445***	-.135*	-.069	.336***	.417***	-.529***
2. เพศ (Dummy variable)		1	-.074	.000	.347***	.342***	-.348***
3. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบรักสนับสนุน			1	.621***	-.164**	-.185**	.026
4. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบใช้เหตุผล				1	.136*	-.018	-.071
5. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบลงโทษ					1	.705***	-.331***
6. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู แบบควบคุม						1	-.356***
7. การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน							1

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

หมายเหตุ เพศ เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy variable) โดยกำหนด 0 คือ เพศหญิง และ 1 คือ เพศชาย

สมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้

จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 3 โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบว่า ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนาย การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า

ตัวแปรเพศมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยง โดยในที่นี้ ผู้วิจัยใช้การแทนค่า 0 คือ เพศหญิง และ 1 คือ เพศชาย เป็นตัวแปรดัมมี่ (Dummy variable) โดยพบว่า เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยการรับเอาความเสี่ยง ($M = 107.60$, $SD = 27.82$) มากกว่าเพศหญิง ($M = 81.33$, $SD = 21.85$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ .483

สำหรับตัวแปรการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูพบว่า มีการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย .066 แสดงว่า เมื่อการเลี้ยงดูแบบควบคุมเพิ่มสูงขึ้น 1 หน่วย ทำให้การรับเอาความเสี่ยงในวัยรุ่นตอนต้นเพิ่มขึ้น .066 หน่วย ในขณะที่ควบคุมตัวแปรอื่นให้คงที่

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้นสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้ซึ่งพบว่ามีอิทธิพลทางลบกับการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $-.021$ แสดงให้เห็นว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงน้อย ส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงน้อยลง เนื่องจาก การแปลผลคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้น หากมีคะแนนการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูง แสดงว่ามีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนน้อย แต่ถ้าคะแนนต่ำเข้าใกล้ 0 และติดลบ แสดงว่า มีการรับรู้บรรทัดฐานเพื่อนสูง หรือสามารถอธิบายเพิ่มเติมได้ว่า ยิ่งวัยรุ่นตอนกลางมีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมาก จะส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงมาก แต่หากวัยรุ่นตอนกลางมีการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนน้อยจะส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงน้อยลง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน พบว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าสูงที่สุด เท่ากับ $-.372$ รองลงมาได้แก่เพศชาย มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.247$ และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.200$ ตามลำดับ จาก การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบมี ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ $.390$ ซึ่งหมายความว่า เพศชาย การรับรู้การอบรมแบบเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ร่วมกันทำนายตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้เป็นร้อยละ 39

ดังนั้น จากการศึกษาข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 3 ปัจจัยด้านเพศ การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้ พบว่า **ผลการวิจัยสนับสนุนสมมุติฐานที่ 3** ดังแสดงในตาราง 12

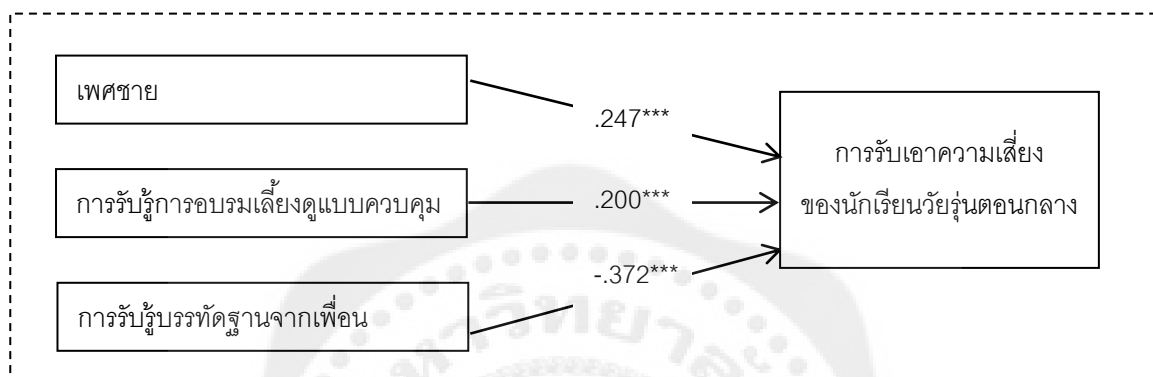
ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ในการทำนายการรับเอาความเสี่ยง โดยมีตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเป็นตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์		ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน	t
	ถดถอย			
	b	SE		
ค่าคงที่	-.419	.222		-1.887
เพศชาย (Dummy variable)	.483	.120	.247	4.017***
การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม	.066	.020	.200	3.244**
การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน	-.021	.003	-.372	-6.018***

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

ทั้งนี้ ผู้วิจัยนำเสนอแผนภาพโมเดลตัวแปรเพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและ การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนเป็นตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นน ตอนกลาง ดังภาพประกอบ 6 และนำเสนอสมการทำนาย ดังนี้

Predicted การรับเอาความเสี่ยง = $-.419 + .483^{***} (\text{เพศชาย}) + .066^{***} (\text{การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม}) - .021^{***} (\text{การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน})$

หมายเหตุ: ค่าอิทธิพลที่แสดงในภาพประกอบ 5 เป็นค่าประสิทธิผลถดถอยมาตรฐาน *** $p < .001$

ภาพประกอบ 6 ตัวแปรทำนายการรับเอาความเสี่ยงของกลุ่มตัวอย่างนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยด้วย z-test ระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและกลุ่มวัยรุ่นตอนปลาย (วิเคราะห์เพิ่มเติม) (Paternoster; & Brame; & Mazaerolic; & Piquero. 1998; Cloggetal. 1995)

$$\text{สูตร} \quad Z = \frac{b_1 - b_2}{\sqrt{SEb_1^2 + SEb_2^2}}$$

โดยที่

- b_1 = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของชุดตัวแปรต้นของกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น
- b_2 = ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของชุดตัวแปรต้นของกลุ่มวัยรุ่นตอนกลาง
- SEb_1 = ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของชุดตัวแปรต้นของกลุ่มวัยรุ่นตอนต้น
- SEb_2 = ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของชุดตัวแปรต้นของกลุ่มวัยรุ่นตอนกลาง

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของชุดตัวแปรต้นที่ทำนายตัวแปรตามของกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมีค่าต่างกันและเพื่อพิสูจน์ว่าช่วงวัยส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของความสัมพันธ์ระหว่างชุดตัวแปรต้นและตัวแปรตามหรือไม่ ผู้วิจัยเลือกทดสอบความแตกต่างของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยด้วย z-test (Paternoster; & Brame; & Mazaerolic; & Piquero. 1998) โดยใช้สูตร Z test มาคำนวณในส่วนของค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของผลต่างค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยโดยการทดสอบค่า z-test พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แสดงให้เห็นถึงผลการเปรียบเทียบระหว่างช่วงวัย **ไม่แตกต่างกัน** รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 13

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางด้วยการทดสอบค่า z-test

ตัวทำนาย	ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของ นักเรียนวัยรุ่นตอนต้น (n = 200)		ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของ นักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง (n = 200)		Z-test
	b	SE	b	SE	
	เพศชาย	.520	.126	.483	
การรับรู้การอบรมแบบควบคุม	.051	.019	.066	.020	-.054
การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน	-.018	.003	-.021	.003	.708

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ 1) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการรับเอาความเสี่ยง เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางและ 2) เพื่อศึกษาน้ำหนักความสำคัญของปัจจัยตัวแปรเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง โดยมีสมมติฐานในการวิจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กันกับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง 2) ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้และ 3) ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้

ในส่วนของวิธีการดำเนินการวิจัยนั้นประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ประจำปีภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดกระบี่ เขต 13 จำนวนทั้งหมด 16 โรงเรียน โดยจำนวนประชากรที่เป็นนักเรียนวัยรุ่นในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายทั้งหมด 17,495 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13, 2558) และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2 และ ระดับชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 5 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13 จังหวัดกระบี่ จำนวน 400 ในส่วนของการรวบรวมข้อมูลนั้นการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทั้งหมด 5 ฉบับ ได้แก่ ฉบับที่ 1 แบบวัดการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูมีจำนวนข้อทั้งหมด 13 ข้อ มีค่าความเที่ยง ดังนี้ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .803 การอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .671 การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษทางจิตหรือทางกายมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .698 และการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีค่าความเที่ยง เท่ากับ .663 ฉบับที่ 2 แบบวัดการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีจำนวนข้อทั้งหมด 5 ข้อ มีค่าความเที่ยง ทั้งฉบับเท่ากับ .886 ฉบับที่ 3 แบบวัดความชอบเสี่ยงมีจำนวนข้อทั้งหมด 11 ข้อ มีค่ามีค่า

ความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .871 ฉบับที่ 4 แบบวัดการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง มีจำนวนข้อทั้งหมด 11 ข้อ มีค่ามีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .841 และฉบับที่ 5 แบบวัดพฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น มีจำนวนข้อทั้งหมด 26 ข้อ มีค่ามีความเที่ยงทั้งฉบับเท่ากับ .911 โดยผู้วิจัยเข้าไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ก่อนการทำแบบสอบถามผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์และประโยชน์ที่ได้รับจากการทำวิจัยให้แก่ นักเรียน หลังจากนั้นจึงให้นักเรียนทำแบบสอบถามอย่างอิสระโดยไม่จำกัดเวลา เมื่อนักเรียนทำแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามนำผลที่ได้รับจากแบบสอบถามที่มีความครบถ้วนสมบูรณ์มาวิเคราะห์หาค่าทางสถิติต่อไป และในส่วนของ การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive statistics) ได้แก่ จำนวน ร้อยละ ของกลุ่มตัวอย่างจำแนก ตามข้อมูลพื้นฐาน ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ความเบ้และความโด่ง และใช้การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปรในการวิจัย (Pearson Moment Correlation) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (multiple regression analysis) แบบ Enter Method เพื่อทดสอบสมมติฐานของการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ ข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง จำนวน 400 คน ผลการวิจัยสามารถสรุปได้ดังนี้

1. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมติฐานที่ 1 จากการพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงกับชุดตัวแปรต้นของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น พบว่า ตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เท่ากับ .384, .251, .234 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 และตัวแปรการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.420 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

เมื่อพิจารณาผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามกับชุดตัวแปรต้นของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง พบว่า ตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ .445, .336, .417 ตามลำดับ และมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, .001 และมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ เท่ากับ -.135, -.529

ตามลำดับ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับการอบรมเลี้ยงดูแบบใช้เหตุผลโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ -0.069 และจากผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ พบว่า การรับเอาความเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสูงที่สุด รองลงมา คือ เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษ

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 2 โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนาย การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า

นักเรียนเพศชายมีการรับความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $.520$

การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.01$ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย $.051$

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้นสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้ซึ่งพบมีอิทธิพลทางลบกับการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $-.018$

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน พบว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าสูงที่สุด เท่ากับ $-.360$ รองลงมาได้แก่ เพศชาย มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.263$ และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.163$ ตามลำดับ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณผลการวิเคราะห์พบว่ามี ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ $.290$ ซึ่งหมายความว่า เพศชาย การรับรู้การอบรมแบบเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้เป็นร้อยละ 29

3. จากการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตรวจสอบสมมุติฐานที่ 3 โดยวิธีการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ พบว่า ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนาย การรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้ ผลการวิเคราะห์ พบว่า

นักเรียนเพศชายมีการรับความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $.483$

การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเพียงด้านเดียวที่สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $.001$ มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย $.066$

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้นสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงได้ซึ่งพบมีอิทธิพลทางลบกับการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอย เท่ากับ $-.021$

และเมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน พบว่า การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีค่าสูงที่สุด เท่ากับ $-.372$ รองลงมาได้แก่ เพศชาย มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.247$ และการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมโดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน เท่ากับ $.200$ ตามลำดับจากการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพบมี ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย (R^2) เท่ากับ $.390$ ซึ่งหมายความว่า เพศชาย การรับรู้การอบรมแบบเลี้ยงดูควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน ร่วมกันทำนายตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงในนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้เป็นร้อยละ 39

การอภิปรายผลการวิจัย

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 1 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีความสัมพันธ์กับการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นและนักเรียนวัยรุ่นตอนกลาง

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่าทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางนั้น ตัวแปรเพศพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับเอาความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยที่ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนวัยรุ่นเพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่านักเรียนเพศหญิงทั้งสองช่วงวัยทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง โดยผลการศึกษาในครั้งนี้พบมีความสอดคล้องกับงานวิจัยที่ศึกษาก่อนหน้านี้ โดยพบว่าผลการวิจัยสอดคล้องกับการศึกษาของการศึกษาของยูพา เฮงจำรัส และคณะ (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวอย่างคือ เยาวชนที่เป็นนักเรียน/นักศึกษาในสถานศึกษาจังหวัดสมุทรสาคร 32 แห่ง จำนวน 975คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียน/นักศึกษาชายมีประสบการณ์การมีเพศสัมพันธ์สูงกว่านักเรียน/นักศึกษาเพศหญิงและการศึกษาของ พัชรินทร์ นินทจันทร์ และคณะ (2011) ซึ่งได้ทำการศึกษาถึงความแข็งแกร่งในชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นไทย กลุ่มตัวอย่างในการศึกษานี้คือ วัยรุ่นที่กำลังศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - 6 ผลของการศึกษาพบว่า นักเรียนเพศชายมีความแข็งแกร่งในชีวิตน้อยกว่าเพศหญิงและมีพฤติกรรมเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่นักเรียนเพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงนั้นเป็นไปตามพัฒนาการในช่วงวัยรุ่นที่

มีวัยรุ่นที่มีความอยากรู้ อยากลอง อยากมีประสบการณ์ที่แปลกใหม่และเป็นธรรมชาติในวัยรุ่นผู้ชายที่มีความกล้า มีความต้องการประสบการณ์ใหม่ๆ ความต้องการนี้อาจจะรุนแรงมากในวัยนี้ (วิทยา นาควัชระ , 2537: 195)

ด้านการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู ผลการศึกษาพบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบลงโทษและการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมพบว่ามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการรับเอาความเสี่ยงทั้งในวัยรุ่นตอนต้นและตอนกลาง แต่ในวัยรุ่นตอนกลางนั้นกลับพบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับเอาความเสี่ยง ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้พบสอดคล้องกับการศึกษาของ Alizadeh และคณะ (2011:195) ที่ได้ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูนั้นส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมของเด็กและพฤติกรรมที่เป็นปัญหาและผลการศึกษาพบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และสนับสนุน มีการตอบสนองต่อความรู้สึกรู้สึกของบุตรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงพฤติกรรมและส่งผลให้มีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อย ในทางกลับกัน พบว่า การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์และมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่า เนื่องจากธรรมชาติของช่วงวัยรุ่นนั้นวัยรุ่นมีความต้องการอิสรภาพจากพ่อแม่ สำหรับความต้องการอิสรภาพนั้นจะมีรุนแรงมากในวัยนี้ วัยรุ่นต้องการเป็นตัวของตัวเอง ต้องการตัดสินใจ วางแผน และอยากลองมือทำด้วยตนเอง จะไม่ยอมให้ผู้ใหญ่มากำก่ายในชีวิตรตนและมักคิดว่าผู้ใหญ่ไม่เข้าใจความต้องการของตน (วิทยา นาควัชระ , 2537: 195) ซึ่งบางครั้งการที่พ่อแม่ควรดูแลกำกับนั้นอาจทำให้วัยรุ่นมีความคิดว่าพ่อแม่ต้องการควบคุมตนและอาจทำให้เกิดการต่อต้านและเป็นผลให้วัยรุ่นเข้าไปเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงได้

ส่วนด้านการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนผลการศึกษาพบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบกับการรับเอาความเสี่ยง ตามทฤษฎีการกระทำตามเหตุผล (Theory of Reason Action) ของ Ajzen และ Fishbein (1980) ในส่วนของบรรทัดฐานกลุ่มอ้างอิง (Subjective norm: SN) วัยรุ่นมักคล้อยตามเพื่อนในการกระทำพฤติกรรมเสี่ยง โดยวัยรุ่นเชื่อว่าเพื่อนต้องการให้ทำพฤติกรรมและหากทำแล้วเพื่อนให้การยอมรับวัยรุ่นก็จะมีแรงจูงใจในการกระทำพฤติกรรมเสี่ยงได้ง่าย ซึ่งนักเรียนที่มีการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนมากนั้นก็ส่งผลให้การรับเอาความเสี่ยงมากตามไปด้วย ซึ่งผลการศึกษาพบสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยก่อนหน้านี้นี้คือ การศึกษาของฐิติพร อิงคถาวรวงศ์ และคณะ (2550) ซึ่ง

ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศสัมพันธ์ครั้งแรกกับคนรัก โดยให้เหตุผลว่าเพื่อนมีอิทธิพลในการชักนำให้มีเพศสัมพันธ์และผลการวิจัยยังสนับสนุนการศึกษาของ ศรัญญา อธิติตะ (2553) ที่ศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น พบว่า นักเรียนให้ความสำคัญกับเพื่อนมาก ถูกเพื่อนชักชวนให้มีเรื่องชกต่อยทะเลาะวิวาทจนส่งผลให้เกิดความเคยชินต่อพฤติกรรมความรุนแรงว่าเป็นเรื่องธรรมดาของวัยรุ่น และผลการศึกษาที่ได้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของเผ่าพงศ์ สุนทร (2556) ที่ได้ศึกษาความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการตีศีรษะของนักเรียนชั้นมัธยมในอำเภอสี จังหวัดลำพูน พบว่า เหตุจูงใจในการตีคือ เพื่อนชักชวน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 2 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้

การศึกษาในครั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า เพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนนั้น สามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้นได้ โดยสามารถอธิบายได้จากแนวคิดของทฤษฎีนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ (Theory of ecology of human development) ของ Bronfenbrenner และ Morris (Bronfenbrenner & Morris, 1998 อ้างถึงใน สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ที่ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของมนุษย์กับสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวนั้น เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยภายในของบุคคลซึ่งได้แก่ เพศ โดยธรรมชาติของวัยรุ่นเพศชายนั้นพบมีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย มีความชอบทดลองกล้าเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงซึ่งเป็นพัฒนาการที่เกิดขึ้นในช่วงวัยรุ่น และจากสภาพแวดล้อมโดยในช่วงวัยรุ่นนั้นสิ่งแวดล้อมที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวและเพื่อน เพราะในช่วงวัยรุ่นนั้น ครอบครัวถือเป็นสถาบันแรกที่ทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคมซึ่งผลจากการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีต่อบุตรสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมและการกระทำของพฤติกรรมของบุตรได้ และเพื่อนเป็นบุคคลสำคัญของวัยรุ่นเนื่องจากเมื่อวัยรุ่นเริ่มเข้าเรียน วัยรุ่นจะเริ่มคบหาเพื่อนและเพื่อนจะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตวัยรุ่น นอกจากนี้วัยรุ่นยังต้องการเข้ากลุ่มสังคมและต้องการให้เพื่อนยอมรับในตนเองซึ่งบางครั้งอาจส่งผลให้วัยรุ่นมีการรับเอาความเสี่ยงจากเพื่อนได้

จากผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนวัยรุ่นเพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้พบว่า มีผลการศึกษาที่สอดคล้องกับการศึกษาวิจัยก่อนหน้าที่ได้ศึกษาตัวแปรเพศกับการรับเอาความเสี่ยง ได้แก่ การศึกษาของซูลีพร สด

ศรี (2541) ที่ได้ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนศึกษามัธยมในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นชายมีพฤติกรรมเสี่ยงสูงกว่านักเรียนวัยรุ่นหญิงในด้านการบาดเจ็บของร่างกาย ด้านการดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ และการใช้สารเสพติด

ส่วนด้านการรับรู้การอบรมเลี้ยงดู พบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมนั้นสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนในช่วงวัยรุ่นตอนต้นได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมเสี่ยง ซึ่งผลการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้สนับสนุนแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูของ ดุจเดียน พันธุมนาวิน (2550: 2) ที่กล่าวว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อจิตลักษณะและพฤติกรรมที่ดีของเยาวชนไทย คือ การอบรมเลี้ยงดูแบบรักสนับสนุน ส่วนการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมสอดคล้องกับ ประณต คำนิม (2549: 352-355) ที่กล่าวว่า การเลี้ยงดูแบบควบคุมลูกรู้โดยวิธีเผด็จการ ก่อให้เกิดผลรวมของนิสัยขัดแย้ง ส่งผลให้วัยรุ่นที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมเช่นนี้มักมีความรู้สึกเป็นศัตรูกับพ่อแม่ แค้นเคืองอย่างลุ่มลึกต่อการควบคุมและใช้อำนาจของพ่อแม่ มักชอบการทำลายอำนาจพ่อแม่ และอาจกลายเป็นคนต่อต้าน บางครั้งก้าวร้าวและอาจมีพฤติกรรมเสี่ยงที่ไม่ดีได้และนอกจากนี้ยังพบว่าผลการวิจัยในครั้งนี้ยังสนับสนุนและมีความสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยที่ได้ศึกษาก่อนหน้าของ Alizadeh และคณะ (2011) ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเลี้ยงดูและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบของการอบรมเลี้ยงดูนั้นส่งผลทางตรงต่อพฤติกรรมของเด็กและพฤติกรรมที่เป็นปัญหา กล่าวคือ การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่และสนับสนุน มีการตอบสนองต่อความรู้สึกของเด็กมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการแสดงพฤติกรรมของเด็กและส่งผลให้เด็กมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหาน้อย ในทางกลับกัน พบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมของเด็กและมีความเกี่ยวข้องกับพฤติกรรมที่เป็นปัญหามากกว่า

การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนผลการศึกษาพบว่า มีอิทธิพลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนต้น ซึ่งผลการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้พบสนับสนุนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล ที่อธิบายถึงพฤติกรรมของบุคคลที่มีเจตนา(Intention) ในการกระทำพฤติกรรม (Fishbein & Ajzen, 1975 อ้างถึงใน สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ในส่วนของของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective norms) ที่กล่าวได้ว่า อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงถูกกำหนดโดยความเชื่อว่าคุณหรือกลุ่มที่สำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรทำ/ไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น และแรงจูงใจที่จะคล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลว่ามีมากน้อยแค่ไหน ซึ่งในช่วงวัยรุ่นนั้น เพื่อนมีความสำคัญกับวัยรุ่นและเมื่อวัยรุ่นเชื่อว่ากลุ่มเพื่อนที่สำคัญต่อเขาเชื่อว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้นและยิ่งถ้ามีแรงกดดันจากกลุ่มเพื่อนเพิ่มมากขึ้นเขาก็จะยิ่งมีแรงจูงใจที่จะทำตามเพื่อนเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือเพื่อให้เป็นที่ประทับใจของกลุ่มและนอกจากนี้ผลการศึกษาที่พบในการศึกษาครั้งนี้ยังสนับสนุนผลการศึกษาวิจัย

ก่อนหน้านี้นี้ของ วรวรรณ์ ทิพย์วาริรมย์ (2556) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยทำนายที่สำคัญที่สุดต่อพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย คือ เพื่อนซักชวน

สมมติฐานการวิจัยข้อที่ 3 ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดู และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถร่วมกันทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยด้านเพศ การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้ ซึ่งจากทฤษฎีนิเวศน์ของพัฒนาการมนุษย์ (Theory of ecology of human development) ของ Bronfenbrenner และ Morris นั้นสามารถอธิบายได้ (Bronfenbrenner & Morris, 1998 อ้างถึงใน สิทธิพงศ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ถึงความสัมพันธ์ของพฤติกรรมของวัยรุ่นนั้นเป็นผลมาจากการที่วัยรุ่นมีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อม อาจเป็นผลมาจากธรรมชาติของช่วงวัยรุ่นเอง วัยรุ่นเพศชายนั้นจะมีพฤติกรรมหรือกิจกรรมที่กล้าเสี่ยง ชอบความท้าทายมากกว่าวัยรุ่นผู้หญิง และในช่วงวัยรุ่นนั้นสภาพแวดล้อมที่มีความใกล้ชิดกับวัยรุ่นมากที่สุด ได้แก่ ครอบครัวและเพื่อน เพราะในช่วงวัยรุ่นนั้นครอบครัวยังทำหน้าที่ขัดเกลาทางสังคม ให้การอบรม ซึ่งผลจากการอบรมเลี้ยงดูที่พ่อแม่มีต่อบุตรสามารถส่งผลต่อพฤติกรรมและการกระทำของพฤติกรรมของบุตรได้ และในช่วงวัยรุ่นมีการเปลี่ยนแปลงของพัฒนาการทางสังคม เพื่อนจะกลายเป็นบุคคลที่สำคัญของวัยรุ่นและเพื่อนจะกลายมาเป็นส่วนหนึ่งของชีวิต วัยรุ่นต้องการเข้ากลุ่มสังคมและต้องการให้เพื่อนยอมรับในตัวตนซึ่งบางครั้งอาจส่งผลให้วัยรุ่นมีการรับเอาความเสี่ยงจากเพื่อนได้

ผลการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ พบว่า นักเรียนวัยรุ่นตอนกลางเพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและผลวิจัยที่ได้พบว่ามีผลสอดคล้องกับงานวิจัยที่ได้ศึกษาก่อนหน้านี้ ได้แก่ การศึกษาของนวลฉวี ประเสริฐสุข (2551) ที่ศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและการป้องกันในนักเรียนวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่นผลการวิจัยพบว่า นักเรียนวัยรุ่นเพศชายและเพศหญิง มีพฤติกรรมเสี่ยงด้านสิ่งเสพติด พฤติกรรมทางเพศ ความก้าวร้าวรุนแรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ด้านการรับรู้การอบรมเลี้ยงดูนั้นผลจากการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมเท่านั้น ที่สามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นตอนกลางได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยผลการวิจัยในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดการอบรมเลี้ยงดูของ บอมไรน์ Baumrind (1991 อ้างถึงใน พรพรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ และคณะ, 2545) ที่ได้ศึกษาถึงรูปแบบการอบรมเลี้ยงดู พบว่า รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุม เป็นรูปแบบการอบรมเลี้ยงดูที่ขาด

ประสิทธิภาพ ส่งผลทางลบต่อเด็ก และนอกจากนี้รูปแบบการอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมยังส่งผลให้เด็ก มีความวิตกกังวลและรู้สึกไม่มั่นคง มีความคับข้องใจสูง และขาดความกระตือรือร้น ขาดความยืดหยุ่น อนุรักษนิยม เจ้าระเบียบจนเกินไป และมีแนวโน้มที่จะไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่นได้ และอาจ ก่อให้เกิดพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมได้

อีกทั้ง การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนสามารถทำนายการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น ตอนกลางได้สูงที่สุด ซึ่งผลการศึกษาในงานวิจัยครั้งนี้พบสนับสนุนทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผล เป็น ทฤษฎีทางเจตคติที่พัฒนาขึ้นเพื่อใช้อธิบายพฤติกรรมของบุคคลที่มีเจตนา(Intention) ในการกระทำ พฤติกรรม (Fishbein & Ajzen, 1975 อ้างถึงใน สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล, 2556) ในส่วนของของการ คล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Subjective norms) ที่กล่าวได้ว่า อิทธิพลของกลุ่มอ้างอิงถูกกำหนดโดยความ เชื่อว่าบุคคลหรือกลุ่มที่สำคัญสำหรับเขาคิดว่าเขาควรทำ/ไม่ควรทำพฤติกรรมนั้น และแรงจูงใจที่จะ คล้อยตามบุคคลหรือกลุ่มบุคคลว่ามีมากน้อยแค่ไหน ซึ่งถ้าวัยรุ่นเชื่อว่ากลุ่มเพื่อนที่สำคัญต่อเขาเชื่อ ว่าเขาควรทำพฤติกรรมนั้นและยิ่งถ้ามีแรงกดดันจากกลุ่มเพื่อนเพิ่มมากขึ้นเขาก็จะยิ่งมีแรงจูงใจที่จะ ทำตามเพิ่มมากขึ้น เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนหรือเพื่อให้เป็นที่ประทับใจของกลุ่มและ นอกจากนี้ผลการวิจัยครั้งนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพลจากเพื่อนได้แก่ การศึกษาของ เผ่าพงศ์ สุนทร (2556) ที่ได้ศึกษาเรื่องความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่ม สุราของนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาในอำเภอสี จังหวัดลำพูน จำนวน 356 คน กลุ่มตัวอย่างกำลัง ศึกษาชั้นมัธยมปีที่ 1-6 อายุ 12-19 ปี ผลการศึกษา พบว่า อัตราความชุกในการเสพสุราของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาในสถานศึกษา เหตุจูงใจในการดื่ม คือ เพื่อนชักชวนและอีกทั้งพบว่าผลการ ศึกษาวิจัยมีความสอดคล้องกับการศึกษาของ Gardner และ Steinberg (2005) ที่ได้ศึกษาถึงอิทธิพล ของเพื่อนที่มีต่อการรับเอาความเสี่ยง ความชอบเสี่ยงและการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง เป็นการศึกษา เชิงทดลอง ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นจะมีการรับเอาความเสี่ยงเพิ่มขึ้นเมื่อได้อยู่ร่วมกับเพื่อน และ อิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจที่มีความเสี่ยง โดยพบอิทธิพลของเพื่อนมีผลต่อการตัดสินใจที่มี ความเสี่ยงและการรับเอาความเสี่ยงมากที่สุดในช่วงวัยรุ่นตอนกลางมากกว่าช่วงวัยรุ่นตอนปลายและ ในช่วงวัยผู้ใหญ่

อภิปรายเรื่องความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ด้วย z-test (Paternoster, Brame, Mazaerolic, & Piquero, 1998) ของค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลาง

ผู้วิจัยได้ทำการทดสอบเพิ่มเติมเรื่องความไม่แปรเปลี่ยนของค่าพารามิเตอร์ด้วย z-test ของ ค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระและตัวแปรตามระหว่างกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่น ตอนกลาง เมื่อพิจารณาค่าประมาณพารามิเตอร์ของสัมประสิทธิ์ถดถอยระหว่างตัวแปรอิสระ ได้แก่

เพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนที่มีต่อตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงทั้งในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางนั้น เห็นได้ว่า ตัวแปรอิสระทั้ง 3 ตัวแปร ได้แก่ เพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนส่งอิทธิพลต่อตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยง และจากการทดสอบความแตกต่างของค่าพารามิเตอร์ด้วยสูตรของ z-test (Paternoster et al, 1998) พบว่า ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติทุกค่าการเปรียบเทียบ ซึ่งแสดงให้เห็นว่า โมเดลของปัจจัยเพศชาย การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมและการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามการรับเอาความเสี่ยงที่คล้ายคลึงกันรวมถึงค่าประมาณพารามิเตอร์ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นการศึกษาครั้งนี้อาจสรุปได้ว่าทั้งในกลุ่มวัยรุ่นตอนต้นและวัยรุ่นตอนกลางนั้นมีปัจจัยที่ส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงที่คล้ายคลึงกัน

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการศึกษาในครั้งนี้ พบว่า ปัจจัยด้านเพศชาย การรับรู้การเลี้ยงดูแบบควบคุม และการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนมีผลต่อการรับเอาความเสี่ยงทั้งในช่วงวัยรุ่นตอนต้นและช่วงวัยรุ่นตอนกลาง ดังนั้น ผลการศึกษาที่ได้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ ดังนี้

1. เพศ พบเพศชายมีการรับเอาความเสี่ยงมากกว่าเพศหญิง ดังนั้น พ่อแม่ ผู้ปกครอง ตลอดจน ครูอาจารย์ควรตระหนักและให้ความสนใจในกิจกรรมของนักเรียนเพศชายมากขึ้นแต่ในขณะเดียวกันก็ไม่ควรละเลยในกิจกรรมของนักเรียนเพศหญิง

2. การรับรู้การอบรมเลี้ยงดูแบบควบคุมมีผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียน แสดงให้เห็นว่า การที่วัยรุ่นรับรู้ว่าคุณปกครองเลี้ยงดูแบบควบคุมจะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดการรับเอาความเสี่ยง ดังนั้น ผู้ปกครองควรหลีกเลี่ยงการออกคำสั่งให้บุตรปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด การห้ามปฏิบัติ ซึ่งหากบุตรไม่ทำตามจะถูกลงโทษ หรือการควบคุมน้อย ได้แก่การปล่อยให้คิดตัดสินใจเองว่าควรทำหรือไม่ควรทำอะไร โดยไม่เข้าไปยุ่งเกี่ยวกับบุตรมากนัก จะทำให้วัยรุ่นเกิดความรู้สึกว่าถูกควบคุมและอาจเข้าไปข้องเกี่ยวกับพฤติกรรมเสี่ยงได้ นอกจากนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับวัยรุ่น เช่น โรงเรียนควรจัดกิจกรรมประชุมหรืออบรมผู้ปกครองเกี่ยวกับความรู้ของรูปแบบการเลี้ยงดูที่ส่งผลดีต่อบุตร และอาจส่งผลเสียต่อบุตรให้ผู้ปกครองได้เข้าใจมากยิ่งขึ้นและสามารถใช้อบรมเลี้ยงดูได้เหมาะสมกับบุตรวัยรุ่น

3. การรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อนพบมีผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่น ครูควรจัดกิจกรรมในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเลือกคบเพื่อนที่เหมาะสมให้นักเรียนวัยรุ่น โดยการเล่นกิจกรรมภายในห้องอาจใช้ภาพกิจกรรมแบบต่างๆ แล้วให้นักเรียนเลือกว่าเพื่อนแบบไหนที่ควรคบหาด้วยและ

เพื่อนที่มีพฤติกรรมแบบไหนที่ควรหลีกเลี่ยงและผลของการคบเพื่อนแต่ละแบบเป็นอย่างไร เพื่อเป็นการเพิ่มทักษะให้นักเรียนได้ตระหนักถึงการรับรู้บรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อน ว่าการที่นักเรียนรับเอาบรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนมากอาจเสี่ยงต่อการมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมมากกว่าการรับเอาบรรทัดฐานจากกลุ่มเพื่อนน้อย

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษากลุ่มตัวอย่างนักเรียนในทุกระดับชั้นการศึกษาตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นไปจนถึงระดับมหาวิทยาลัยเพื่อให้ครอบคลุมถึงทุกช่วงวัยของวัยรุ่น ตั้งแต่วัยรุ่นตอนต้น วัยรุ่นตอนกลางและวัยรุ่นตอนปลายว่ามีผลการศึกษาที่แตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร เพื่อนำมาเป็นข้อมูลที่ใช้ในการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นและเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนวัยรุ่นมีพัฒนาการที่ดีและเหมาะสมตามวัย

2. ควรศึกษาตัวแปรอื่นๆที่อาจส่งผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของนักเรียนวัยรุ่นอาจได้แก่ ตัวแปรอิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์ เช่น เฟสบุ๊ก ไลน์ เป็นต้น เนื่องจากทุกวันนี้ พบว่า สื่อสังคมออนไลน์มีบทบาทเพิ่มมากขึ้นในการดำรงชีวิตของผู้คนในการใช้ชีวิตประจำวันโดยเฉพาะวัยรุ่นซึ่งใช้ในการแสดงความเป็นตัวตนของตนเองออกมาผ่านสื่อสังคมออนไลน์ประเภทต่างๆ นอกจากนี้ ตัวแปรทักษะทางสังคม ว่ามีผลต่อการรับเอาความเสี่ยงของวัยรุ่นหรือไม่ เป็นต้น

3. ควรศึกษาในเขตพื้นที่อื่นๆที่ยังขาดการศึกษาด้านการรับเอาความเสี่ยง เพื่อเปรียบเทียบและเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการส่งเสริมและเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นในต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2542). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2544). คู่มือครูที่ปรึกษาแบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน.
กรุงเทพฯ: กระทรวงสาธารณสุข.
- กิติกร มีทรัพย์. (2545). หน่วยที่ 7 วัยรุ่นกับกลุ่มเพื่อน: เอกสารการสอนชุดวิชาพัฒนาการวัยรุ่นและ
การอบรม. (น. 356). กรุงเทพฯ: สาขาวิชาคหกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- กัญชวี คำชาย. (2558). หน่วยที่ 6 การป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงในชีวิต. สืบค้นจาก
<http://www.ge.ssru.ac.th>
- จรรยาภรณ์ โชคชัยฐานันท์. (2554). การศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กวัยรุ่น.
(ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์,
สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ.
- จรัพร ภิบาลจันทร์. (2551). จิตลักษณะและสถานการณ์ในการทำงานที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมป้องกัน
อันตรายจากการทำงานของพนักงานปฏิบัติการในโรงงานอุตสาหกรรมผลิตพลาสติก
ที่ผ่านการรับรองมาตรฐานระบบการบริหารงานคุณภาพ ISO 900: 2000. (ปริญญาานิพนธ์
วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สถาบันการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์,
สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์.
- ใจทิพย์ พวงทอง. (2540). การศึกษาความสอดคล้องระหว่างการอบรมเลี้ยงดูของบิดามารดา
กับการอบรมเลี้ยงดูตามการรับรู้ของบุตรวัยรุ่น. (วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์, สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ.
- จรัญวีณ์ สิทธิศิริอรอด และเปี่ยมสุข พุ่งกาวิ (2555). พื้นฐานวิธีการวิจัยทางจิตวิทยา. (พิมพ์ครั้งที่ 4).
กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ชฎิล สมรภูมิ. (2554). ปัจจัยเชิงสาเหตุและแนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ
นักเรียนวัยรุ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. (ดุชนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต). มหาวิทยาลัย
บูรพา, คณะศึกษาศาสตร์, สาขาการศึกษาและการพัฒนาสังคม.
- ชฎีพร ศรศรี. (2541). การศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, คณะ
แพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล, สาขาจิตวิทยาคลินิก.

- ชุมพร ลับภู. (2553). *พฤติกรรมสุขภาพที่มีผลต่อการสูบบุหรี่ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น อำเภอห้วยเม็ก จังหวัดกาฬสินธุ์*. (วิทยานิพนธ์สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยบูรพา, คณะสาธาณสุขศาสตร์.
- ฐิติพร อิงคถาวรวงศ์, สุรีย์พร กฤษเจริญ, กัญจน์ พลอินทร์, และณาวนี จรุงศักดิ์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอาชีวศึกษา. *สงขลานครินทร์เวชสาร*, 25(6), 511-520.
- พิชัมพร หอสิริ, ชุติกร สิทธิสันต์, และกนกวรรณ ลิ้มศรีเจริญ (2556). ความสุขของพฤติกรรมการดื่มสุราในนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 61 (1), 3-14
- ดุจเดือน พันธุมนาวิน และงามตา วนินทานนท์. (2551). การวิจัยเพื่อพัฒนาเครื่องมือวัดทางจิตแบบพหุมิติด้านการมีภูมิคุ้มกันตน. ใน สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ, *รายงานการวิจัยโครงการวิจัยแม่บท: การวิจัยและพัฒนาระบบพฤติกรรมไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ.
- ดุจยา จิตตะยโสธร. (2552). รูปแบบการอบรมเลี้ยงดู: แนวคิดของ Diana Baumrind Diana Baumrind's Parenting Styles. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยหอการค้าไทย*, 29 (4), 174 -176.
- ดุษฎี โยเหลา. (2535). การสังเคราะห์งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กในประเทศไทยโดยใช้การวิเคราะห์เมต้า. ใน สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, *รายงานวิจัยฉบับที่ 47*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- ดวงเดือน พันธุมนาวิน, อรพินทร์ ชูชม, และ งามตา วนินทานนท์. (2528). ปัจจัยทางจิตวิทยาในวัยเด็กที่เกี่ยวข้องกับการอบรมเลี้ยงดูเด็กของมารดาไทย. ใน มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, *สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์, รายงานการวิจัย ฉบับที่ 32*. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์.
- ทัศนีย์ ลิ้มมั่นจริง. (2535). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทองพูน บัวศรี. (2550). *ปัจจัยเชิงเหตุแบบบูรณาการระหว่างการฝึกอบรม ครอบครัว และจิตลักษณะที่เกี่ยวข้องกับความพร้อมที่จะปรับตัวเป็นคนดีของเยาวชนกระทำผิดในบ้านกาญจนาภิเษก*. (ภาคนิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม.
- ธนินี เทียวอยู่. (2546). *พฤติกรรมเสี่ยงของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดเพชรบุรี*. (สาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาชีวสถิติ.

- ธิดารัตน์ แย้มนิ่ม. (2558). ปัจจัยทางชีวิตจิตสังคมที่สัมพันธ์กับเอกลักษณ์แห่งตนของวัยรุ่นตอนปลาย และวัยรุ่นผู้ใหญ่ตอนต้น. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต), มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์, ภาควิชาจิตวิทยา.
- นภาพรณีย์ หอมอ่อน (2545). การตัดสินใจอยู่หอพักสตรีของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ :มหาวิทยาลัยรามคำแหง
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. (2553). สถิติบรรยายและสถิติพาราเมตริก. ใน มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาหลักสูตรและการสอน, ชุดวิชา 21701 การวิจัยหลักสูตรและการเรียนการสอน หน่วยที่ 7 การศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง และ หน่วยที่ 10 สถิติวิเคราะห์เชิงปริมาณ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- นวลฉวี ประเสริฐสุข. (2551). พฤติกรรมเสี่ยงและการป้องกันในนักเรียนวัยรุ่นไทยและญี่ปุ่น. นครปฐม: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ประณต คำฉิม. (2549). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ: ภาควิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปาจริย์ ผลประเสริฐ. (2554). แนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนการสมรส และการตั้งครรภ์ของวัยรุ่นในจังหวัดกำแพงเพชร. ใน ศูนย์สนับสนุนการวิจัยจากสำนักงานส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการ 8 จังหวัดลพบุรี, กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ. กำแพงเพชร: มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.
- เผ่าพงศ์ สุนทร. (2556). ความชุกและปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มสุราของนักเรียนชั้นมัธยม ในอำเภอสี จังหวัดลำพูน. สารานุกรมสุขภาพ, 9(1), 35-48.
- พนม เกตุมาน. (2 กันยายน 2550). พฤติกรรมเสี่ยงในวัยรุ่น. สืบค้นจาก http://www.psychlin.co.th/new_page_78.htm.
- พนอวดี จันทนา. (2547) . พฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในชุมชนเกาะสมุย. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศิลปากร. ภาควิชาจิตวิทยาและการแนะแนว, สาขาจิตวิทยาชุมชน.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์ (2538). จิตวิทยาครอบครัว. กรุงเทพฯ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย: 105-106.
- พรรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์, ธีระพร อุวรรณโณ, เพ็ญพิไล ฤทธาคณานนท์, สุภาพรรณ โคตรจรัส, คัดนางค์ มณีศรี, และพรรณระพี สุทธิวรรณ. (2545). การศึกษารูปแบบความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมของคนไทยกับกระบวนการทางสังคมประกิตของครอบครัวในปัจจุบันที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ: รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- พัชรินทร์ นินทจันทร์, ศรีสุดา วนาลีสิน, ลัดดา แสนสีหา, ขวัญพนมพร ธรรมไทย, และพิศสมัย อรทัย. (2011). ความแข็งแกร่งในชีวิตและพฤติกรรมเสี่ยงของวัยรุ่นไทย. *รามาศิลป์พยาบาลสาร*, 17(3), 430-443.
- พัชรินทร์ ลินทะราช. (2544). ผลการพัฒนาทักษะการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศต่อการรับรู้สมรรถนะในตนเองและพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนชายระดับอาชีวศึกษา. (ปริญญาานิพนธ์วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, คณะพยาบาลศาสตร์, สาขาการพยาบาลอายุรศาสตร์.
- พิทักษ์พล บุญยมาลิก, สุพัฒนา สุขสว่าง, ศิริลักษณ์ สว่างวงศ์สิน, และ ขวัญจิตต์ นรากรพิจิตร. (2555). การพัฒนาและศึกษาความเที่ยงตรงของเครื่องมือประเมินเพื่อใช้ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงของนักเรียนอาชีวศึกษา. *วารสารสมาคมจิตแพทย์แห่งประเทศไทย*, 57(1), 1-18.
- ไพจิต ภูแฉ่มโชติ และวิลาวัณย์ ชมนิรัตน์. (2555). การพัฒนาแนวทางการป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของวัยรุ่น, ใน มหาวิทยาลัยขอนแก่น, คณะพยาบาลศาสตร์, ประชุมผลงานวิชาการ มหาวิทยาลัยขอนแก่นประจำปี 2555. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- เพ็ญจันทร์ ประดับมุข-เซอร์เรอร์, โมเช่ เซอร์เรอร์, เสาวคนธ์ พิระพันธ์, ปันดดา ชำนาญสุข, กฤตยา แสงวงเจริญ, . . . รยากร งามดี. (2551). *มิติทางสังคมวัฒนธรรมที่ส่งผลต่อพฤติกรรมความรุนแรงในเด็กและเยาวชน: รายงานการวิจัย*. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- เพ็ญศรี พิชัยสนธิ. (2522). *อนามัยครอบครัว*. กรุงเทพฯ : อัมรินทร์พรินติ้ง.
- ปาริชาติ จันทรานุกรักษ์. (2546). *ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมก้าวร้าวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น*. (ภาคนิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคม.
- ปานทิพย์ ทองมั่ง (2547). *ผลการสร้างความตระหนักในเรื่องเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ที่มีต่อทัศนคติทางเพศในการรักษานวลสงวนตัวของวัยรุ่นหญิงที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแตกต่างกัน*. (สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) . มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, คณะมนุษยศาสตร์, สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ.
- ยุพา พูนขำ, ประกายดาว พรหมประพัฒน์, กอบกุล ไพศาลอัชพงษ์, และรณภูมิ สามัคคีคารมย์. (2553). *รายงานการศึกษาแนวทางการส่งเสริมสุขภาพป้องกันพฤติกรรมเสี่ยงและปัญหาสุขภาพเยาวชน*. นนทบุรี: สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ กรมอนามัย.

- ยุพา เสงจำรัส, กุลธิดา เข็งฉลาด, ชลัช ภิรมย์, ศิริลักษณ์ จันทร์กุล, พัชรา เลิศประเสริฐศิริ, และลัดดาวัลย์ แยมอุบล. (2556). การเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเยาวชนในสถานศึกษา จังหวัดสมุทรสาคร. *วารสารวิชาการสถาบันการพลศึกษา*, 5(3), 1-16.
- ลาดทองใบ ภิรมย์. (2530). บทบาทของครอบครัวในการป้องกันยาเสพติด. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วรรณลดา กันต์โคม. (2553). ปัจจัยทางจิตสังคมที่เกี่ยวข้องกับความฉลาดคบเพื่อนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, คณะพัฒนาสังคมและสิ่งแวดล้อม, สาขาวิชาการบริหารการพัฒนาสังคม.
- วรวรรณ ทิพย์วีรัมย์; อาภาพร เผ่าวัฒนา และปัญญารัตน์ ลาภวงศ์วัฒนา. (2556). ปัจจัยที่ใช้ทำนายพฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของเด็กวัยรุ่นชาย จังหวัดพิษณุโลก. *พยาบาลสาธารณสุข*, 27(1), 31-45.
- วิทยา นาควิระ. (2537). *หมอวิทยาช่วยแก้ปัญหาการเลี้ยงลูกและวัยรุ่น*. กรุงเทพฯ: สามัคคีสาส์น.
- ศุภินันท์ เลื่อนแป้น (2557). การตรวจสอบโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมเสี่ยงต่อการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนหญิงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศรีนครินทร, คณะมนุษยศาสตร์, ภาควิชาจิตวิทยา.
- ศรัญญา อิชิตะ. (2553). *การศึกษาพฤติกรรมความรุนแรงของนักเรียนวัยรุ่น*. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะมนุษยศาสตร์, สาขาจิตวิทยาการแนะแนว.
- ศิริกุล อิศรานุรักษ์ และ ปราณี สุทธิสุนันท์. (2550). การอบรมเลี้ยงดูเด็ก. *สาธารณสุขและการพัฒนา*, 5 (1), 105-106.
- ศรีเรือน แก้วกังวาน. (2553ก). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย: แนวคิดเชิงทฤษฎี-วัยเด็กตอนกลาง. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- _____. (2553ข). จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย: วัยรุ่น-วัยสูงอายุ. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ศุภย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2558): *ข้อมูลจดทะเบียนการเกิดสำนักบริหารงานทะเบียน กรมการปกครอง (2554-2557)*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- ศุภย์วิชัยปัญหาสุภา. (2556). รายงานสถานการณ์การบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์รายจังหวัด พ.ศ. 2554. สำนักงานพัฒนานโยบายสุขภาพระหว่างประเทศ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). นนทบุรี: บริษัท เดอะ กราฟิโก ซิสเต็มส์ จำกัด.

- สมคิด อิศระวัฒน์. (2542). รายงานการวิจัยลักษณะการอบรมและเลี้ยงดูของเด็กไทยซึ่งมีผลต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง. กรุงเทพฯ: คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สัจจา ทาโต. (2550). การมีเพศสัมพันธ์ก่อนเวลาอันควรของวัยรุ่นไทย. วารสารพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 1(2), 19-30.
- สิทธิพงษ์ วงศ์วิวัฒน์. (2548). ปัจจัยคัดสรรที่สัมพันธ์กับการมีเพศสัมพันธ์ของนักเรียนมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ในกรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา, สาขาวิชาจิตวิทยาประยุกต์.
- สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล (2552). การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของพฤติกรรมการสูบบุหรี่/ดื่มสุราในวัยรุ่น และการศึกษาความไม่แปรเปลี่ยนของโมเดลระหว่างอายุ. (วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต). จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะจิตวิทยา, สาขาวิชาจิตวิทยา.
- สิทธิพงษ์ วัฒนานนท์สกุล. (2556). รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์: โมเดลเชิงสาเหตุของเจตนาเชิงพฤติกรรมการสูบบุหรี่และการพัฒนาโปรแกรมเพื่อเพิ่มผลลัพธ์เชิงป้องกันของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น เขตกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุกัญญา เจียมประชา. (2543). การศึกษารายกรณี : การเสพยาบ้า ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไข. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย.
- สุชา จันทร์อม. (2539). จิตวิทยาทั่วไป. (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิชจำกัด.
- สุนันทา ย่างวิเศษเศรษฐ. (2549). พฤติกรรมสุขภาพและพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. สงขลานครินทร์เวชสาร, 24 (5).
- สุพัตรา พรหมเรนทร์. (2550). พฤติกรรมเสี่ยงทางเพศของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน กรุงเทพมหานคร. (ปริญญาานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, บัณฑิตวิทยาลัย, สาขาวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา.
- สุพัตรา สุภาพ. (2534). สังคมและวัฒนธรรมไทย: ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 13. (20 สิงหาคม 2558). ข้อมูลพื้นฐานนักเรียนและครู. สืบค้นจาก <http://www.matthayom13.go.th>
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ. (2557). การสำรวจพฤติกรรมกรรมการสูบบุหรี่และการดื่มสุราของประชากร พ.ศ. 2557. (สำนักสถิติพยากรณ์). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ บริษัท เท็กซ์ แอนด์ เจอร์นัล พับลิเคชั่น.

สำนักพัฒนากระบวนการงานยุติธรรมเด็กและเยาวชน. (2555). โครงการติดตามสภาวการณ์เด็กและเยาวชน
รายจังหวัด. ใน คณะกรรมการการศึกษา, สภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ 24, เอกสารประกอบ
การพิจารณา เรื่อง ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน นักศึกษา. กรุงเทพฯ: กรมพินิจ
และคุ้มครองเด็กและเยาวชน.

สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์. (2555). สถานการณ์อนามัยการเจริญพันธุ์ในวัยรุ่นและเยาวชนในปี
2555. กรุงเทพฯ: กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข.

Alizadeh, S., Talib, M. B. A., Abdullah, R., & Mansor, M. (2011). *Relationship between
parenting style and children's behavior problems*. Asian Social Science, 7(12), 195-
200.

Arnett, J. J. (1996). *Sensation seeking, aggressiveness, and adolescent reckless behavior*.
Personality and individual differences, 20(6), 693-702.

Casey, B. J., Jones, R. M., & Somerville, L. H. (2011). *Braking and accelerating of the
adolescent brain*. Journal of Research on Adolescence, 21(1), 21-33.

Elliott, S. (2008). *Influence of Parent Values and Friend Norms on Adolescent Risky
Decision Making*.(p1-45).

Gardner, M., & Steinberg, L. (2005). *Peer influence on risk taking, risk preference, and risky
decision making in adolescence and adulthood: an experimental study*.
Developmental psychology, 41(4), 625-635.

Gullone, E., Paul, J., & Moore, S. M. (2000). *A validation study of the adolescent risk-taking
questionnaire*. Behaviour Change, 17(03), 143-154.

Isernhagen, J., & Harris, S. (2003). *A comparison of 9th and 10th grade boys' and girls'
bullying behaviors in two states*. Journal of school violence, 2(2), 67-80.

Magar, E. C., Phillips, L. H., & Hosie, J. A. (2008). *Self-regulation and risk-taking*. Personality
and individual differences, 45(2), 153-159.

Meschke, L. L., Bartholomae, S., & Zentall, S. R. (2000). *Adolescent Sexuality and Parent-
Adolescent Processes: Promoting Healthy Teen Choices*. Family Relations, 49(2),
143-154.

Michael, K., & Ben-Zur, H. (2007). *Risk-taking among adolescents: Associations with social
and affective factors*. Journal of adolescence, 30(1), 17-31.

- Paternoster, R., Brame, R., Mazerolle, P., & Piquero, A. (1998). *Using the correct statistical test for the equality of regression coefficients*. *Criminology*, 36(4), 859-866.
- Rogers, H., Blakemore, T., Shipley, M. M., Hutchinson, M. S., Sanson, A., & Zubrick, S. (2009). *Longitudinal Study of Australian Children: Key Research Questions*.
- Steinberg, L. (2004). *Risk taking in adolescence: what changes, and why?*. *Annals of the New York Academy of Sciences*, 1021(1), 51-58.
- Steinberg, L. (2007). *Risk taking in adolescence: New perspectives from brain and behavioral science*. *Current directions in psychological science*, 16(2), 55-59.
- World Health Organization. (2002). *World report on violence and health*. Geneva: World Health Organization.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจแบบสอบถาม

1. อาจารย์ ดร.ภิญญาพันธ์ เพี้ยซ้าย	อาจารย์ประจำหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาจิตวิทยาพัฒนาการ คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
2. อาจารย์ สุพัทธ แสนแจ่มใส	อาจารย์ประจำหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
3. อาจารย์ ดร. พนิดาพร จงราเชนทร์	อาจารย์ภาควิชาจิตวิทยาพัฒนาการ
คณะมนุษยศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักเรียน

คำชี้แจง: กรุณาใส่เครื่องหมาย ลงใน และเติมค่าในช่องว่างที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

1. เพศ หญิง ชาย 2. ระดับชั้น ม. 2 ม. 5 3. อายุปี

ตอนที่ 2 แบบสอบถามการอบรมเลี้ยงดู

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้อย่างละเอียดแล้วใส่เครื่องหมาย ลงในช่องที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. พ่อแม่ของฉันแสดงออกให้ฉันได้รับรู้ถึงความรักและเอาใจใส่ฉัน					
2. พ่อแม่ของฉันท่านคอยดูแลเอาใจใส่สอบถามฉัน เมื่อฉันมีเรื่องไม่สบายใจ					
3. พ่อแม่ของฉันท่านช่วยเหลือฉัน เมื่อฉันมีปัญหา					
4. พ่อแม่ของฉันท่านจะชมเชยฉัน เมื่อฉันปฏิบัติดี					
5. พ่อแม่ของฉันให้รางวัลฉัน เมื่อฉันตั้งใจเรียน					
6. พ่อแม่ของฉันท่านจะบอกเหตุผลของการทำโทษฉัน					
7. พ่อแม่ของฉันดุค่าฉันด้วยคำรุนแรง					
8. พ่อแม่ของฉันพูดจาทำร้ายจิตใจของฉัน					
9. เมื่อฉันทำผิดพ่อแม่ของฉันมักทำโทษด้วยการตีฉัน					
10. ฉันรู้สึกได้ว่าพ่อแม่ของฉันพยายามบังคับให้ฉันทำตามที่เขาต้องการ					
11. สิ่งที่ฉันพยายามอธิบายให้พ่อแม่ฟังมักถูกละเลย					
12. พ่อแม่ของฉันไม่เคยบังคับฉันเรื่องการเรียน					
13. ถ้าฉันไม่ทำตามคำสั่งของพ่อแม่ฉันจะถูกลงโทษ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามการรับรู้บรรทัดฐานจากเพื่อน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับตัวนักเรียนมากที่สุด

ข้อความ	ตรง มาก ที่สุด	ตรง	ค่อนข้าง ข้าง ตรง	เฉย ๆ	ค่อนข้าง ข้างไม่ ตรง	ไม่ ตรง	ไม่ตรง มาก ที่สุด
1. เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรสูบบุหรี่							
2. เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรดื่มแอลกอฮอล์							
3. เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรมีเพศสัมพันธ์กับ คนรัก							
4. เพื่อนของฉันคิดว่าฉันควรใช้กำลังทำร้ายคู่อริ							
5. โดยปกติฉันมักจะทำตามที่เพื่อนต้องการให้ ทำ							

ตอนที่ 4 แบบสอบถามความชอบของฉัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับนักเรียนมากที่สุด

ข้อคำถาม	ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน				
	มาก ที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด
1. ฉันอยากลองสูบบุหรี่ แม้รู้ว่าการสูบบุหรี่เป็นสิ่งที่อันตรายต่อ สุขภาพ					
2. ฉันอยากลองดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในเวลาสังสรรค์กับ เพื่อนๆ แม้รู้ว่าจะทำให้ขาดสติ					
3. ฉันคิดว่าการสูบบุหรี่หลากหลายกลิ่น เป็นการสร้าง ประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับตนเอง					
4. ฉันรู้สึกตื่นเต้นเมื่อได้ทดลองดื่มแอลกอฮอล์ยี่ห้อต่างๆ ที่ไม่ซ้ำ กับที่ฉันเคยดื่ม					
5. ฉันคิดว่าการเที่ยวกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศเป็นการเพิ่ม ประสบการณ์ชีวิต					

6. ฉันชอบสร้างโอกาสให้ตัวเองได้อยู่กับคนรักสองต่อสอง					
7. ฉันอยากไปเที่ยวงานปาร์ตี้อะไรๆ กับคนรักหรือเพื่อนต่างเพศ					
8. ฉันชอบหาประสบการณ์ที่แปลกใหม่ให้กับตนเอง โดยการเข้าไปดูเว็บไซต์ไป					
9. ฉันคิดว่าการยกพวกไปตีหรือตบกันกับเพื่อนต่างโรงเรียนเป็นสิ่งที่ทำทายเป็นสำหรับฉัน					
10. ฉันคิดว่าการทะเลาะวิวาท/ ตบตีกันของวัยรุ่น เป็นเรื่องปกติ แม้อาจทำให้เจ็บตัวบ้าง					
11. ฉันชอบค้นหาและติดตามดูคลิปวิดีโอการทะเลาะวิวาท การตบตีกันของวัยรุ่น ที่มีคนแชร์ไว้ใน Facebook					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามการตัดสินใจของฉัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของข้อความในแต่ละข้อที่ตรงกับการตัดสินใจของนักเรียนมากที่สุด

ข้อความสถานการณ์พฤติกรรมเสี่ยง	การตัดสินใจของนักเรียน			
	ทำแน่นอน	อาจจะทำ	อาจจะไม่ทำ	ไม่ทำแน่นอน
1. ถ้านักเรียนอยู่ในกลุ่มเพื่อนๆ ที่กำลังสูบบุหรี่อยู่ และมีมวนบุหรี่วางอยู่บนโต๊ะ นักเรียนจะหยิบบุหรี่มาสูบ				
2. ถ้านักเรียนรู้สึกไม่สบายใจหรือกำลังมีปัญหา นักเรียนจะระบายความรู้สึกโดยการไปดื่มเหล้ากับเพื่อนๆ				
3. ถ้านักเรียนถูกเพื่อนทำให้ดื่มเหล้า ถ้าไม่ดื่มแสดงว่าไม่ใช่ลูกผู้ชาย/ ลูกผู้หญิงตัวจริง นักเรียนจะดื่ม				
4. ถ้านักเรียนมีแฟน แฟนของนักเรียนขอให้แสดงความรักที่มีต่อเขาโดยการโอบกอด นักเรียนจะยินยอม				
5. ถ้านักเรียนรู้สึกชอบเพื่อนต่างเพศคนหนึ่งมากๆ และเพื่อนต่างเพศคนนั้นชวนนักเรียนไปนั่งเล่นด้วยกันเพียงลำพัง 2 คน ในที่ลับตาคน นักเรียนจะไป				

6. ถ้านักเรียนมีแฟน นักเรียนจะพยายามหาโอกาสไปสัมผัสถูกเนื้อต้องตัวเขา				
7. ถ้าเพื่อนต่างเพศของนักเรียน ชวนนักเรียนไปดูหนังรักวัยรุ่นที่กำลังฮิตอยู่ และมีฉากพลอดรักระหว่างชายและหญิง นักเรียนจะไปดูหนังเรื่องนี้				
8. ถ้าหากว่านักเรียนกำลังเล่นอยู่กับเพื่อนๆ แล้วเพื่อนของนักเรียนขี้ต๊องนักเรียน นักเรียนจะทำลายสิ่งของที่อยู่ตรงหน้า				
9. ถ้านักเรียนขอให้เพื่อนทำตามในสิ่งที่ตนเองต้องการ แต่เพื่อนไม่ทำตาม นักเรียนจะพูดจาด่าว่าเพื่อนด้วยถ้อยคำหยาบคาย				
10. ขณะที่นักเรียนกำลังนั่งคุยอยู่กับเพื่อน มีคู่อริต่างสถาบันเดินมาหาเรื่องและเกิดการทะเลาะ ชกต่อยกัน หรือตบตีกัน นักเรียนจะเข้าไปร่วมด้วย				
11. ถ้านักเรียนต้องการให้เพื่อนในกลุ่มยอมรับในตัวนักเรียน แม้ว่านักเรียนจะต้องมีเรื่องกับคนอื่น นักเรียนก็จะทำ				

ตอนที่ 6 แบบสอบถามพฤติกรรมของฉัน

คำชี้แจง: โปรดอ่านข้อความแต่ละข้อต่อไปนี้ แล้วใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องของแต่ละข้อที่ตรงกับความเป็นจริงกับพฤติกรรมของนักเรียนมากที่สุด

พฤติกรรมของฉัน	ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
1. ฉันมีความคิดอยากลองสูบบุหรี่					
2. ฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เมื่อเสียใจเพื่อปลอบใจตัวเอง					
3. ฉันไม่เคยคิดที่จะอยากลองสูบบุหรี่หรือดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์					
4. ฉันอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่สูบบุหรี่และดื่มแอลกอฮอล์					
5. ฉันมักจะชวนเพื่อนๆ ไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในช่วงเทศกาลต่างๆ					
6. ฉันตอบปฏิเสธเพื่อนทุกคนที่ชวนฉันดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
7. ฉันไม่เคยสูบบุหรี่แม้เพื่อนจะสูบบุหรี่					
8. เมื่อฉันเครียด ผิดหวังหรือไม่สบายใจ ฉันจะสูบบุหรี่หรือไม่ก็ดื่ม					

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์					
9. การสัมผัสร่างกายของคนรัก เป็นสิ่งที่ฉันคิดจะทำหากมีโอกาส					
10. ฉันรู้สึกชอบและพึงพอใจที่ได้กอดกับคนรัก					
11. หากมีโอกาส ฉันคิดจะไปสถานบันเทิงตอนกลางคืนตามลำพังกับแฟนหรือเพื่อนต่างเพศ					
12. ฉันคิดว่าการดูภาพหรือสื่อที่กระตุ้นและยั่วยุอารมณ์เพศ เป็นสิ่งที่ไม่เหมาะสม					
13. ฉันคิดว่าการมีเพศสัมพันธ์กับคนรักก่อนวัยอันควรเป็นสิ่งที่ไม่ควรกระทำ					
14. ฉันไม่ยอมให้แฟนหรือเพื่อนต่างเพศแตะเนื้อต้องตัวในเชิงผู้สาว					
15. ฉันจะไม่อยู่กับแฟนด้วยกันสองต่อสอง ในที่ลับสายตาผู้คน					
16. ฉันแสดงความรักกับแฟนโดยการกอดจูบกัน					
17. ฉันไปเดินสวนสาธารณะตอนกลางคืนกับเพื่อนต่างเพศเมื่อมีโอกาส					
18. ฉันดูละครหรือหนังที่มีฉากวาบหวาม หรือฉากกอดจูบกัน					
19. ฉันคิดแค้น คนที่พูดจาให้ฉันเสียใจหรือทำร้ายจิตใจของฉัน					
20. ฉันคิดว่าการบังคับหรือข่มขู่คนที่อ่อนแอกว่า เป็นเรื่องปกติ					
21. ฉันรู้สึกดี เมื่อได้พูดจาทำร้ายจิตใจคนที่ไม่ชอบหน้า					
22. ฉันคิดว่าการเข้าไปอยู่ในกลุ่มเพื่อนที่ชอบใช้กำลังหรือยกพวกตีกัน เป็นสิ่งที่ควรหลีกเลี่ยง					
23. ฉันใช้กำลังบังคับหรือข่มขู่เพื่อนที่ไม่ชอบหน้า					
24. ฉันพูดจาทำร้ายจิตใจเพื่อนที่ไม่ชอบหรือไม่ถูกกับฉัน					
25. เมื่อเพื่อนสนิทในกลุ่มมีเรื่องทะเลาะวิวาทกันกับเพื่อนต่างกลุ่ม ฉันจะเข้าไปช่วยเพื่อน					
26. หากมีใครทำให้ฉันโกรธหรือไม่พอใจ ฉันจะทำร้ายร่างกายหรือทำลายทรัพย์สินของเขา					

“ขอขอบคุณ ที่สละเวลาตอบแบบสอบถามอันเป็นประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งนี้”

ภาคผนวก ค
ใบขอจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

MF4Version1:15/7/2556

ใบรับรองจริยธรรมการวิจัยของข้อเสนอการวิจัย
เอกสารข้อมูลคำอธิบายสำหรับผู้เข้าร่วมการวิจัยและใบยินยอม

หมายเลขข้อเสนอการวิจัย SWUEC- 295/59E

ข้อเสนอการวิจัยนี้และเอกสารประกอบของข้อเสนอการวิจัยตามรายการแสดงด้านล่าง ได้รับการพิจารณาจาก คณะกรรมการสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒแล้ว คณะกรรมการฯ มีความเห็นว่าข้อเสนอการวิจัยที่ดำเนินการมีความสอดคล้องกับหลักจริยธรรมสากล ตลอดจนกฎหมาย ข้อบังคับและ ข้อกำหนดภายในประเทศ จึงเห็นสมควรให้ดำเนินการวิจัยตามข้อเสนอการวิจัยนี้ได้

ชื่อโครงการวิจัยเรื่อง: ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความชอบเสี่ยง การตัดสินใจทำพฤติกรรมเสี่ยงและพฤติกรรมเสี่ยง
ของนักเรียนวัยรุ่นในจังหวัดกระบี่

ชื่อผู้วิจัยหลัก: นางสาวสุพัตรา ลักขณะจันทร์

สังกัด: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

- เอกสารที่รับรอง:
1. แบบเสนอโครงการวิจัย
 2. โครงร่างการวิจัย
 3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย
 4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย

เอกสารที่พิจารณาทบทวน

1. แบบเสนอโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2	วันเดือนปี 24 ก.พ. 2560
2. โครงร่างการวิจัย	ฉบับที่ 2	วันเดือนปี 24 ก.พ. 2560
3. เอกสารชี้แจงผู้เข้าร่วมการวิจัย	ฉบับที่ 2	วันเดือนปี 24 ก.พ. 2560
4. หนังสือให้ความยินยอมเข้าร่วมโครงการวิจัย	ฉบับที่ 2	วันเดือนปี 24 ก.พ. 2560

(ลงชื่อ).....
(นายปิยชาติ บุญเทัญ)

รักษาการแทนเลขานุการคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

(ลงชื่อ).....
(แพทย์หญิงสุรีพร ภัทรสุวรรณ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมสำหรับพิจารณาโครงการวิจัยที่ทำในมนุษย์

หมายเลขรับรอง : SWUEC/E-401/2559

วันที่ให้การรับรอง : 27/02/2560

วันหมดอายุใบรับรอง : 27/02/2561

ภาควิชา
วิศวกรรมศาสตร์

Factors Related to Risk-taking among Adolescents in Krabi Province

Supattra Laksanajan, Srinakharinwirot University, Thailand
Sittipong Wattananonsakul, Srinakharinwirot University, Thailand

The Asian Conference on Psychology & the Behavioral Sciences 2017
Official Conference Proceedings

Abstract

The present study aimed to predict the factors related to risk-taking among adolescents in Krabi Province, Thailand. The participants were 400 grade 8 and 11 students from schools in Krabi Province. The research instruments include questionnaires on perceived parental style, perceived peer norm, risk preference, risky decision making and risk behaviors. The correlations and multiple regression analysis were conducted to analyze the data. The results suggested that gender, perceived parental style, and perceived peer norm were correlated with risk taking among adolescents. Specifically, male tends to be more risk-taking than female, perceived authoritarian parental style and perceived peer norm can predict risk-taking. Perceived peer norm is the most important factor of risk-taking in adolescence. These findings were in accordance with the theory that adolescents tend to have more risky decisions and risk behaviors than adults and peers have strong influence on adolescent's involvement in risky behavior.

Keywords: Risk Taking, Adolescent, Perceived Peer Norm, Perceived Authoritarian Parental Style

iafor

The International Academic Forum
www.iafor.org

Introduction

The adolescence (ages 11-21) is a time of multiple transitions, such as the transition to puberty and transitions involving parent-child relationships, school, peers, and cognitive and emotional abilities (Michael and Ben-Zur, 2007). During adolescence, young individuals are challenged by the 'storm and stress' (Arnett, 1999). Adolescents show elevated involvement in an array of risk-taking behaviors, including criminal behavior, unsafe sexual practices, and initiation of alcohol use (Arnett, 1992; Jessor & Jessor, 1977; Steinberg, 2008). Adolescents have more risks than children or adults (Gardner & Steinberg, 2005).

In Thailand, it is evident that adolescents tend to be more risk-taking such as drinking alcohol, smoking, sexual risk behaviors and unprotected sex that causes teenage mothers and violence in school. The National Statistical Office of Thailand surveyed about smoking and drinking behavior among Thai population between 2001 to 2014 and found that adolescents were more likely to smoke and drink alcohol. There were 14.7% of adolescents between ages 14-24 that smoked and the average age of smoking decreased from 16.8 years in 2007 to 15.6 years in 2014. The drinking alcohol behavior among adolescents aged between 15-24 increased from 21.6% in 2001 to 25.2% in 2014. The average age to start drinking was reduced from 17.2 years in 2007 to 16.7 years in 2014. The data from the survey of reproductive health in adolescents and youth in 2012 of the Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control found that sexual behavior ratio in students had increased. The 5-year statistics from 2008 to 2012 showed that the percentage of male and female students in grade 8 who had sexual intercourse increased from 3.7% and 2.3% respectively in 2008 to 5.3% and 5.1% respectively in 2012, while the percentage of male and female students in the grade 11 who had sexual intercourse increased from 24.1% and 14.7% respectively in 2008 to 24.8% and 20.2% respectively in 2012.

Social norms theory suggests that peers have strong influence on adolescent's involvement in risky behavior (Berkowitz, 2005). This influence is rooted in the adolescent's beliefs about the norms that are prevalent among their peers. Social and environmental concepts emphasize the influence of parents, peers, teachers, community, and culture on risk-taking during adolescence as adolescence is also known as a period of growing autonomy and emerging individualization from the family (Igra & Irwin, 1996).

According the risky situation in Thai adolescents and the theoretical concepts, this study focused on studying factors that related to risk taking in adolescent and the purpose of this research was to predict factors related to risk taking in adolescents.

Method

Participants and Procedure

Participants in the study were 400 grade 8 and grade 11 students. The two-step sampling was used. Participants were asked to complete all the questionnaires that had been tested for the validity and reliability. The study was ethically certified for research in human by the Strategic Wisdom and Research Institute, Srinakharinwirot University.

Measure

There are 5 questionnaires used in the present study as following:

Perceived parenting style questionnaire

This questionnaire was developed from Panthumnavin (1984) parenting style questionnaire. It is the 5-rating scale test ranged from 1-least accurate to 5-most accurate. The questionnaire, divided into 4 parts due to 4 different parenting styles, was examined for the reliability and the Cronbach's Alpha coefficient of the permissive, authoritative, abusive, authoritarian parenting styles were .803, .671, .698 and .663 respectively.

Perceived peer norm questionnaire

This questionnaire was developed from Wongwiwat (2005) Perceived Peer Norm Assessment. It is the 7-rating scale ranged from 1-least accurate to 7-most accurate. The Cronbach's Alpha coefficient for the total questionnaire reliability was .886.

Risk preference assessment

The assessment was created from the related theory and literature review. It is the 5-rating scale ranged from 1-least accurate to 5-most accurate. The Cronbach's Alpha coefficient for the total assessment reliability was .871.

Risky decision-making assessment

This assessment was based on Gardner and Steinberg's study (2005). The items were sample situations with 4-rating scale ranged from 1-certainly decide to do to 4-certainly decide not to do. The Cronbach's Alpha coefficient for the total assessment reliability was .841.

Risk behavior assessment in adolescent

The assessment was created from the related theory and literature review. It is the 5-rating scale ranged from 1-least accurate to 5-most accurate. The Cronbach's Alpha coefficient for the total assessment reliability was .911.

Data analysis

Pearson Moment Correlation and Multiple Regression Analysis methods were utilized for the data analysis.

Results

Table 1 correlation matrix variables in the analysis

Variable	1	2	3	4	5	6	7
1. Risk taking	1	.445***	-.135*	-.069	.336***	.417***	-.529***
2. Gender		1	-.074	.000	.347***	.342***	-.348***
3. Perceived permissive parenting style			1	.621***	-.164**	-.185**	.026
4. Perceived authoritative parenting style				1	.136*	-.018	-.071
5. Perceived abusive parenting style					1	.705***	-.331***
6. Perceived authoritarian parenting style						1	-.356***
7. Perceived Peer Norm							1

* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

The correlation coefficient analysis between the set of independent variables and the dependent variable revealed that risk taking is correlated with gender, perceived permissive parenting style, perceived abusive parenting style, perceived authoritarian parenting style and perceived peer norm with the following value: .445, -.135, .336, .417, and -.529 respectively, which were statistically significant at level .05 and .001. Evidentially, the risk taking correlation coefficient with perceived peer norm was -.529 which was the strongest and negative relationship. There was also positive relationship between risk taking and other variables: gender, perceived authoritarian parenting style, and perceived abusive parenting style with the following value: .445, .417, and .336 respectively.

Table 2 Multiple Regression Analysis in predicting risk taking in adolescent

Predictor	<i>b</i>	<i>SE</i>	(β)	<i>t</i>
Constant value	-.419	.222		-1.887
Male	.483	.120	.247	4.017***
Perceived authoritarian parenting style	.066	.020	.200	3.244**
Perceived Peer Norm	-.021	.003	-.372	-6.018***

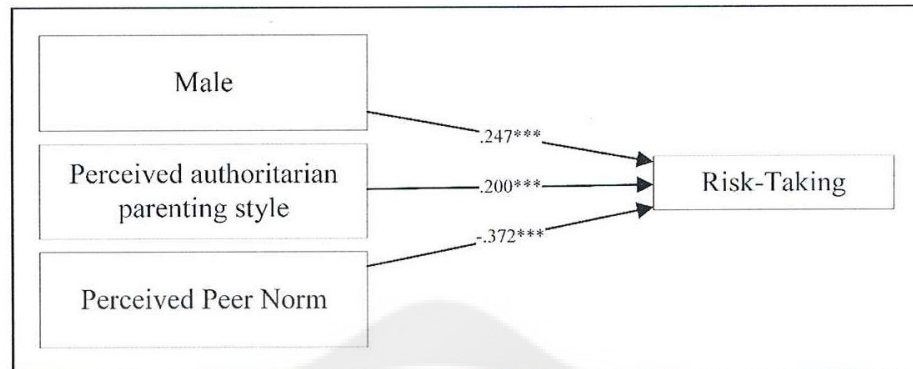
* $p < .05$, ** $p < .01$, *** $p < .001$

The multiple regression analysis found that gender, perceived parenting style and perceived peer norm could predict risk taking in adolescent. The results suggested that male was more risk taking than female ($b = .483$). Perceived authoritarian parenting style could most predict risk taking ($b = .066$). Also, perceived peer norm had strong influence on risk taking in adolescent ($b = -.021$).

According to Table 2, the regression coefficient of perceived peer norm was the highest ($\beta = -.372$), followed by male gender ($\beta = .247$) and perceived authoritarian parenting style ($\beta = .200$). The R Square value of risk taking in adolescent equaled .390, implied that the three dependent variables had 39% predictive accuracy on risk taking.

The diagram of male gender, perceived authoritarian parenting style and perceived peer norm as predictors of risk taking in adolescent was shown in Figure 1, based on the followed predicting equation:

$$\text{Predicted Risk taking} = -.419 + .483^{***} (\text{male}) + .066^{***} (\text{Perceived authoritarian parenting style}) - .021^{***} (\text{Perceived Peer Norm})$$

Note: The effect value in the diagram was the regression coefficient value.

*** $p < .001$

Figure 1: Diagram of predictors of risk taking

Conclusion and Discussion

This study found that male adolescents were significantly more risk taking than female. The result also suggested that the perceived authoritarian parenting style was associated with a higher risk behavior, in agreement with Nikken and de Graaf (2013) who found the restrictive parental mediation contributes to sexual experimentation among female adolescent. The result of the present study also provided support for the recent argument of family scholars that disaggregated the effect of parental monitoring from information solicited from children. Consistent with their approach, excessive monitoring and control during adolescence might not be able to protect children from participation in deviant behavior (Kerret et al., 2010). Similar to other studies, the present study found that permissive and authoritative parenting style can reduced risky behaviors in adolescents.

In addition, this research also found that perceived peer norm effected risk taking in adolescent. In other words, adolescent who gained negative score were influenced more by norms from their peers. This finding was in concordance with Gardner & Steinberg (2005) that conducted the experimental research about peer influence on risk taking, risk preference, and risky decision making in adolescence and adulthood. They found that adolescents took more risks as they focused more on the satisfaction than the following results of risky behavior, and made riskier decisions when they were in peer groups than when they were alone and peer had stronger influence on risk taking and risky decision making among adolescents and youths than adults. This research also supports the study of Michael and Ben-Zur (2007) as they investigated the relationship between social and affective factors and the risk-taking behavior of adolescents aged 16 to 18 years. They concluded that risk behavior among the male adolescents was related mainly towards peer group influences, while female adolescents were related towards relationships with parents.

References

- Arnett, J. (1992). 'reckless behavior in Adolescence: A Developmental Perspective', *Developmental Review* 12(4): 339–73.
- Arnett, J. J. (1999). Adolescent storm and stress, reconsidered. *American Psychologist*, 54(5): 317-326.
- Berkowitz, A. D. (2005). An overview of the social norms approach. *Changing the culture of college drinking: A socially situated health communication campaign*. 193-214.
- Bureau of reproductive health. (2013). Reproductive health situation in youth and adolescents. Department of health, Ministry of public health.
- Gardner, M., & Steinberg, L., (2005). Peer influence on risk-taking, risk preference, and risky decision making in adolescence and adulthood: an experimental study. *Developmental psychology*. 41(4), 625–635.
- Igra, V., & Irwin Jr, C. E. (1996). Theories of adolescent risk-taking behavior. *In Handbook of adolescent health risk behavior* (pp. 35-51). Springer US.
- Jessor, R., & Jessor, S. L. (1977). *Problem behavior and psychosocial development: A longitudinal study of youth*. San Diego, CA: Academic Press.
- Kerr, M., Stattin, H., & Burk, W. J. (2010). A reinterpretation of parental monitoring in longitudinal perspective. *Journal of Research on Adolescence*, 20(1), 39–64.
- Michael, K. & ben-Zur, H. (2007). 'risk-taking among Adolescents: Associations with Social and Affective Factors', *Journal of Adolescence* 30(1): 17–31.
- Nikken, P., & de Graaf, H. (2013). Reciprocal relationship between friends' and parental mediation of adolescents' media use and their sexual attitudes and behavior. *Journal of Youth and Adolescence*, 42(11), 1696–1707.
- Panthunnavin, D., Chuchom, O., Wanintanon, N. (1985). Ecopsychological factors related to Thai maternal parenting. Research report no.32. Bangkok: Behavioral sciences research Institute of Srinakharinwirot university.
- Wongwiwat, S. (2005). *Selected factors related to sexual relationships of mathayom sukka three students in Bangkok*. Thesis. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Steinberg, L. (2008). A social neuroscience perspective on adolescent risk-taking. *Developmental review*, 28(1), 78-106.
- The National Statistical Office. (2014). *The smoking and drinking behavior survey 2014*. Bangkok, Thailand.

Contact email: laksanajan_fon@hotmail.com; Supattra.laksanajan@gmail.com

ประวัตย์ของผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวสุพัตรา ลักษณะจันทร์
วันเดือนปีเกิด	22 ธันวาคม 2529
สถานที่เกิด	ตำบลดินอุดม อำเภอลำทับ จังหวัดกระบี่
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	หอพักบุคลากรโรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต ตำบล ตลาดใหญ่ อำเภอเมืองภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ตำแหน่งหน้าที่การงานในปัจจุบัน	พยาบาลวิชาชีพ ระดับปฏิบัติการ
สถานที่ทำงานปัจจุบัน	ศูนย์มะเร็ง โรงพยาบาลกรุงเทพภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ. 2548	มัธยมศึกษาตอนปลาย จาก โรงเรียนอำมาตย์พานิชนุกูล
พ.ศ. 2552	พยาบาลศาสตรบัณฑิต จาก มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
พ.ศ. 2560	การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาพัฒนาการ จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ